

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

— Ion HALMAGHI —

Basarabia este din nou în pericol să fie strivită de armata roșie, din cauza tendințelor ei de independență și aspirațiilor ei legitime și firești, milenare, de a-și păstra identitatea ei românească. Basarabia este pământ românesc din îndepărtata vechime și nu și-a pierdut niciodată structura națională și legăturile spirituale cu întregul unificator al subconștientului etnic. Structura psihologică a basarabenilor este investită cu caractere și calități mistice, cu tendințe și forme de viață mistică. Acest misticism s'a format de-a lungul veacurilor de experiențe traumatice cu înfruntarea invaziilor nesfârșite și variate ale triburilor migratoare din fundurile Asiei. În aceste experiențe ale lor, basarabenii au descifrat sensul adevărat al existenței istorice, cu multă pătrundere;

sensul creștin al vieții istorice. Si-au dat seama de puterea extraordinară a forțelor nevăzute, care vin de dincolo de lume și pun stăpânire pe toate cele ce sunt aici sub stihiiile cerești.

Ceea ce i-a salvat pe basarabeni de blestemul ucigaș al invadatorilor care se perindau în veacuri, fără de sfârșit, a fost lumina mistică a credinței lor; legătura nevăzută cu puterile cerești, cu transcendentul; fără logică, fără silogisme și sofisme, fără răceala calculului rațional; a fost un continuu exercițiu spiritual pe care nu l-au cunoscut celelalte provincii, și nici nu l-au practicat în măsura largă și profundă a basarabenilor. Pentru că "provizoratul" invaziilor barbare a devenit o "permanență" a istoriei lor. Si viața

creștină a basarabenilor a fost axată cu predilecție pe tendințele mistice ale sufletului românesc. Inima lor a fost deschisă mereu către inima lui Iisus, din văzduhurile necuprinse ale măreției sale, veac de veac, ceas de ceas, clipă de clipă și de sus s'a revărsat fără întrerupere grația divină, direct, fără intermediari și socoteală. În felul acesta, în armonia ontologică a sufletului românesc, misticismul basarabean a fructificat una din tendințele străfundului etnic, alături de ordinea ardeleană, de revoluționarismul muntean, de intelectualismul moldovean, de puritatea și delicatețea bucovineană și de vârtosia maramureșenilor.

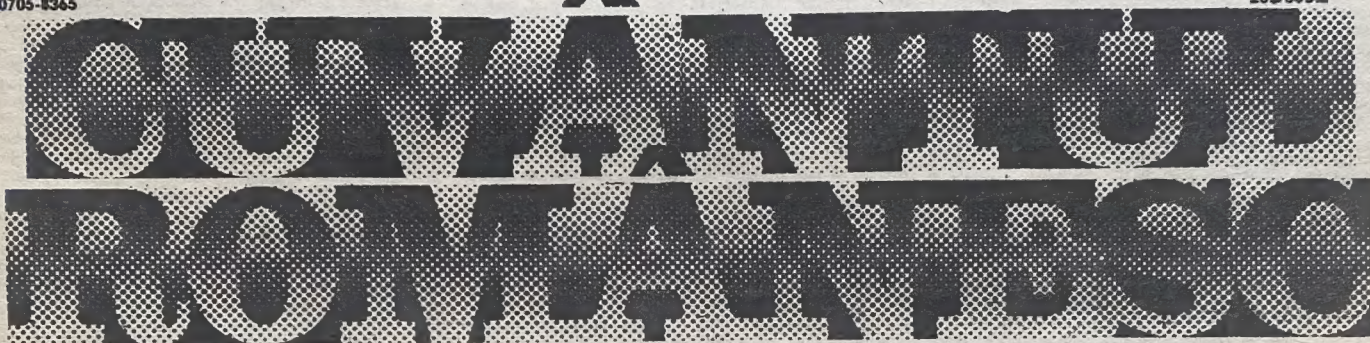
Asta pe plan spiritual. Pe planul național, pentru apărarea lor, basarabenii

au avut scutul conștiinței latine. Prin această conștiință și-au menținut, în țara lor de margine, firea lor specifică și integritatea etnicității lor. Au refuzat orice încuscrare cu invadatorii nenumărați care au trecut peste ei, cu ajutorul ideii de latinitate. Cu această idee au clădit apărarea cetății românești, în marginea răsăriteană a ei. Niciodată nu au acceptat ideea și dominația Slavilor, deși existau oarecari similitudină cu misticismul sufletului slav; însă acesta din urmă era încărcat de nebulozitate și avea un caracter tulburător, nu era luminos și plin de claritățile spiritului latin al basarabenilor.

Azi, la marginile răsăritene ale României, basarabenii, prin conștiința lor latină, reprezintă sceptorul țării naționale. Asta, pentru luare aminte.

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
255/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 16 Nr. 179 - MARTIE 1991 -

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZEELANDĂ

PLURIPARTIDISMUL ÎN MIZERIILE LUI

Eugen BÂRSAN

Revoluția a fost pământul făgăduinții. Si cui i-a revenit să îndeplinească făgăduința? Partidelor istorice reapărute și partidelor nou născute. Dar a trecut mai bine de un an și ceea ce vedem este că pluripartidismul democratic n'a evoluat spre ce el ar fi trebuit să fie. S'a întâmplat așa din mai multe motive. În primul rând cele legate de politica de ostracizare aplicată partidelor, de puterea guvernamentală fesenistă; apoi cele legate de ele înșile.

Trecând la o succintă vedere, primul lucru la care ne oprim este faptul că politica încurajatoare a feseneului de a se înființa o puzderie de partide a avut ca scop tocmai compromiterea ideii de pluripartidism. Înfașșurând o asemenea ostilitate, pluripartidismul n'a putut avea o evoluție care să ducă la o reală reinstaurare a democrației în România.

Ostracizarea aplicată partidelor e opera eșaloanelor superioare și inferioare ale puterii totalitare feseniste care este plină de specialiști în psihologia colectivă. Acești specialiști au aplicat toate metodele specifice comunismului pentru a ține partidele de opoziție la un nivel de mizerii din care să nu se poată ridica la verticală. Iar pentru a deruta și complica politica și mai mult, feseneul s'a făcut că și însușește puncte din programul partidelor, ca mai apoi să poată veni cu argumentul că așa ceva este irealizabil. Dar, în fapt, argumentul cu care feseneul jonglează cel mai mult - zăpăcind lumea - este că a face politică opoziționistă înseamnă a fi contra statului.

În umbra acestei politici de adversitate ostracizantă - a Frontului oamenilor epocii negre, pluripartidismul n'a cunoscut deloc zile bune. Ostracizat de posibilitatea de a-și arăta reala identitate, el n'a putut ajunge la un succes de test național.

În hăituaia care are loc, multe partide - din totalul care a întrecut sută - au dispărut. Din care rămase unele vegetează, fie că sunt lipsite de o reală motivație, fie că nu dispun de resurse de autofinanțare. Cât privește partidele istorice - văzute mai cu speranță -, ele cu deosebire după eșecul din alegeri, trec prin crize. De reorientări, de sciziuni și chiar de luptă pentru putere. Adică se întâmplă cu ele tocmai ce vrea feseneul. Si anume, ca pluripartidismul să fie o lăcomie.

Continuare în pag. 3

DEMAGOGIA ETICĂ

— Doina CORNEA —

Demagogia etică este poate ultimul recurs al puterii și cel mai perfid. Ea adăncește confuzia în domeniul valorilor.

Până acum, practicând calomnia și minciuna, puterea a reușit parțial să discrediteze partide, formațiuni politice, persoane de care se temea. Totuși, treptat țara se trezea și constata că nu a fost vândută străinilor, că nu au putut fi distribuiți dolari în scopuri necinstite, în vreo 15-20 de localități, concomitent, de aceeași persoană, că fabricile țării nu au fost cumpărate de nimeni, că Românii și Ungurii în relațiile lor concrete de vecini, de conlocuitori ai aceluiași sat sau oraș nu au hărțuit, că studenții și intelectualii nu sunt dușmanii muncitorilor ș.a.m.d.

În situația economică și social-politică dezastruoasă în care actuala putere a tărit țara, demagogia pe teme economice și social-politice nu mai are succes. Magazinele goale, inflația, metodele antidemocratice de guvernare, au deschis ochii multora.

În fața acestui regres, puterea neo-comunistă a inventat o nouă - și trebuie să recunoască - redutabilă armă de luptă: demagogia etică. Este demagogia ce speculează cele mai nobile sentimente ale cetățenilor: iubirea, credința, iertarea,

împăcarea, liniștea... este, din partea celui care o practică, o impostură în domeniul valorilor.

Este ceea ce Dl. Prim-ministru a făcut în ziua de 28 Decembrie 1990 într-un interviu televizat, pentru ca efectul malefic - în sensul confuziei în domeniul valorilor - să fie preluat de milioane de suflete nevinovate. Dl. Petre Roman, cu zămbetul pe buze, încearcă să înșele conștiința morală a oamenilor prin perfide alunecări de sens, distrugându-le puțința de a discerne între valoare și impostura morală. Având în vedere girul de fapte reprobabile săvârșite de echipa Iliescu-Roman, Dl. Prim-ministru nu avea dreptul să rostească îndemnul creștin: "să iubim", încercând să obțină avantaje politice meschine în urma acestei imposturi, și nu avea dreptul să semene cu un cutremurător cinism, în sufletele celor care îl ascultau, confuzie și durată.

Urmărindu-vă discursul, D-le Prim-ministru, mă gândeam la un om care aruncă o tinicheia în loc de monedă, în mâna unui nevăzător care solicită ajutor. Această tinicheia este demagogia Dvs. etică. Să fi fost oare și acesta un semn de iubire - căci de iubire ne vorbești - din partea Dvs. față de cetățenii

care vă ascultau? Pângărind valorile noastre esențiale, continuați să distrugeți - conform tradiției comuniste - fibra morală a națiunii. În acest scop, credeți că nu au fost de ajuns cei patruzeci și cinci de ani de comunism?

Dar să revenim la creștineasca iubire de care ați dat atâtea "dovezi" certe în anul trecut. Să facem puțină lumină în raționamente și să vedem, în calitate de creștini, pe cine și ce trebuie să iubim? Cum impostura Dvs. se plasează în domeniul sacralului, voi folosi terminologia creștină pentru a delimita aria iubirii curate de cea a iubirii vinovate, față de semenii noștri.

Avem obligația să iubim și să iertăm creștinește pe cei ce ne greșesc, doar dacă ne aflăm față de ei într-o condiție de deplină libertate interioară, vreau să spun, doar dacă coeficientul de putere de care ei dispun nu împietăiește asupra conștiinței noastre morale. De atunci, când ne declarăm pentru iertare sau iubire, determinăm fiind de sentimente de frică față de cel vinovat sau de dorința de a obține avantaje personale dela cel vinovat dar în același timp, deținător de putere - ne pierdem libertatea interioară, iar declarația noastră de iertare sau de iubire își pierde semnificația ei morală. Mai

mult, tendința celor ce se fac vinovați de acte reprobabile și care dispun de un coeficient mare de putere este de a ne forța - prin violențe sau forță - conștiința morală impunându-ne recunoașterea minciunii drept adevăr, a violenței drept justiție, a josniciei drept iubire. Cu alte cuvinte acordându-le iertarea sau iubirea în aceste condiții, înainte ca ei să-și fi recunoscut vinovăția, noi primim să devenim părtași ai fărădelegilor lor. Degradarea morală a țării își are obârșia tocmai în această complicată dușă zeci de ani cu o putere vinovată. Această formă de represiune, întinarea victimei, a stat la baza metodelor represive dela Pitești.

Vorbind despre iubire la TVR și îndemnând la iubirea creștinească, păcatul Dvs., D-le Prim-ministru, a fost un păcat de impostură morală, deoarece ați exploatat aceste creștinești sentimente pentru a trage foloase politice meschine de pe urma lor; deoarece ați încercat să smulgeți adeziunea a milioane de oameni, în numele iubirii creștine, la păcatele politice la fărădelegile - săvârșite în anul care a trecut, cu asențimentul Dvs., de actuala putere. Între obligația

Continuare în pag. 4

EDITORIAL

LUCRĂRILE CONSTITUANTEI

În România au început lucrările pentru alcătuirea unei noi Constituții. Toată această acțiune politică este inițiată de fesenistii lui Ilici Iliescu, adică de comunisti (nu există neo-comunisti, ci, pur și simplu, comunisti; adică ei și-au păstrat toată ideologia și metodele marxiste, fără nici o schimbare însemnată). Deci, acestei inițiative nu i se poate acorda nici un fel de seriozitate, adică nu poate fi considerată ca platformă pentru a servi interesele naționale.

Parlamentul este dominat de fesenisti, în timp ce opoziția nu poate introduce în Proiectul de Constituție care se pregătește, decât mici și banale amendamente, care nu vor schimba structura fesenistă a Constituției. Să presupunem că fesenistii vor accepta ideea și forma unei Constituții de tip democratic cu prevederile cele mai complete în favoarea drepturilor umane, ale individului și colectivității. Aceasta nu înseamnă absolut nimic pentru poporul român. Orice Constituție ar exista în România de astăzi, ar rămâne literă moartă, căci guvernarea țării este deținută de comunisti. Această guvernare este expresia unor fraude succesive, care au culminat cu alegerile din 20 Mai, 1990. Din această cauză, Parlamentul țării a devenit arena unui cîrc al celui mai variat caleidoscopi de clovni.

Dacă Parlamentul țării ar fi fost alcătuit cu o proporționalitate rezonabilă, deci opoziția ar fi dispus de o forță intelectuală și politică, să prezinte teze, propuneri și puncte de vedere solid articulate, el nu s'ar fi putut menține la suprafață. Fesenistii nu au îngăduit formarea unei opoziții reale. Concluzia este evidentă: Parlamentul de azi nu va putea emite, pe baza Proiectului ce i se va oferi, o Constituție națională, care să aibă valoare efectivă și durabilă.

Din haosul politic, economic și psihologic în care se găsește țara azi, se poate ieși la o linie de plutire și stabilitate, prin formarea unei guvernări de coaliție națională, nu atât a grupurilor politice, cât a personalităților de autoritate morală și profesională: avocați, ingineri, medici, profesori etc., care fiecare, în domeniul său, ar putea contribui la identificarea problemelor și la selecționarea metodelor de ameliorare, precum și la reconstrucția generală a vieții sociale și statale. Cele mai valoroase elemente ale societății românești au fost eliminate prin monopolul dictatorial al fesenistilor comunisti, care sunt limitați în intelectualitatea lor, în profesionalismul lor, în capacitatea de artă politică și, mai ales, în moralitatea și dragostea lor de neam. Fesenistii comunisti sunt viciați în pregătirea lor de marxism, care a fost pretutindeni aruncat peste bord.

Nu mai o coaliție națională, în sensul ei cel mai bun și real, nu în sensul unei "democrații" parțiale și personale, poate să întreprindă și acțiunea de întocmire a unei Constituții. Căci în fond, aspectul fundamental al unei Constituții naționale se referă la forma de guvernământ: monarhie, republică, federație, etc., care trebuie luate în considerare, după interesele naționale, fără subiectivism, ambiții personale, idealuri abstracte sau acțiuni și influențe oculte, fără interferențe străine de pământul țării.

Reprezentanții fesenisti nu pot scrie o Constituție națională pentru România liberă (care va fi o realitate nu peste multă vreme), căci ei au avut o constituție de tip marxist, și aceasta este singurul lor model. Fesenistii nu pricep ideile de libertate, de stat național, de democrație, de suveranitate națională și de pluralism politic. Ideea lor fundamentală de gândire politică este aceea de dictatură, care este în contradicție totală cu forma de guvernământ de care astăzi are nevoie țara, după înlăturarea tiraniei comuniste. Ilici Iliescu este dictator, Roman este dictator, Bărlădeanu este dictator, și așa, întreaga camarilă fesenistă exercită o dictatură permanentă în România. De aceea, fesenistii nu se pot angaja în procesul de alcătuire al unei Constituții, pentru că acest proces este dominat de principiul și forme dictatoriale. Constituția unei țări este un act fundamental în viața politică și socială a țării respective. O Constituție nouă, nu se poate scrie în grabă, căci ea trebuie să fie expresia unor aspirații naționale și nu rezultatul unor manevre comuniste de tip fesenist, dictatorial și anti-național.

Lucrările Constituantei, care au început în România sunt o nouă fraudă politică a fesenistilor lui Ilici Iliescu pentru că această Constituție nu este reprezentativă, în nici o formă, pentru interesele naționale românești. Numai o coaliție națională, de largă cuprindere va fi capabilă să formeze o Constituție pentru a lucra în vederea scrierii unui proiect de Constituție.

George BĂLAȘU

DOMNUL ILIESCU FAȚĂ CU... MONARHIA

— Constantin GORAȘ-PUPĂZAN —

Este bine cunoscută intoleranța D-lui Iliescu față de tot ce ar putea să-i clatine scaunul de Președinte, în care s'a instalat prin prefăcătorie, prin minciună și prin înșelătorie, ca țiganul din povestirile populare.

Așa am putut observa teroarea la care au fost supuse partidele politice de opoziție, atât în perioada preelectorală cât și după aceea, când bande de bătași securiști au ajuns să agreseze până și pe candidații la președinția statului, iar împotriva tineretului protestatar s'a recurs la acte de barbarie de neimaginat, mergând până la omoruri în văzul lumii.

Aceiași reacție brutală am putut-o observa și atunci când Regele Mihai a încercat să facă o vizită în țară, la mormântul familiei, cu prilejul sărbătorilor de Crăciun. Nu mai puțin de 45 poliști înarmați, după cum arăta Televiziunea Franceză, i-au barbat drumul cu camioane, la orele 11 noaptea, l-au legitimat ca pe orice infractor de drept comun și l-au readus sub escortă la aeroport, împreună cu familia, unde l-au imbarcat

într'un avion militar, la ora 5 dimineața și l-au "expediat" înapoi în Elveția.

Desigur era de așteptat ca prezența Regelui în țară să fie privită cu ostilitate de către actuala conducere a Statului, dar această ostilitate s'ar fi putut manifesta și într'o altă formă dacă scopul ar fi fost ca "interesele Republicii" să nu fie afectate. Ceea ce s'a întâmplat însă, dovedește că a fost vorba de o furie care a întunecat mintea D-lui Iliescu. Pentru că, oricum, un rege nu e un om de rând, iar o asemenea măsură nesăbuită a adus încă o contribuție la scăderea prestigiului țării noastre în lume. Guvernul dela București, care și-a dat seama de proporțiile unei asemenea gafe politice, demnă de țările Africii, a încercat să spele, cât de cât, această rușine și, în cadrul unei ședințe speciale, a redat Regelui Mihai, cetățenia română, care îi dă dreptul să vină în țară "când vrea și de câte ori vrea".

După cum informează Agenția France-Presse, ședința guvernului a fost "epuizantă", ceea ce dovedește că, după aproape 3 săptămâni, încă nu-i

trecuseră furiile. D-lui Președinte.

Această spaimă a D-lui Iliescu este explicabilă, dacă ținem seama că, de fapt, "țărița" sa, în prezent, se bazează exclusiv pe "lipsa unui înlocuitor valabil", cum justifică, în special, FSN-iștii. Și în adevăr, cei doi contracandidați la președinție au făcut (și continuă să facă) o figură lamentabilă, unul din nepricepere și altul din oportunism josnic - și deci nu mai prezintă nici un pericol, iar alții nu se arată, pentru că nu găsesc că e oportun să se angajeze în viața politică de junglă care caracterizează astăzi țara noastră.

În același timp însă, Regele vine de pe alte poziții. Monarhia constituțională se pare că prinde tot mai mult teren în România, iar pentru o asemenea eventualitate, armele obișnuite ale D-lui Iliescu: denigrarea, minciuna, "minerii" etc., nu îi mai sunt de nici un folos. Pentru că Regalitatea nu e o persoană, ci o idee și încă o idee care, nu numai că a fost întotdeauna scumpă poporului român dar se și potrivește momentului. O monarhie constituțională,

în primul rând, ar pune capăt dezamăului moral și abuzului din viața politică întreținute cu grijă de către Dl. Iliescu, ar facilita ridicarea de noi cadre politice și economice sănătoase și dornice de a se angaja într'o muncă serioasă în interesul poporului, ar crea condițiile pentru instaurarea unui Stat de Drept în țara noastră și mai ales, ar constitui un pas important înainte, pentru recăstigare credibilității față de țările Apusului, de ajutorul cărora România are atâtă nevoie.

În fața unui asemenea adversar, Dl. Iliescu își dă bine seama că, în fapt, este singurul vizat, întrucât Monarhia este incompatibilă doar cu funcția de președinte de republică, în timp ce, cu un șef de guvern se poate găsi oricând un modus vivendi.

Oricum, Monarhia poate constitui un real pericol pentru Dl. Iliescu, iar starea de teamă care se pare că-l stăpânește, la acest gând, nu face decât să-i grăbească sfârșitul, confirmând zicala Românilui: "De ce ți-e teamă nu scapi".

CĂTRE REDACȚIE

*BLACKSBURG, USA - Ca toată lumea și eu sunt foarte dezamăgit de desfășurarea evenimentelor din țara noastră după Revoluție. Comunistii deghizați au reușit să amăgească un popor dezorientat, aruncând câteva ciolane înainte de alegeți și profitând de atâția ani de sângeroasă dictatură. Probabil că și miopia politică și ambițiile personale exagerate manifestate de unii lideri ai opoziției democratice au jucat un rol important în succesul gonolului uman comunist instalat la putere după Revoluție (Iliescu, Roman, Brucan, etc.) Au luat puterea ușor dar o vor pierde repede.

Este evident că e nevoie de o conducere cu autoritate morală ca să scoată țara la liman. Pe lângă faptul că nu au autoritate morală, lucru dovedit de trecutul lor și de prezent (folosirea minerilor, minciuna, șovăielii, reveniri și rereveniri asupra deciziilor), nu au nici competența tehnică, lucru dovedit de rezultatele obținute sub conducerea indivizilor din aceeași clasă ca și ei. După părerea mea, refacerea economică nu poate fi realizată decât după o completă curățire morală. Schimbarea de atitudine este prima cerință a succesului. Ea nu se poate face cu foști secretari de partid la conducerea României libere. Cred că toți cei murdariți în vechiul regim trebuie aruncați din toate funcțiile de conducere. Toți, fără excepție. Curățirea trebuie să fie generală. Nu va fi o lipsă de oameni capabili, de fapt ei și-au dovedit competența în cei 45 de ani de guvernare comunistă. Sunt destui oameni competenți și nepătați ca să asigure o conducere eficientă și onestă chiar din acest moment. Eu am încredere în viitorul României în ciuda greutăților prezentului. Sunt convins că evoluția evenimentelor va dezmetici așteptul popor și se va porni decisi pe o cale onestă și democratică, spre refacere după înlăturarea rezidului mociros al FSN.

Vă doresc multă sănătate,

Ionel M. SPINU

*BUCUREȘTI, ROMANIA - Vă rugăm frumos și respectuos, întrucât auzim tot mai des de el, și când e în țară și când nu e, să ne spună și nouă: cine este Dl. Silviu Brucan? Unde s'a născut? Al cui e? Și ce vrea omul acesta care vorbește într'una în numele poporului român? Stim cine e (ex)regele Mihai I. Am știut și cine era Nicolae Ceaușescu de Scornicești peste Olă. Dar, acum ce se întâmplă? E o chestiune de bun simț. Despre totuși stim cine sunt, cine au fost (în ultimii 50 de ani), numai despre omul acesta cu creierul cenușiu și fața (băimii) roșcată, bine hrănit, nu știu nimeni o totu! Unii clevețese pe la colțuri, alții spun prin stații de tramvai, că... pădurar din Pădurea cea stufoasă pe unde se pitulă la vreme de restriste, toate tainele neamului românesc. Ba, am auzit o voce la telefon, că e copil de CFR-ist ilegalist, el însuși acar din '42 până hăt după război, când dirija trenurile și călătorii, smucind de un fanion roșu pe la fosta "Casă a Șcintei" (muștim cum se traduce asta în limba rusă, dănsul s'ar putea să știe că, de, se mai aude în plus că e și poliglot exact din acea vreme de groază, de pe când poezii găureau 7 limbi și rușește). Căpșa se jură pe Sfânta Cruce, pe care a fost răstignit un fiu al regelui David, că omul nostru e miner de meserie, deoarece l-au văzut cu ochii lor când așteptat el minerii, în gară, prima oară... Hm! Ca'n film! Hoj! de regizor cu un păcat și scenariul nu se știe! Cine-o fi, în definitiv, omul acesta providențial, care vrea, dovedește cu totodănsul și chiar strop-sește până la "Împroscă" atâtă bine - democrație pe nefericita Românie? Cine?

Se zice că dai în el ca'n taur și nu sângerează de fell

ORESTE
Om din București

*SUCEAVA, ROMANIA - Am primit ziarul Dvs. din luna Aprilie 1990 și în continuare, fiind abonat de fiul meu din Statele Unite. Eu nu mă pot abona deoarece abonamentul ar însemna pensia mea pe un an, iar "leul" nostru nu

e "Leu" ci o jăvră necesită și urgisită, fără valoare. Articolele din ziar sunt un balsam peste rănilor sângărânde încă, făcute de comunism
Cu stima,

I.C.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Postal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

REDACȚIA ZIARULUI
NU ÎMPĂRTĂȘEȘTE ÎN
TOTDEAUNA IDEILE ȘI
PUNCTELE DE VEDERE
ALE COLABORATORILOR
DIN ARTICOLELE
SEMNAȚE.

ULTIMILE ZVÂRCOLIRI ALE COMUNISMULUI MURIBUND

—George BĂLTEAN—

Încercarea lui Gorbaciov de a introduce reforme economice, cunoscute sub denumirea de "perestroika", în scopul îmbunătățirii socialismului, s'a soldat cu un lamentabil eșec. Acest eșec era așteptat deoarece se știa că socialismul nu poate fi îmbunătățit. Reformatorii ai socialismului au mai existat, deși mai timidi, iar ei au ajuns la același rezultat. Socialismul nu poate exista decât așa precum îl cunoaștem: calea cea mai sigură de distrugere a unei țări. De aci, concluzia firească: cine vrea să evite distrugerea țării trebuie să evite socialismul, iar acolo unde socialismul a fost impus prin forța militară, trebuie lichidat pe orice cale.

Bazat pe experiența predecesorilor săi și fiind un gânditor mai profund și un politician mai curajos, Gorbaciov a inițiat și însoțitoarea inevitabilă a "perestroicăi" și anume

"glasnost", o deschidere, o liberalizare a societății, o oarecare democratizare. El a și declarat, șiret: "Noi avem nevoie de democrație, ca de aerul pe care-l respirăm".

Perestroika și glasnost au format cele două părți constitutive ale programului de schimbări al lui Gorbaciov. Dăla început însă s'a știut că cele două laturi ale acestui program vor funcționa ca o carucă cu doi cai, din care unul "glasnost" trage înainte, iar altul "perestroika", trage înapoi. În vreme ce pentru funcționarea liberalizării nu a fost nevoie de nici un efort căci oamenii și naționalitățile și-au luat singure libertatea de a vorbi, a scrie, manifesta și acționa în vederea obținerii libertății meritare, perestroika nu a putut să funcționeze și a produs haos economic și o mizerie mai accentuată decât înainte.

Pseudomăsurile economice, fără lichidarea radicală a socialismului, nu au mișcat nimic pozitiv. Teama că se va naște o disproporție între funcționarea celor două laturi, disproporție pe care nomenclatura și armata nu o vor accepta, se adevărește, și de aci, urmarea: dacă nu funcționează una, perestroika, îmbunătățirea socialismului, să fie stopată și lichidată și cealaltă, glasnost, liberalizarea, căci liberalizarea politică, în condițiile înrăutățirii economice, înseamnă pericol de moarte pentru comunism.

Trecerea la lichidarea liberalizării s'a făcut brutal, tipic ruso-comunist, prin intervenția militară contra Țărilor Baltice și reintroducerea cenzurii în presă. La ora când scriu acest articol (22.1.91), Gorbaciov pare să fie o marionetă a generalilor, iar dictatura, de care avertiza Sevardnadze, se profilează. O serie de prieteni de ai lui Gorbaciov, inițiatori sinceri ai reformelor economice din URSS, l-au părăsit și au atitudine contră lui. Manifestațiile poporului contra lui Gorbaciov sunt zilnice. Poporul vrea lichidarea socialismului.

Acum la Kremlin nu există nici un concept clar. Nomenclatura și generalii vor întoarce la comunismul în care au trăit, dar cum? Căci în URSS o parte din economie nu funcționează deloc, iar cealaltă parte funcționează haotic. Nici măcar drumul înapoi nu mai este cunoscut.

Întoarcerea înseamnă sistarea ajutorului economic din Vest și creșterea vertiginosă a prăpastiei dintre URSS și Vest, în condițiile dezvoltării în ritm alert a științei și tehnicii occidentale. Aceasta înseamnă o acceptare conștientă a distrugerii URSS, a propriei distrugerii, prin forțele existente însăși în organismul comunismului, forțe, pe care Gorbaciov le-a cunoscut și pe care el voia să le înlăture fără a înlătura esența comunistă. Desigur că acum se nasc multe întrebări legate de manifestarea naționalităților, de manifestarea cuvântului vorbit și scris, de manifestările de stradă, de relațiile internaționale, de misiunea tineretului etc.

Uniunea Sovietică și prin ea, comunismul, se găsește la o mare răscruce, la răscrucea fatală, căci indiferent ce va urma ca organizare și politică, se ajunge la sfârșitul firesc al antiumanismului, antinaturalului sistem comunist, anacronic, clădit pe teroare și infometare, pe minciună, înșelătorie și crimă. Un asemenea sistem nu mai poate rezista astăzi mult timp, căci condițiile sunt cu totul altele decât cele dela 1917. Intervențiile militare sunt doar o zvârcolire disperată a celui care își vede groapa. Moartea poate fi doar amânată, dar

ADOLPHINA HITLER EROINA SOVIETICĂ

Înțelegem repulsia lumii față de Hitler, și în special a Evreilor, dar nu înțelegem de ce Moscova să fie supărată pe Führer, eroul care i-a lătit hotarele la fel ca și Petru cel Mare.

Împăratul Petru, învingându-l pe Carol al XII-lea al Suediei, a deschis "Fereastra către Nord", clădind Sf. Petrograd (Leningrad) iar mai târziu, în războiul cu Turcii, a deschis o altă fereastră către Sud, ajungând la Marea Neagră.

Petru a dorit ca Civilizația Apusului să curgă către Răsărit.

Hitler, cu ajutorul nevinovat al Alianților, a schimbat albia civilizației europene. Comunismul a început să curgă dela Răsărit către Apus, împotmolind în drum culturi, tradiții și credințe.

Dezastrul abătut asupra Europei se datorește escapei matrimoniale a unei Mirese cu mustăcioară mică, Adolphina Hitler, și a unui Mire cu mustața groasă, "Gospodin-Tătuc-Stalin".

A fost o împreunare de s'a dus vestea'n lume, iar la ospăt, lângă mire și mireasă, ședeau nașii (Godfathers) Ribbentrop și Molotov, care fixaseră darurile pentru 1000 de ani de căsnicie.

Stalin a oferit Adolphinei ca oriunde mustața mică își agățase chiloții: Austria, Suedia, Lorena, etc. să rămână Miresei; iar Mireasa, după ce-a jurat Tătucului că nu se culcă în pat cu altul, i-a oferit restul din Polonia, Țările Baltice, o parte din Finlanda plus trup, din trupul țării noastre: Basarabia, o jumătate de Bucovina și-o ciupeală din Moldova.

Măritșul dela Berlin s'a terminat rapid și o bombe în cap.

Sentația de divorț, dată după război

de Curtea Supremă a Alianților, a decis ca darurile de nuntă, oferite de mireasa cu "mustăcioară mică", să rămână zestre permanentă a Mirelui cu "mustața groasă"; iar pentru pacea-tot pentru 1000 de ani-a popoarelor, Uniunea a fost adoptat ca "Jovialul Minchie Joe" și-a primit pașaport de plimbare cu tancurile până la Berlin ca să învețe pe "eliberări" cum să traducă "Dava! ceas".

Ivan, după colectarea până la secetă a ceasurilor, văzând că arde benzina umblând de pomană după "dava!", a dat voce surorilor socialiste să-și întindă strachina ca s'o umple cu mâncare monstrii capitaliști; iar el și-a întins gamela pentru a-și hrăni KGB-iștii ce țin ordinea în Țările Baltice, Basarabia, etc.

Apărătorii libertăților își amintesc de darurile de nuntă printr-o carte poștală trimisă Kremlinului cu ocazia zilei de naștere a "Drepturilor Omului".

Între timp Dl. Gorbaciov își plimbă, fără frâne, diviziile motorizate prin țările primite ca zestre dela mireasa cu mustăcioară mică și te face nazist dacă-i spui că nu-ți place borșul.

Atragem atenția deținătorului Premiului de Pace Nobel, că nu-i prea nobil să dai uitării pe cel care a dăruit Moscovei patru republici: trei Țări Baltice și Republica Moldovenească.

Așteptăm ca Președintele Gorbaciov să așeze pe pedestal, alături de Petru cel Mare, și pe celălalt înălțitor al hotarelor:

Adolph Hitler!
(Notă: Dacă ne reamintim de milioanele de Ruși uciși în război de Hitler, vă reamintim de milioanele de Ruși uciși, în timp de pace, de Stalin.)

Stroe MOLDOVANU

PLURIPARTIDISMUL ÎN MIZERIILE LUI

—Urmare din pag. 1—

tidismul să fie ceva mai mult de formă, cât mai lipsit de putere și de eficiență. Un lucru care în efect - ca excepție la regulă - întărește vrerea politică fesenistă: la vremuri noi, oameni vechi.

E greu de înțeles cum această vrere a putut ajunge cu mafiotismul ei la ceva incredibil. Ce vreau să spun este: că aversiunea contra partidului comunist a fost transferată în contra partidelor istorice până la punctul că mai bine neocomunism fesenist decât ele. În cadrul acestui complex psihic, s'a ajuns la o stare de neîncredere în partidele politice.

Dar, totodată, nu mai puțin, neîncrederea în partide se datorește și unor cauze legate de ele. Din cauza unei sărăcii de lideri, din cauza candidaturii unor candidați care în loc să atragă încredere și popularitate, au stârnit antipatie. În plus și din alte cauze tot negative. Si așa handicape de neputința de a urni lucrurile pe calea cea bună, nu este deloc de mirare că partidele n'au putut ajunge la o stare de impunere cu care să poată ține piept manipulațiilor feseniste concentrate asupra lor cu invective dezinformative ca: ba că ele vor să vândă țara, ba că vor s'o cumpere, ba alte asemănătoare demagogii. Toate făcute cu scopul ca lumea să nu mai înțeleagă nimic și să se creeze o atmosferă în care partidele să apară ca ceva ce ce trebuie să te ferești. În chipul acesta s'a ajuns, după cum spune Ana Blandiana, la situația că "partidele au fost satanizate". Ele mai fiind, în realitate, și slabe, se aderă puțin la ele.

Trist dar adevărat, s'a încropit o mentalitate care mai mult sau mai puțin vede ceva rușinos în apartenența la un partid existent. Numai așa se poate explica, de ce cei care vor să câștige credibilitate în fața adunărilor sau manifestațiilor cetățenești își încep, de obicei, vorbirile cu introducerea asigurativă că ei nu sunt înscrși în nici un partid.

Si, totuși, lucru interesant. Dacă pe de o parte nu prea există interes pentru partide care lasă prea mult de dorit în privința impunerii, pe de altă parte se vede cum crește interesul de adeziune și înscriere la formațiunile naționale (asociații, ligi și grupări) care poartă în pieți publice bătaia de dezrobire a țării de neocomunism. În chip indiscutabil și partidele au în programul lor libertate, democrație, adevăr, plăja liberă și Stat de Drept. Numai că altcineva, nepartinic, trebuie să lupte viguros pentru acestea. Acest altcineva e la bază, tineretul român.

Pluripartidismul din țară ar trebui să-și dea seama că el se află în ceasul al II-lea, fiindcă în 1992, exceptând neprevăzutul, vor fi iarăși alegeri. Un timp relativ scurt pentru ieșirea din mizeriei, pentru refacere și transpunere în respect. Fără de vigoare nu se poate ajunge la o victorie a democrației asupra neocomunismului fesenist. În chip clar, un bloc de unitate democratică în alegeri ar fi cel mai bun drum de luat. Căci pentru FSN nimic nu poate fi mai ameninșător decât o opoziție unită într'un bloc.

Eugen BĂRSAN

București — Piața Revoluției

evitată, nu.

Dela 1 Ianuarie a.c. rubla a fost înlăturată în Estul Europei, ca modalitate de plată, ea fiind înlocuită de dolar. În Februarie a fost lichidat oficial CAER-ul înființat în 1949 și s'a creat organizația pentru schimburi internaționale bazate pe relațiile de piață. Uniunea Sovietică a trebuit să-și reducă livrările de petrol, gaz și materii prime către fosta state satelit (inclusiv, pentru statul încă satelit, România), iar livrările se achită doar în valută liber convertibilă și la prețurile pieții internaționale.

Uniunea Sovietică nu mai acceptă produsele de proastă calitate din aceste state, căci, dacă, oricum le plătește în dolari, atunci mai bine le cumpără din

Vest. Unele țări din Est au introdus taxe vamale, care înainte nu existau între țările "frățești". Comerțul cu URSS, care era de circa 60 la sută în Est, s'a redus rapid, foștii sateliți fac comerț cu Vestul. Pe deasupra tuturor, dar mai ales în URSS, tronează foamea și haosul, iar în cazul în care Moscova continuă reprimarea mișcărilor de eliberare, Vestul va impune drastice măsuri economice și politice contra URSS, și în primul rând, se vor stopa toate ajutoarele care deja au fost pregătite și sunt în plină desfășurare. La înfrunerea lor din lamărie a.c. "cei șapte mari" au și discutat măsurile de sancționare a URSS, care se vor impune.

În situația dezastruoasă din Estul Europei, România

se găsește la mijloc. În vreme ce Ungaria, Cehoslovacia și Polonia se orientează radical și deschis spre Vest, rupându-se de URSS, în vreme ce aceste trei țări cimentează alianța economică, politică, și militară dintre ele, România se izolează mai rău decât în timpul lui Ceaușescu și se subordonează categoric URSS. România vinde pe nimic mâncarea poporului român Rușilor și în schimb cumpără pe datorie în dolari mâncare din Vest. Politica guvernului dela București este politică de săpare a gropii pe fundul prăpastiei. Dacă poporul nu împinge guvernul liescu-FSN în groapă, va fi împins el. Iar de acolo nimeni nu-l mai scoate.

George BĂLTEAN

Feriți-vă de cei ce știu să reziste !

— Valeriu C. NEȘTIAN —

Este criteriul etic incompatibil cu lupta împotriva comunismului? Trebuie ocolit, obturat, neuit în seamă, întrucât poate deveni factor de confuzie și "destabilizare", tulburând judecata "rece"? Dar e activitatea politică în afara moralei?

Nu sunt întrebări noi. Stim că li s'a răspuns: niciodată definitiv și totdeauna altfel. Se schimbă replicile, nu întrebările. Cum să fie vechi întrebări pe care le simțim ale noastre, pe care le trăim și care ne trăiesc? Si, apoi, întrebările dinamizează spiritul, în vreme ce răspunsurile îl adorm. Din neagra dictatură comunistă s'a ieșit prin întrebări. Dovadă clară, incontestabilă, - Revoluția din Decembrie 1989. Chiar dacă nu s'au pus toate întrebările; chiar dacă unele, destule, au fost abia schitate.

Bună - ba și minunată - este desigur societatea în care domnesc, ca legi de conduită, onoarea, tăcerea, munca, disciplina, cinstea, educația națională și creștină, ajutorul reciproc. Totul, însă, începe dela eul fiecăruia, dela mine. Dacă forța pe care o dezvoltă transformă latențe morale și intelectuale în calități sociale reale; dacă acțiunea mea fecundează, se consumă creator, cu inspirație și orizont, aducând în jur spiritul libertății, al democrației și al demnității; dacă ea însușește

și galvanizează, ca rezultat al unei combustii lăuntrice sincere; atunci biruința este iminentă (în sens creștin, biruința înseamnă și crucificare cu Iisus).

Dar la fel de adevărat e că pe cât de delicate, pe atât de presante sunt astăzi, la noi, relațiile interpersonale. Atitudinea noastră față de semenii? Conștiințelor nu li se pot croi uniforme, nu li se pot atribui embleme identice. Atunci? Înțelegere și principialitate (n'am scris toleranță!) când e vorba de slăbiciuni, naivități politice și vanități de-o clipă ce țin de omenesc-ne condiție: "Esența lumânării, zice Saint-Exupery, nu este ceara care se topește și pătează, ci lumina." Pe de altă parte, neîngăduială, intransigență, eventual acțiune modelatoare, corijabilă, atunci când aproapele nostru părește făgăsur normalității; când exagerează și abuzează; când luptă pentru puterea neocomunistă: când se lasă pradă oportunismelor, atitudinilor cameleonice, împăciurii dintre călău și victime; când, scurt spus, contravine firii lucrurilor și destinului istoric al neamului. Nu patriotism nostalgic, comemorativ, lăcrămos, ci unul profetic, constructiv, de tipul celui care vede înainte un viitor limpede și încurajator: "Trecutul nu contează, dacă prezentul nu-l deții și viitorul nu-l cucerești!" Un patriotism cu o conștiință

riguroasă a limitelor, singurul capabil a deveni un instrument de perfecționare a națiunii.

În preajma acestui sentiment național atât de grav apar, acum, lătrători, demagogi, care se epuizează vorbind despre și care nu sunt niciodată înăuntrul fenomenului. Si este o impietate ca după ce cunoști păreri, credințele unor eroi și martiri, pe care dacă nu le poți înțelege ai datorita de a le respecta, să încerci a-ți altoi pe mormintele lor opiniile tale, știind bine că ei nu mai pot vorbi, pentru a-ți răspunde, și nici nu se mai pot scula, pentru a-ți căpi două palme... Față de unii ca aceștia - nici o concesie, nici un compromis.

Decomunizarea țării nu se poate exercita în condițiile unei demisii etice sau ale unei crize de autoritate decât ca o simplă parodie. Neîndoiros, autoritatea și-o crează fiecare îns prin activitatea și conduita sa. Dar ea se cuvine a fi mereu și mereu susținută, stimulată. Căci nu e un fenomen rar și - dacă voim a mărturisii curat - că tocmai cei ce dețin în prezent diverse funcții și demnități nu acordă "subalternilor" lor acel necesar plus de încredere, de prestigiu, de libertate de acțiune în perimetrul competențelor; măcar cât are un pilot de linie, un medic chirurg sau un artist plastic.

Înăuntrul portretului

național românesc actual, vechiul adagiu al lui Spinoza "Fiecare are atâtă dreptate câtă putere deține" a fost resurectat. În locul mult așteptatei demonstrații valorice se insinuează jalnica demonstrație de forță, cu repercursiuni negative asupra evoluției vieții social-economice și culturale. Astfel, folosirea climatului democratic în mod unilateral duce, din nefericire, la un fenomen nenormal, pe care l-am putea numi (calchiind terminologia criticii literare) alergia la critică, la cea dreaptă, "nepărtinitoare", cum o definea M. Kogălniceanu, constructivă și de bună credință. A nu accepta discuția, fie ea și în contradicție, echivalează cu a-i renega statutul de individ civilizat, indiferent de motivațiile pe care le oferi. A te face că nu auzi păreri celor din jur, a le sfida, trădează o poziție ireponsabilă, de autocondamnare, deoarece viața unei

comunități e prin excelență un mediu al comunicării. Un dialog între "surzi" interzice nu numai comentariul, ci însăși activitatea.

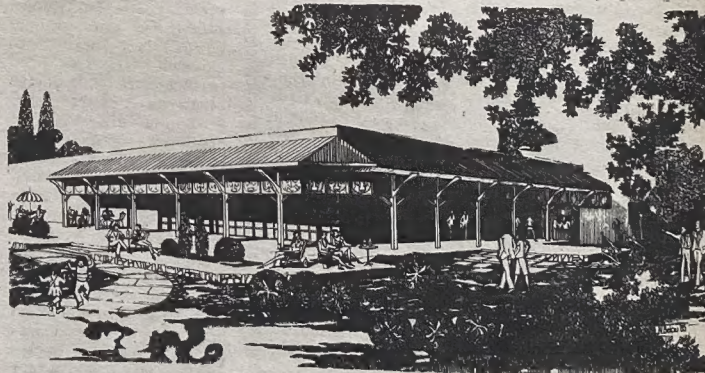
Cum "adevărata superioritate este aceea a valorilor morale" (Ernest Bernea) și cum "iubirea e un instrument mistic de cunoaștere" (Nae Ionescu), în contra tuturor asupritorilor, uneltirilor și loviturilor neobolșevismului ateu se poate riposta prin aceea rezistență spirituală temeluită pe dragoste și sacrificiu, capabilă să-l desfacă pe om de abjectul materialism al momentului postrevoluționar și să-l dezgheace de potențai epocii actuale. Înarmarea morală - prin iubire - nu poate aduce nici tiranie, nici împilare, nici nedreptate, nici răzvrătire sângeroasă, nici războare socială. Ea nu poate însemna conflict, ci pace în suflete, în societate și în lume. Dar o pace bazată pe libertate, dreptate, adevăr. Puțini își dau seama cât de tare se tem (neo) comuniștii

de cei care știu să reziste momeliilor, ispitelor, amenințărilor și defăimărilor. În ciuda aparențelor.

S'a prăbușit o lume. O alta își face loc. Pentru că izvorăște din jertfa miilor de morți căzuți în slujba neamului; pentru că marele vinovat a fost înlăturat din calea destinului românesc; pentru că Providența a rupt lanțurile tiraniei; de aceea, la ultimele zvârcoliri ale hidrei roșii - indiferent de denumire și persoane - răspunsul eficace poate veni printr-o revigorare morală la toate nivelele - vieții spirituale și intelectuale; în cuprinsul căreia păstrarea tradiției și transplantarea patriotismului real în suflete tari și brațe vâjoase devine o primă urgență.

Aceasta presupune să avem iarăși ca locas de adunare și trăire sufletească, -biserica; ca altar de reculegere și îmbărbătare - pădurea; ca pildă de tărie și neclintire - muntele; ca țintă finală - patria!

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU" CÂMPUL ROMÂNESC HAMILTON, ONTARIO, CANADA

VĂ RUGĂM SĂ PARTICIPAȚI LA TABĂRA DE VARĂ 28 IULIE - 4 AUGUST 1991

CU ACEASTĂ OCAZIE VOM AVEA ÎN MIJLOCUL NOSTRU
PERSONALITĂȚI DIN EXIL ȘI DIN ȚARĂ
CARE VOR CONFERENȚA ASUPRA TEMEI:

ȚARA DE AZI ȘI ROMÂNIA DE MÂINE

PENTRU INFORMAȚII:

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ

P.O.BOX 4217, STATION "D"

HAMILTON ONT. L8V 4L6

TEL: (416) 387 0637 (416) 389 0644

Aduceți cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit și cele necesare gătitului

DEMAGOGIA ETICĂ

Urmare din pag. 1

creștină de a iubi chiar și pe cel păcătos (fără a-i iubi însă și păcatul) și a-l iubi pe păcătos cu păcatul său (sau fărădelegea sa) cu tot, este o mare distanță. Aici văd alunecarea de sens în discursul Dvs. și sursa confuziei pe care ați vrut să o creați cu bună știință, pentru a trage un profit politic de pe urma ei. Numai că, vorbind despre iubire în aceste condiții, nici Dvs. nu vă plasați în acea stare de libertate interioară, de disponibilitate dezinteresată, fără de care nici un act nu poate fi socotit moral.

Să iubim... dar oare actele Dvs. politice izvorăsc din iubire? De un an nu facem altceva decât să suportăm dovezi ale acestei înfricoșătoare "iubiri".

Mă întreb dacă în numele iubirii a fost și este manipulat populația prin TVR liberă, luându-i-se dreptul la informare și adevăr! Dacă în numele iubirii Frontul Salvării Naționale nu și-a respectat programul anunțat la 22 Decembrie 1989, unde se prezenta ca o putere de tranziție care va organiza alegeri libere, va asigura pluralismul, separarea puterilor, drepturile omului și nu va deveni partid politic? În numele iubirii, D-le Prim-ministru, duceți o politică de diversivane,

semnând dezbinare și ură în societate? În numele iubirii ați consimțit la aducerea așa-zisilor mineri, provocând zeci de arestări ilegale, încălcând drepturile cetățeanului? În numele iubirii i-ați promovat pe cei ce au tras în popor de patruzeci și trei de ani încoace? La TVR ați afirmat că vă simțiți iubit, este încă o sfidare lansată bunului simț: sau ați uitat poate că tocmai la acea oră o sută cincizeci de mii de studenți erau în grevă și vă cereau demisia? Ca fost cadru didactic m'as fi simțit jenat. În numele iubirii ați instigat la 1 Decembrie, la Alba Iulia, niște grupări aduse dinadins să tulbure comemorarea acestei mari sărbători, cu care biserica greco-catolică sau partidul național-țărănesc au o legătură mai strânsă decât D-voastră și unde ați respins manifestarea de loialitate a UDMR-ului? În numele iubirii ați înfierat Timișoara, orașul martir, pângărindu-i memoria? În numele iubirii l-ați expulzat pe Majestatea Sa Regele Mihai, cetățean român de drept, personalitate cu merite istorice recunoscute, care, după patruzeci și trei de ani de exil, a venit să-și revadă pământul natal și mormintele strămoșești? În numele iubirii îndatorați

țara doar pentru a subvenționa falimentul economic, eșecul social, în unicul scop de a vă menține la putere, fără pic de milă față de cei ce vor avea de plătit aceste datorii? De atâtea iubire poate, fug tinerii din țară, ca de ceva necurat. În Ianuarie trecut reveneau plini de speranță și nu mai doreau să plece. Ce s'a întâmplat?

Un guvern care nu dă încredere și speranță înseamnă că a ajuns - vă citez din nou - la acel punct mort la care se impune să demisioneze. Criza actualei puteri se datorează, în primul rând, lipsei de transparență, de adevăr și loialitate pe care le practică. Ați pierdut autoritatea morală, D-le Prim-ministru, și numai prestigiu moral poate legitima o echipă conducătoare. Alegeți au fost doar începutul unui drum. Dacă ați avea puțină iubire față de țară, nu i-ați mai periclita existența, acum când puterea a ajuns la acest punct mort. Ați ceda puterea altora, mai inocenți, care să nu se teamă nici de adevăr, nici de libertatea oamenilor și care se vor folosi de putere pentru a fi de folos societății, și nu pentru a se menține doar la putere, cu orice pret.

Doina CORNEA
"România Liberă"

OCULTA ȘTIINȚELOR POLITICE

—Ovidiu VASILESCU—

Intr-o majoritate convârșitoare, națiunile trăiesc hrănindu-se cu visuri grandioase dar, cu realizări modeste nesatisfăcătoare. Aceasta, nu datorită faptului că cele mai multe dintre ele își propun proiecte supradimensionate care, le depășesc posibilitățile morale, ori materiale, ci, datorită unui fenomen subtil și complex, rece și neînțeles, mereu la datorie, "oculta științelor politice". Această nocivă și tenebroasă activitate, ordinul tăcut în umbră, scapă puterii noastre de informare, dar ea nu scapă înțelegerii multora dintre noi.

Vorbind ceva mai desigur, este vorba de un grup restrâns de așa zise "inițiați" care, pun în perspectivă, uneori mai îndepărtată, planurile de dezvoltare, de stagnare, ori de distrugere a unei națiuni. Distrugerea nu înseamnă neapărat, lichidarea națiunii respective, în mod fizic, deși, istoria consemnează și astfel de exemple. Este de ajuns să smulgi unei națiuni doar câteva din atributele ei cele mai importante, să i le anihilezi cumva, și ea va exista ca o gloată incapabilă de orice convingere serioasă, adică, exact ce se planuise să i se întâmple.

Cei care sunt cât de cât, familiarizați cu panoramul politic, cunosc destule exemple care, să susțină teza noastră, așadar, ne mai fiind nevoie să le numim.

Există, așa cum spuneam și altă dată, un destin al fiecărei națiuni, așa cum există un destin al fiecărui individ. Greșala pe care o comit mulți dintre noi, este, că ei cred într-un destin al națiunii lor, lăsat de Dumnezeu care, a spus, pur și simplu: "Acesta este drumul vostru. Mergeți pe el și veți ajunge la capul bunei speranțe"!!!

Destinul unei națiuni este chintesența gândirii și aspirațiilor ei, este rodul calităților ei excepționale, adică, acel cumul minunat, numit Ethosul neamului respectiv. Acesta și numai acesta, va așeza națiunea respectivă pe făgașul existenței sale unice, care de fapt va fi conduita sa în cadrul civilizației.

Tocmai această delicată traiectorie, a celor mai multe dintre națiuni, este schimbată, ori "re-direcționată", după bunul plac și interesele celor care, urzesc din umbră, cât de minore și puține vor fi drepturile noastre și cât de departe vor merge ei cu îndatoririle noastre.

În scopul acesta ei, vor crea legi de conduită, interne și internațională. Ei vor crea organisme internaționale care, nu vor fi decât curțile de judecată, a națiunilor (ținute sub lupă). Aceste organisme, vor fi mijloace de propagandă sterilă și mincinoasă,

urmărind în fapt, doar destabilizarea multor națiuni.

Intr'un mod insidios, uneori prin amenințări directe, statele, a căror soartă a fost deja hotărâtă de către "eminențele" din culisele politice, vor accepta să fie folosite doar ca număr de voturi favorabile "inițiatorilor".

Fapte mai vechi, dar mai ales mai noi, vin să sprijine teoria noastră.

Am văzut cu toții, cu câtă ușurință s'au introdus rezoluții după rezoluții, în consiliul de securitate?! al Națiunilor Unite, toate la cererea insistență a Statelor Unite, prin care s'au condamnat invazia Kuweitului, de către Iraq. Nimic rău cu asta! Agresorul trebuie privit ca agresor și tratat ca atare, indiferent care sunt motivele agresivității sale!

În cadrul aceluiași organism însă, se încearcă cu disperare, de foarte mult timp, introducerea unei rezoluții care, nu să condamne Israelul, pentru modul în care tratează populația din teritoriile ocupate prin forță, ci să acorde ceva mai multă asistență, acelei populații nenorocite și să propună a conferință internațională care să ducă la soluționarea litigiului din zonă. Încercarea, a fost stopată sistematic de Statele Unite, prin tot felul de manevre și intervenții machiavelice, iar atunci când se părea că o astfel de rezoluție ar avea ceva șorți de izbândă, Statele Unite, amenințau cu veto!

În sfârșit, după o nouă deportare a unor lideri palestinieni, de către autoritățile israelite, Statele Unite au hotărât să lase o asemenea rezoluție să fie introdusă. Inițiatorii rezoluției, sunt de data asta, Cuba, Yemen, Columbia și Malaezia. Rezoluția lor a fost acceptată în unanimitate dar, cu text impus de Statele Unite!

Unele din statele care au introdus rezoluția, sunt de natură arabă, în timp ce guvernele altor țări arabe, sprijină politica de intervenție a Statelor Unite în golful Persic!! Echitate. Nu?!

La sugestia guvernului american, Fondul Monetar Internațional, organisme ca Piața Comună, precum și alte bănci particulare, ar trebui să dea navăla și să ajute masiv Sovietele, cu alimente, tehnologie și bani lichizi!!

America însăși (vă rog să mi iertați inadvertența), guvernul american, și-a propus un ajutor masiv în alimente și bani Sovietelor!! Câtă omenie!! Cu? Dar unde erau acești cruciați ai "omeniei", când la dispoziția oculte care-i ține în frâu, zeci de milioane de oameni, state după state, printre care și România, de mai bine de cincizeci de ani, au fost și sunt înfometate sistematic, tocmai de către cei pe care, guvernul american dorește să-i ajute?

Asta da, cinism! Imbrăcat în haine umanitare!

Comunismul, după planul oculte politice, și-a făcut datoria! Prin el, o bună parte din lumea creștină, a fost pusă în genunchi! Acum, el poate fi refinanțat, de cei care l-au creat și crescut și cu o altă fațadă să continue desăvârșirea operei lor, adică, înengnuncherea ce a mai rămas în picioare!

Intors recent din Kuweit, ambasadorul S.U.A., unde, să recunoaștem, a fost steagul american, la înălțime, într'un mod demn de aplaudat în picioare, deplănge într-o conferință de presă, pe cetățenii Kuweit-ului care, trăiesc fără țară, risipiți prin lume. Un punct pozitiv desigur.

Nici unul din predecesorii Domniei-sale însă, nu a plâns zecile de milioane de vieți nevinovate, aruncate în închisori, în Siberia, Gulaguri și alte locuri de muncă silnică, unde aveau să sfârșească! Ei n'au plâns pentru hecatombele de morți nevinovați din Răsăritul Europei! Dece?!

Pentru că această corozivă instituție subterană, oculta experimentelor politice, hotărâse să se întâlnească așa!

Un ultim punct de sprijin al teoriei noastre, ni-l furnizează de data aceasta, doamna Margaret Thatcher.

Această femeie simbol care, a dominat viața politică a insularilor, aproape 12 ani, avea să calce doar pentru un moment, alături cu "pista de manevre" și își va frânge gâtul, luând prin surprindere, pe cei care literaturizează în spectrul politic. Pentru politicienii versați, caii de bătaie ai oculte, faptul va fi un avertisment, care ei l-au luat ca atare.

Stim cu toții, despre vehementa opoziție pe care doamna Thatcher a făcut-o unei părți din programul Conferinței dela Bruxelles. Această încercare de "frânare", de obstrucționare a perspectivei "inițiatorilor", i-a fost fatală! Nici nu se terminase bine conferința, când aceeași, "intransigentei" i se pregătea cantonarea. Scurt, neinduplecat, fără menajamente!

Oare să nu fi știut doamna Thatcher, cine planuise această Uniune Europeană și în ce scop? Dacă da, atunci cu atât mai mult, trufia, ca și sentimentalismul se plătesc prompt în rigoare cu politica.

Noul prim ministru britanic, se arată mai flexibil cu privire la subiect. Era și cazul!

În final, părerea noastră, domnilor "umanitari" este, că ați căzut la examenul omeniei! Cu toate acestea, recunoaștem că, din punctul dumneavoastră de vedere, toate acțiunile care vă aparțin, paradoxal, sunt AXIOMATICE!

DE CINE LE ESTE FRICĂ?

—Mihaela MOISIN—

Curând se va împlini un an de la alegerile așa zise libere, din 20 Mai 1990, și în România nu s'a schimbat nimic sau aproape nimic, în afară de un cuplu conducător cu altul, o dictatură comunistă cu alta, o sârăcie cu alta, un haos cu alt haos. Un an de greșeli de nelerat unei conduceri, care a ajuns la putere prin fraudă.

Încercând să convingă pe alegătorii de binele ce-i așteaptă, Ilescu-Roman-FSN au folosit instrumentele de bază ale comunismului: critică la adresa lui Ceaușescu (iar nu a comunismului) pentru toate distrugerile din România; promisiuni deșarte (vânzarea pielii ursului din pădure); inventarea unui dușman al țării - legionarii - care vor să ia puterea în România, sau să destabilizeze țara, sau să vândă străinilor etc.

Însăși câștigarea lor în alegeri într'un procentaj atât de mare este un necaz. Deși inițial a fost un triumf, pavoazat de zămbete largi, trandafiri și felicitări (ca pe vremea lui Ceaușescu) în cel mai scurt timp, acestea s'au transformat în rânje, bătăi și vorbire de mahlă: golani, vagabonzi. Iar ca gardă personală i-au ales pe "mineri". Si-așa a început necazul: guvernele occidentale (singurele deținătoare de valută forte) nu au acordat conducătorilor "aleși" încrederea sperată și nu și-au aruncat dolarii în investiții necutate.

Au dezvoltat apoi toate ororile regimului comunist, încercând să le arunce numai în capul lui Ceaușescu. Necazurile rezultate din acest lucru au fost și pe plan intern și pe plan extern: pe de o parte cei ce au votat din convingere pentru Ilescu-Roman-FSN au devenit înfăptușii, apoi neîncredători ca în final să deosească din suflet schimbarea lor; pe de altă parte au dat la lumină ororile rezultate din obținerea femeilor de a avea un minim de patru copii în condițiile de mizerie ale țării, orori ce au atras pentru România expresia de "Rușinea unei națiuni". Guvernul s'a bucurat de potențiala pomană a Occidentului acordată copiilor nenorociți din România, pomană pe care o credeau controlată de guvern și la care așteptau o lămurare. Nu-i de mirare că marea majoritate a Românilor noi veniți în Occident, văzând handicapați pe stradă, în cărucioare, în locuri publice, se mirau cum de țările civilizate pot avea atâtea malformații. Sunt handicapați în toată lumea, dar, cel puțin în Occident ei nu sunt închiși în cuști, pînă, ascunși în întuneric ca să nu fie văzuți de lume.

Handicapaților în lumea capitalistă, li se acordă de către guverne, precum și de către biserici, organizații de caritate, de către populație (bătrâni și tineri) o atenție și o griji deosebită. Nivelul de civilizație al unei țări este dat și de felul în care populația se comportă cu copiii, bătrânii, handicapații și animalele - toate categoriile de ființe slabe și neajutorate.

Iar ca rectificarea a unei situații monstruoase, cel

dela conducere, au abrogat legea interzicerii avorturilor, care a dus la o catastrofă și mai mare: distrugerea în masă a unei generații viitoare.

Ar fi putut mai degrabă să pornească o campanie masivă în România, de înfrățire a tuturor caselor de copii, spitale, orfelinate, căci suntem conștienți că nu există doctor, asistent medical sau orice bun Român care nu ar fi afectat puțin din timpul lor liber pentru a ajuta la ieșirea din lume a rușinii naționale. Ar fi făcut chiar și o bună impresie sutelor de doctori, asistenți și voluntari străini care și-au pus la dispoziție energile lor în slujba unor biete ființe umane napăstuite de soartă și uitate de frații lor.

Nu numai că nu au atras întreaga opoziție într-o acțiune de democratizare, de liberalizare, de privatizare și nu numai că nu au ajutat privatizarea, dar au îngrădit-o prin aceleași legi dictatoriale specifice regimului comunist. Ce a rezultat din așa zisa liberalizare, a fost creșterea prețurilor de 3-5 ori la toate bunurile și serviciile publice.

Fiindu-le frică să nu se întărească prea mult opoziția, în lupta ei pentru democrație, au înăbușit cu brutalitate orice manifestare, grevă, demonstrație, lucruri normale într-o adevărată democrație, folosind în special pe așa zisii mineri, și în acest fel, atrăgându-și ura unui popor înșelat și dezgustat unor guverne occidentale, care după Revoluție erau gata să facă orice pentru înflorirea României.

Folosind aceleași metode de dezinformare și dezbinare, au întărit spiritele și așa aprinse într-o țară în fierbere folosind aceeași gogorită cu "legionarii", care aprinsă de zile la o generație ținută în întuneric și neștiută, învățând istoria falsificată de comunisti a primilor 50 de

ani ai secolului XX.

Nu-i cerneală și hârtie ca să înșiri toate necazurile în care au intrat și pe care și le-au creat lor, dar mai ales poporului român, actualul cuplu conducător, Ilescu - Roman, al cărui sfârșit apropiat este asemănător cu al înfrățitorilor lor.

Afundându-se pe zăcări în mocirlă, mergând din gafă în gafă, parcă ar călca în strâchini, lui Ilescu și Roman le este frică.

De cine le e frică? De furia poporului minșit, înșelat cu promisiuni deșarte, adică de legionari. Căci atunci când au vrut să desființeze "zona liberă de comunism" dela Piața Universității, au adus "minerii" să bată și să omoare pe "legionari", adică pe tineri. Nu de vechii legionari, puțin la număr în viață, septagenari și octogenari, răspândiți prin lumea largă le e lor frică, ci de noua generație de legionari, așa cum i-au numit pe fiecare în parte.

Nimeni nu mai crede azi în "pericolul legionar"; s'a terminat cu gogorita cu "vin legionarii să destabilizeze țara, să pună mâna pe putere" și "veniți mineri să apărați guvernul nostru".

Cu sau fără dorința lui Ilici Ilescu-Petre Roman, toată lumea a aflat azi ce s'a petrecut în închisorile comuniste, a înțeles genocidul practicat cu ură de niște conducători ne-Români împotriva unui popor român, credincios și curat, genocid ce a fost preluat și se continuă azi de alții ne-Români, cu metode noi și perfide asupra acestui popor.

Poporul român nu se teme de legionari, căci ar însemna să se teamă de toțielezii, studenții, muncitorii care au făcut Revoluția, de toți cei ce sunt anticomuniști și luptă pentru libertate; numai cîlcii de netrecători și impenetrabili Ilescu-Roman-FSN le este frică de aceștia. Adică de popor. Si de ce îi e frică niciodată nu scapă.

APEL CĂTRE CITITORI

Acum un an, ziarul "Cuvântul Românesc" a luat inițiativa de a trimite în România abonamente gratuite, pentru un an de zile, celor ce ni le-au solicitat.

Această inițiativă s'a născut din dorința de a informa opinia publică din România că de-a lungul anilor, exilul, ca Români, a rezistat tuturor compromisurilor dăunătoare cauzei românești, precum și de a trezi sentimentele naționale în lupta pentru salvarea neamului românesc.

Datorită numărului mare de abonați care a ajuns la peste 1.500, ne vedem obligați de a cere ajutorul cititorilor din exil, pentru a susține material această inițiativă pe care am hotărât să o continuăm.

Frate Român, din exil, trimite contribuția ta, ca ziarul "Cuvântul Românesc" să poată fi citit odată cu tine și de un abonat, frate al tău din România.

Mulțumim tuturor celor care ne-au ajutat pe parcursul anului trecut să ne fim promisiunea făcută, de a trimite ziarul nostru gratuit în România.

Mulțumim anticipat tuturor acelor care înțeleg lupta noastră și ne vor ajuta să continuăm răspândirea "Cuvântului Românesc" în România, unde acesta este necesar, azi, mai mult decât oricând.

REDACȚIA

POLITICHIE ȘI POLITICAȘTRI

—Constantin MAREȘ—

În discuțiile ce le-am purtat în țară și peste hotare cu reprezentanți din conducerea unor mici partide aflate în opoziție am încercat să dezvolt trei teze principale:

1. **Fărămîntarea forțelor** ce se opun puterii neo-comuniste nu face decât să profite acestora.

2. Existența a numeroase mici partide, unele adevărate mini-partidule, este menită în mai multe cazuri doar să satisfacă ambiții personale legate de o boală ce pare incurabilă iar la noi Românii, mai răspândită ca la alte popoare: președinția.

3. Cele trei partide tradiționale, național-tărănesc, național-liberal și social-democrat acoperă întreg evantaiul politic opozițional prezent, ca atare partidele mici dar nu înființate pot fuziona, în funcție de program și orientare personală a membrilor, cu unul din acestea trei. Frontul va avea de pierdut, opoziția doar de câștigat.

Dintre cei cu care au fost abordate aceste aspecte, am găsit o identitate de vederi la vechiul amic și fost coleg, **Nicolae Cerweni**, decan al Baroului de București dar și președinte al Partidului Socialist-Liberal. Ulterioara fuziune a acestuia cu Partidul Național-Liberal s'a înscris astfel pe linia consecvenței a gândirii conducerii partidului, Nicolae Cerweni devenind vicepreședinte al P.N.L., care a primit cu acest prilej un aflus de tineri avocați, elemente dinamice și care prin pregătire și profesie pot aduce un real serviciu unui partid slăbit între timp de desprinderea unui grup de oameni mai tineri și care au format un alt partid liberal, distinct, respectiv "aripa tânără", al cărei zbor nu a fost nici necesar și nici util celeilalte aripi.

În ce privește Uniunea Democrat Creștină și aceasta a avut "două aripi": una externă și alta internă. Întâmplarea a făcut că în decursul anilor i-am cunoscut pe mai mulți dintre fondatori și conducători, din ambele aripi. Pornită ca idee din Germania, s'a voit o structură asemănătoare Uniunii Creștin Democratice (CDU), condusă de cancelarul Kohl și care a câștigat trei alegeri succesive. Fără îndolală s'a sperat și un anumit ajutor internațional, în consecință, eventual o recunoaștere din partea Internației Creștin Democratice, ignorându-se faptul că Partidul Național-Tărănesc astăzi creștin și democrat, prezidat de Cornel Copos, aderase încă din clandestinitate la această internațională prin document

scris. Frământat de zbatere ale ambelor aripi, acest partid și altele de orientare asemănătoare, ar putea întâri opoziția tocmai prin fuziunea cu P.N.T.-c.d.

După lunile ce s'au scurs dela alegeri și care în curând vor încheia primul an, opoziția trebuie să tragă concluziile ce se impun și să procedeze în consecință. Cele trei partide tradiționale au fost frământate de convulsii din care unele au putut fi provocate și dinafară, pornind dela "sfânta alianță" din F.S.N. și care adună nomenclatură, securiști deveniți S.R.L.-iști, milițieni deveniți poliști și oportuniști deveniți politicieni.

Degradarea economică a țării noastre a fost dublată și de una moral-intelectuală, mai gravă și poate, mai greu de remediat. Dacă în sectorul economiei investiția de capital, mă refer la cel occidental, nu la bancnotele scoase la rotativa care duceau la București, căreia i s'ar adăuga și importul de tehnologie modernă, ar putea începe redresarea sub aspect material, aspectul moral pare și mai grav afectat. Crimele și tâlhăriile fac parte din peisajul zilnic într-o țară în care producerea unei crime în urmă cu câteva decenii stârnea o senzație pentru câțiva ani. Sălbăticia cu care organele represive tratează pe demonștranti și pe cei abuziv arestați și s'aseste corespondent doar în Africa și nici acolo în toate statele. Necunoașterea valorilor istorice ale neamului este dublată în foarte multe cazuri de refuzul acestei necunoașteri. Sefului statului, primul ministru, imensei majorități de care dispune Frontul în Senat și la Cameră, acțiunea barbară a minerilor din Iunie le-a apărut necesară și singura lor mirare rămâne că lumea civilizată în care nu se dă cu ranga și cu băta continuă să condamne această oroare. Pe bună sau mai puțin bună dreptate, Românii se socoteau în trecut superiori Bulgarilor, care însă ne-au oferit în ultimele luni adevărate lecții de demnitate politică.

Un fapt cu totul remarcabil l-a constituit scurta escală a Regelui Mihai în țară în ziua de Crăciun 1990. N'au lipsit unele aprecieri total eronate, izolate și venite din partea unor Români depărtați de patrie, rupti de realitățile politice existente. Acești câțiva au considerat vizita ca nepregătită, nesăzind că modul în care au decurs reacțiile puterii și atitudinea demnă a Regelui i-au adus Monarhului un mare, foarte mare serviciu. Bălbăiala autorităților,

declarații succesive contradictorii, limbajul de chivuit al purtătorului de cuvânt guvernamental, reacția opiniei publice și a majorității presei din țară dar și a mass-mediei din Occident, au făcut să crească mult popularitatea Regelui în care un număr crescând, dar încă minoritar de Români, văd o soluție de stabilitate, după modelul celei spaniole. Sondaje făcute în țară arată că în special în rândurile tineretului, simpatia și respectul pentru Rege și instituția monarhiei constituționale, au crescut mult. În acest context, atitudinea Președintelui P.N.T.-c.d. și a întregului partid a fost clară și exemplară, spre deosebire de atitudinea partidului liberal, și în special a președintelui acestuia, al cărui stil de conducere și încercări de apropiere de putere au stârnit numeroase critici, înaintul și în afara partidului.

Din punctul de vedere al puterii, greșelile legate de vizita regală au fost neferosimile de mari. Dacă l-ar fi lăsat pe Regele Mihai să-și urmeze programul Otopeni-Curtea de Argeș-Otopeni, limitat la 24-36 de ore, cum îl și anunțase, dacă l-ar fi dat ca însoțitor un general la suite, veteran de război, dacă ar fi anunțat vizita fără imagini la televiziune și dacă după plecare ar fi prezentat un scurt film al vizitei, aceasta și pierdea din semnificație, iar Frontul ar fi avut de câștigat. În schimb a făcut tot ce a putut să realizeze exact contrariul.

Pentru a se defini guvernarea actuală dela București este folosit în genere termenul de neo-comunism, deși prin continuitatea de persoane, de instituții și procedee, prefixul "neo" ar putea fi lăsat la o parte. Se știe că unul din procedeele guvernării predecesorului lui Ion Iliescu îl constituia crearea de confuzie și dezinformare, în țară, printre Românii de peste hotare și pentru autoritățile și opinia publică din lumea liberă. Astfel Radio București a anunțat la finele lunii Decembrie 1990 că în țară se află în vizită...prințul Paul de Hohenzollern, (nepotul lui Carol II și al lui Zizi Lambrino), pentru a-și petrece Crăciunul în România, unde a vizitat Mănăstirea Tigănești, pe care, adaugă, a mai apucat să o viziteze Maica Alexandra-Principesa Ileana în toamna anului 1990 și Mănăstirea Curtea de Argeș, unde nu a fost lăsat să se ducă Regele Mihai.

Să adăugăm și rolul ce-l joacă Dl. Ion Brătianu, de altfel rudă de gradul șase cu Ionel Brătianu. Până la începutul anului 1990,

stabilit de mai mulți ani în Franța, nu a avut nici o activitate, nici o manifestare politică, pentru ca în prezent să fie parlamentar la București, iar o scurtă vreme, chiar și ministru în subordinea lui, Petre Roman. Oricum, să nu fim prea zguduiți, deoarece și Președintele P.N.L. a încercat să obțină câteva portofolii în guvernul actual.

Din punct de vedere eco-

conomic, actuala guvernare se arată incapabilă să facă față situației. Așa zisa liberalizare a prețurilor nu a fost nimic altceva decât oficializarea unei inflații galopante, de pe urma căreia au suferit mai ales pensionarii, cei cu salarii mici, cei cu familie numeroasă. Credibilitatea internațională a tandemului Iliescu-Roman, slăbită de mineriadă, a ieșit

și mai slăbită după comportamentul jandarmesc față de Regele Mihai și Familia Regală.

În acest cadru, mai mult ca oricând, în rândurile opoziției, politica politicianistă și politicianismul cu orice preț trebuie înlocuite cu o adevărată viziune strategică și un program tactic unitar. Chiar să se fi uitat că unirea face puterea?

PENTRU RECONCILIAREA NAȚIONALĂ

—Prof. Fred NĂDĂBAN—

Instalarea brutală a dictaturii importate în 1945 a urmărit și realizat decapitarea națiunii române, sfărâmarea sistematică a structurilor, nu numai statale, ci și intracomunitare, anihilarea ierarhiei de valori morale și intelectuale, în vederea înlocuirii lor integrale cu sistemele programate de dogma leninistă.

Rezultatul luptei de clasă a fost inițial o antiselecție socială care a creat o clasă conducătoare după criteriul decisiv al obedienței necondiționate față de partid. De-a lungul deceniilor de dictatură, comuniștii au încercat, și în mare măsură au reușit, să-și subordoneze (și integreze) valori umane autentice prin marele șantaj legiferat, supunerea fiind condiția realizării personale a oricărei valori. Trauma socială imensă rezultată din acest proces, în care criteriul fundamental al supunerii integrale față de nucleul inițial al conducerii de partid nu a fost nici un moment abandonat, a dus în cele din urmă la situația halucinantă, grotescă și sinucigașă existentă la noi în ajunul Insurecției din Decembrie. Sub povara strivitoare a dictaturii, individul a dezvoltat strategii și tactici în vederea supraviețuirii, pe măsura eredității și educației fiecăruia. Rezultatul practicării lor pe scară națională este starea actuală a societății noastre: frică, suspiciune generală, ură, corupție, un individualism feroce - reacție firească a individului în fața societății și puterii discreționare care își făcea un titlu de glorie din a-i ignora cu dispreț interesele personale legitime, demnitatea, sănătatea și chiar viața în numele patriotismului, al fauririi cu un ceas mai devreme...etc.

Pentru ca această comunitate atomizată și nefuncțională, ruinată de opoziția dintre interesele sistemului și cele ale individului, să se poată reconstitui, se impune ca o condiție esențială, sine qua non, reconcilierea națională - un deziderat cel puțin aflat la tuturor formațiilor politice și etnice din țară.

Putem admite că toți membrii societății noastre au fost și mai sunt victime ale unui sistem impus cu forța din afară, un sistem

care după război se afla în plină ofensivă și care, deci, exercita o uriașă presiune, nu numai militară asupra statelor, dar și ideologică asupra conștiințelor individuale. Putem admite că până și conducerea de partid și membrii organelor de represiune sunt victime ale sistemului, rinoceri cărora nu le-ar fi crescut cornul în absența marii pandemii de rinocerită roșie. Noi cei care am suferit direct impactul acestui corn nu vrem ca ceva din ce ni s'a făcut nouă să se mai facă cuiva, cândva, undeva în lume.

Putem admite că, de exemplu, Dl. Bărlădeanu s'a înșelat în tinerețe, a servit cu pasivitate o cauză greșită realizându-și destinul personal pe biata spinare a poporului român și, la bătrânețe, și-a recunoscut, cu regret, eroarea. Tot așa Dl. Brucan. Sau Dl. Dan Deșliu. Sau alte mii de victime ale sistemului, de exemplu cei care, bine hrăniți, bine îmbrăcați, congestionați de entuziasm, aplaudau în ritm de samba în numele nostru la cel delal 14-lea congres. Ne-am așteptat și am acceptat ca Dl. Iliescu să conducă o bătălie de ariergardă în vederea evitării unei tentative de restabilire brutală, mecanicistă a echilibrului moral atât de sângeros sfărâmat de comuniști. Dar slăbiciunea opoziției și simțul moral atrofiat al acestei națiuni profund traumatizate i-au permis mai mult decât atât - și dumealui a profitat în mod imprudent, neînțelept de această permisivitate, de această oboseală.

Asistăm în toată țara la contraofensiva cadrelor de partid. Dețin din nou puterea la toate nivelurile, nu în numele partidului mult iubit până mai ieri, ci în numele unei experiențe, competențe și moralități care ne-au adus unde suntem. Dețin această putere datorită uriașei mafii pe care o constituie, întemeiată pe încercări, întreprinderi de interes și, mai ales pe vinovății comune care le pot ușa strâns unii de alții; se pot uși personal, dar colaborează pentru a supraviețui cutremurului din Est, gata să se mai servească pe ei înșiși servind noua revoluție tot așa de bine cum au servit-o pe cea abandonată acum.

Am dori să-l iertăm. Dar

nici nu par a avea de gând să ne-o dea. Este, totuși, prea greu să-l ierți pe cel care a mînuit ciomagul ierți și continuă să-l țină strâns în mână cu obstinație; că este dispus să-l și mînuiască cu aceeași brutalitate stupidă s'a văzut în Iunie. Este nevoie de întreaga presiune a epocii, în special de cea economică, pentru ca să nu o facă din nou. Și cine știe?

Așa stînd lucrurile, cum să-l ierți pe cel care îți stă și azi în cărcă? Pe cel care, departe de a se recunoaște vinovat de crimă, revendică fără rusine dreptul de a o repeta? Pe cel care, vinovat de minciună cum și căta nu s'a mai rostit pe la noi, vrea să te învețe adevărul lui nou descoperit, adevăr care până mai ieri era numai al tău?

Reconcilierea națională, condiția ca să reapeară încrederea în semen și în viitor, condiția ca individul să-și apropie de inimă interesele societății și statului, ca el să înceapă a-și investi truda, priceperea sau geniul, ca să-și redescopere potențiala onestitate și demnitate, ca să înțeleze hemoragia de valori tinere prin emigrare, nu se poate realiza din cauza acestui parametru necuantificabil - defectul de moralitate în radice.

Credem că vinovații trebuie să-și asume în mod clar, juridicește, vinovățiile în raport cu interesele istorice ale poporului român. Odată limpezite acestea, verdictul moral îi va declara pe mulți, o mică minoritate totuși, față de națiune, degradați civic, moralmente inapți pentru posturi de conducere, în spiritul Proclamației dela Timișoara. Astfel pedepșiți cu blîndă severitate ei pot din nou aparține comunității, la nivelul compatibil cu uriașă vină pe care au acumulat-o față de popor.

Primul Congres Național al fostilor deștepți politici s'a desfășurat sub semnul apoteegmei lui Santayana: "Cine nu-și cunoaște trecutul este condamnat să-l repete." AFPD își aduce contribuția la reconstruirea unei memorii istorice corecte și complete a națiunii, condiție fundamentală pentru ca ea să poată face o judecată corectă asupra prezentului și o opțiune corectă pentru

Pentru a vă ține la curent cu ultimile știri din România echipa noastră redacțională, lucrează fara încetare... Nu rămâneți în urma timpului... Citiți lunar

"Cuvantul Romanesc"

și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

ÎNNOIREA ȚĂRII NU SE POATE FACE DECÂT CU OAMENI NOI

—Mircea SABĂU—

Noi cei plecați din țară, alungați de urgia distrugătoare a comunismului, ne întoarcem adesea cu gândul la locurile de unde am plecat. Fiecare dintre noi, purtăm o rană adâncă, care poate că nu se va vindeca niciodată, chiar dacă ne-am refăcut viața pe meleaguri străine. Despărțirea de țară, de familie, de prieteni, de trecut, este mult mai dureroasă, dificilă și cu efecte mai îndelungate decât pare la prima vedere. Înstrăinarea este o trăire

tragică, un fel de boală care te copleșește.

Mulți dintre noi am lăsat în țară tot ce am avut - munca câtorva zeci de ani, o profesie, un loc de muncă, o pensie, o activitate recunoscută, etc.. Am plecat în necunoscut ca să scăpăm de injustiție, teroare și minciuna comunistă.

Abia după ce am ajuns în Apus, am simțit suferința despărțirii de țară, dar în același timp am înțeles cât de mult ne-a deformat comunismul! Cât de mult

ne-a izolat unii de alții, ne-a făcut extrem de egoști, fricoși, ranchiunoși, invidioși.

Umanismul părinților noștri - omenia cu care generații de Români s'au lăudat cu mândrie, a dispărut înecată în suspiciune, ură, teamă. Cu multă dificultate am ajuns să ne putem privi în oglinda care să ne reflecte așa cum suntem și să ne ajute să devenim ceea ce ar fi de dorit să fim - oameni de omenie! Nu știu câți dintre noi și în ce măsură am

reușit să realizăm această refacere spirituală?

Revoluția Română ne-a trezit cu entuziasm din tristetea fără speranță, cu care urmăream decăderea României, sub tirania ceaușistă. Din păcate, entuziasmul nostru n'a fost de durată, căci dela început am aflat că la conducerea statului român se află tot comuniștii! Evoluția evenimentelor din Ianuarie-Februarie 1990 ne-a condus la concluzia că Frontul Salvării Naționale este instrumentul prin care comuniștii și securiștii vor reuși să-și păstreze posturile și privilegiile. Într-adevăr, unul câte unul, teroriștii - oamenii lui Ceaușescu din securitate - care au tras în populația civilă și au fost arestați de ochii lumii, au fost eliberați. Ba cei mai mulți au fost chiar reprimiți în nou-organizată poliție secretă. Toți, sau aproape toți foștii securiști, sunt acum încadrați în noua poliție secretă română - afară de puțini la număr, care au fost considerați mult prea compromiși. Apoi, din dezvăluirile unora dintre proeminenții membrii FSN, am înțeles că grupa conducătorilor principali ai FSN-ului, care sunt toți foști comuniști și chiar foști demnitari sub Ceaușescu - a ajuns la conducere, deoarece a avut și continuă să aibă suportul direct al lui Gorbaciov.

Într-adevăr, Gorbaciov are nevoie de un guvern prosovietic în România, pe care să-l controleze, pentru ca România să nu ridice problema legitimă a Basarabiei, Bucovinei și provinciei Herța, provincii românești, pe care Sovieticii le-au ocupat cu forța ca urmare a pactului agresiv Hitler-Stalin, încheiat la Moscova în August 1939. Acest pact denunțat și condamnat de toată lumea, inclusiv de parlamentul Sovietic, a dus la dezmembrarea multor teritorii aparținând țărilor din Estul Europei și consecințele lui dezastruoase și nedrepte trebuiesc corectate. Ori dacă România ridică problema teritoriilor ocupate de Sovieticii la ONU, URSS-ul trebuie să le cedeze. Desigur că odată cu procesul de cedare al teritoriilor ocupate de Sovietici, va începe și

procesul de dezmembrare a Uniunii Sovietice, țară artificială, care se menține doar datorită armatei sovietice, care reprimă orice acțiune de încercare de a obține independența, pentru care militează de zeci de ani popoarele multor republici neruse.

Țările Baltice, Moldova Sovietică, Georgia Sovietică (Gruzia) și alte republici, au declarat că sunt independente, dar Gorbaciov nu vrea să le recunoască independența. Totuși, în ciuda lui Gorbaciov, a "invincibilei Armate Roșii", a KGB-ului și a dominației comunismului rus - popoarele hotărâte să-și capete independența vor izbândi, pentru că dorința fierbinte de libertate a popoarelor este arma cea mai puternică și mai eficace în fața căreia orice armată este neputincioasă.

E drept însă, că lupta este foarte grea și anevoioasă. Gorbaciov se opune pe toate planurile și nu ezită să folosească armata la nevoie. În ultima vreme vedem că Gorbaciov folosește același model de a constitui un guvern subordonat lui, de tip FSN, și în Țările Baltice, odată cu armata sovietică trimisă acolo în primele zile ale anului.

Într-adevăr, atât în Lituania, cât și în Letonia și Estonia, aflăm că s'au format așa-numitele "Fronturi" sau "Comitete ale Salvării Naționale", compuse din Ruși și comuniști. Comitetul Salvării Naționale din fiecare din aceste republici încearcă să ia locul guvernului legal, ales liber de popor și care luptă pentru a obține independența față de URSS. Comitetele Salvării Naționale (CSN) nu au astfel de aspirații; dimpotrivă, ele vor să mențină Lituania, Letonia și Estonia supuse guvernului central dela Moscova și lui Gorbaciov.

În momentul de față, când Statele Unite sunt angajate în războiul din Golful Persic și se află într-o recesiune economică, Sovieticii au ales să pornească o contraofensivă împotriva democrației și liberalismului, care începușe să ia ființă și în URSS.

E clar pentru toți acum, că Dl. Gorbaciov nu este

campionul democrației și păcii, așa cum s'a crezut de către unii. Vorbele lui Gromiko se adevăresc: "Gorbaciov are un zâmbet cuceritor, dar are și dinți de oțel". În ultima vreme, dinții aceștia s'au făcut simțiți.

Odată cu ofensiva împotriva democratizării și a libertăților individuale în URSS, vedem că și în România guvernul devine din ce în ce mai agresiv împotriva tuturor celor din opoziție și de asemenea împotriva ziaristilor. Cu brutalitate și sălbăcie poliția și securitatea au atacat ziaristii în ziua de 11 Ianuarie 1991, distrugându-le camerele de luat vederi și lovindu-i, ca să-i intimideze, așa după cum, deghizați în mineri, au brutalizat oribil pe studenții și pe intelectuali din opoziție în Iunie 1990, tot ca să-i intimideze, crezând că în felul acesta vor distruge opoziția împotriva lor.

În realitate, evoluția situației din țările dominate de comunism este irevocabil către democrație, chiar dacă această evoluție nu este liniară și adesea este împiedicată sau chiar oprită temporar de către cei care au susținut și încă susțin comunismul, această nebulă aducătoare de suferință și distrugere, din care ei au profitat din plin. Aceștia, din nefericire, încă se află la conducere, dar desigur nu pentru multă vreme. Conducerea actuală s'a dovedit nu numai incompetentă în conducerea administrației și economiei țării, dar și incapabilă să rezolve probleme politice și diplomatice, pe care singură și le-a creat. Singurul lor gest cu adevărat patriotic, ar fi să-și dea demisia, așa cum o cere țara.

Noi, cei care trăim în afara României, vrem să vedem țara prosperă și eliberată de comunism! Înnoirea țării nu se poate face decât cu oameni noi. Cu cei care urmând cu cinste, dragoste și credință tradițiile poporului român, încearcă să ridice țara asigurând prosperitate, libertate și democrație poporului mințit, oprimat și terorizat de comuniști și neocomuniști.

SCADENȚA PROMISIUNILOR FĂRĂ ACOPERIRE

—Alexandru NEMOIANU—

Un foarte rău obicei este acela de a făgădui în van. Cel care făgăduiește cu ușurință face un mare păcat. Atunci când cineva vine să ceară, acela o face fie dintr-o mare durere, fie mănânat de o dorință arzătoare. Foarte adesea, din lene sau din dorința de a scăpa mai repede de un oaspete care stânjenește, oamenii promit să înapoiască ceea ce nu le stă în putere. De multe ori facem promisiuni și pentru a câștiga avantaje sau recunoștință nemeritată. Repet, acesta este un

mare păcat, căci cel în nevoie își făurește planuri și iluzii a căror risipire, în momentul în care se vedește netemeinicia promisiunilor, îi pricinuieste o adâncă durere. Adesea, și pe drept cuvânt, această durere se poate transforma în revoltă sau dorință de răzbunare.

Dacă această observație este exactă în ce privește relațiile dintre persoane, cu atât mai mult este ea adevărată în ce privește relațiile dintre guverne și cei guvernați.

Plecând dela acest adevăr

să vedem care este situația din România după un an de promisiuni fără acoperire ale Frontului Salvării Naționale.

Este acum bine știut că în Decembrie 1989 poporul român a reușit să înlăture dela cârma țării pe demențitul tiran Nicolae Ceaușescu. A făcut aceasta printr-o revoltă spontană, rezultată din acumulări de peste patruzeci de ani, o revoltă a cărei principală trăsătură a fost ura împotriva comunismului.

Din nefericire, în Continuare în pag. 8

LIBERTATE ȘI ABUZ

—Economist, P. PREDESCU—

Trăim zile doveditoare că succesul guvernării democratice este prilejuit de ponderea părților pozitive în realizări, ce decurg din desfășurarea faptică de măsuri a acestor regimuri.

În schimb, calea rămasă combaterii părților negative, este lăsată o luptă de opinie dusă cu greu la obținerea de succese, adesea modice. Rezultatul cules de condeiele puse în slujba acestei a doua categorii de aspecte este dificil, ades cu riscuri, și cetățeanul anonim se întreabă de limita până la care se întind efectele negative ale democrației. Răspunsul la nivel de critică îmbracă haine îndreptățite din care rezultă uneori că negativul umbrește pozitivul.

Este fațeta căreia ne-am propus tema din titlul acestui articol și pornim dela principiul fundamental neabătut asigurat constituțional în organizarea guvernării democratice, prin însușirea și punerea în practică de către partidele politice la putere, a idealurilor edificat ca imuabile scopului de progres social.

Dintre aceste idealuri vom lua în succintă și parțială analiză idealul de libertate, viciat de multiple abuzuri aflate în spatele său.

Exemple, ca libertatea speculei cu droguri dacă a simțit îngrădirea președintelui american Bush, în schimb alte exemple sunt

prezente la scadența cu ravagii și dezastru ale căror abuzuri obligă cetățeanul conștient la manifestări menite unui curent de opinie mondială cu scopul de a le eradică. La ordinea zilei se află comerțul cu arme și rezultatele nerezolvate ale invaziei lui Stalin de acum 45 de ani.

Negoțul cu arme în setea după bani dela individ până la închiderea ochilor de către guvernele democratice îngăduitoare din țările industrializate, înlesnesc distrugerii și pericole imprevizibile.

Seoateme în evidență arma bacteriologică, ale cărei efecte și consecințe depășesc părțile în conflict și obligă trezirea guvernelor la o realitate în care veniturile lor pentru un trai mai bun să și le rezume la producția de utilitate vieții, cu exonerare bănoaselor mijloace de distrugere.

Spunând lucrurilor pe nume, vânzarea de arme contribuie cu o cotă încă dificil de controlat la bunul trai al fabricanților și implicit al țărilor respective, pe seama "grămezilor de morți" recoltate de aceste arme.

Este deopotrivă inuman, nedrept, rușinos, detestabil, și nimic nu îndreptățește a ne opri numai la aceste calificări; deoarece abuzul dela nivel de națiune a trecut granițele la nivel de mapa-mond.

De aceea, pentru a feri de degradare principii scumpe

păcii și organizării sociale - între care idealul de libertate - considerăm că este timpul a se legisla mondial limite cu îngrădiri.

În cadrul exemplelor propuse și în ordinea scadenței abuzului de libertate, trăim și observăm cum se folosesc cai infantile de camuflare grosolană, unei "răni" care supurează - moarte - în provincia română Basarabia și în Țările Baltice furate murdar prin invadare de Stalin.

Perestroica D-lui Gorbaciov de după premiul Nobel, scoate în lumină "tancuri și o constituție auto-măsluită" pentru temporizarea sugrumării libertăților pe termen de cinci ani peste cei 45 de ani de exploatare a milioane de oameni și pământuri cotropite cu deportări ireponsabile și plantări cu politruci ruși.

Este vorba de confruntarea libertății prin sfidare la un nivel specific dictaturilor mincinoase cu nume "perestroificat" de data aceasta, care nu înșală nici copii.

Toată lumea bunăoară poate tălmăci onorabila demisie dată cu indignare de diplomatul Sevardnadze, despre care vom mai auzi.

Succintă analiză rezervată idealului de libertate și abuzului, o adresăm judecății curentului de opinie mondială în numele principiului părinte de orânduire a vieții pe pământ: DREPTATE.

F.O.A.M.E.
FEDERAȚIA ORGANIZAȚIILOR DIN ALIMENTARE, MĂCELĂRII ȘI EXPRESURI

Desen de Adrian Andronic

MORMINTE PROFANATE

Pr. Gh. CALCIU

Pe vremea regimului lui Gheorghiu-Dej și, mai ales, al lui Ceaușescu, s-au făcut o serie de profanări de morminte sacre ale scriitorilor și ale oamenilor politici, profanări care, nici până astăzi nu au fost anulate printr'un act de repunere la loc de cinste a osemintelor sau a citadelor din marii scriitori.

Există un respect al trecutului, al gândirii oamenilor și al păstrării neatinate a operei lor, pentru care Occidentul are un adevărat cult și care, la noi, sub presiunea distrugătoare de cultură a politicii comuniste, s'fîrtă, după o expresie a lui Iorga, a fost desființat; nici până astăzi, oamenii nu s'au dezobisnuit de acest dispreț, de adversitatea pentru ideile trecutului, sau, pur și simplu, de nepăsare.

Ne propunem, în acest articol, să ne ocupăm de câteva cazuri de morminte ale scriitorilor noștri, profanate total, sau numai parțial, care își cer restaurarea integrală, pentru a redeveni așa cum le-au dorit cei decedați, sau așa cum le-au gândit rudele și prietenii lor devotați.

1. **Mormântul scriitorului Ion Slavici** a cunoscut o profanare totală.

În apropiere de orașul Panciu, pe o pantă deosebit de frumoasă, pe Valea Brazilor, se găsea, până la venirea comuniștilor, un schit mic, dar extrem de frumos, numit Schitul Sfântului Ioan, unde viețuiau aproape 40 de maei, în majoritate, bătrâne. Peisajul era foarte frumos și, pentru călătorul dornic de odihnă spirituală, era o adevărată fericire să se poposească la acest schit plin de farmecul păcii și al rugăciunii.

Într-o absidă de lângă altar, se afla mormântul Scriitorului Ion Slavici, care a murit în acest oraș. Maele îl îngrijeau, îi făceau pomenirile și sufletul lui Slavici era fericit, suntem siguri, că în fiecare zi, la Sfânta Liturghie, iar pomenit și i se aprindea măcar o lumânare pe mormânt.

Odată cu colectivizarea, activiștii de partid și echipele de ucigași venite de prin fabrici, au alungat maele din mănăstire, au demolat biserița și toate anexele mănăstirii, iar osemintele lui Ion Slavici au fost profanate, luate de acolo și transportate, se pare, într'un mic cimitir necunoscut.

În 1978, când persoana care semnalează faptul, a vizitat locul, pe vatra mănăstirii nu era decât un maidan sterp, cu câteva cotețe nenorocite pentru animale și păsări, jalnic aspect al unei gospodării colective falimentare încă de la începuturile ei. Nimic din frumusețea maiestuoasă a mănăstirii, nimic din pacea de altă dată, sau din hărnicia maeilor alungate.

Sunt sute de oameni care au fost de față la profanare, sunt preoți localnici care știu și, poate, unele maei supraviețuitoare. Să se reconstruiască schitul de

osemintele profanate ale scriitorului Ion Slavici și să fie repute în mormântul lor original, ca să audă din nou slujba sfântă a Liturghiei și corul maeilor rugându-se pentru pacea lumii, unirea bisericilor și odihna celor adormiți întru Domnul. Să se facă dreptate pentru un scriitor al cărui aport literar și moral la temeliea neamului românesc este covârșitor.

2. **Mormântul poetului nostru național, Mihai Eminescu**, în ciuda plasării lui în cimitirul Belu, sub ochii scriitorilor și ai admiratorilor lui, în ciuda slujbelor și a procesiunilor care se făceau la mormântul lui de către oamenii bine intenționați - exclud comuniștii - a suferit și el o profanare gravă, deși parțială numai.

Înmormântarea lui Eminescu a avut loc în cimitirul Belu, pe ziua de 17 Iunie 1889. Au fost funeralii naționale și, pe mormânt, i s'a pus o cruce de piatră frumoasă, pe un soclu funerar impunător. Pe cruce se putea vedea fotografia lui din perioada în care fusese revizor școlar.

Pe monumentul funerar s'a scris un vers din poezia "Mai am un singur dor" și timp de 65 ani, acest mormânt a rămas neatins, până în anul 1954, când primul comunist Doncea cel care a dărâmat statuile citorilor României moderne I. C. Brătianu și Regele Carol I și ale fauritorilor României Mari - Regele Ferdinand și Ionel I.C. Brătianu - a profanat și mormintele marilor scriitori: Eminescu, Coșbuc și Caragiale. El a dat ordin ca mormintele să fie strămutate și nu le-a mai pus crucea la cap, ci numai o placă pe care a scris versul de pe monumentul funerar.

În legătură cu Mihai Eminescu, adăugăm un fapt inedit, care dovedește atașamentul lui la credință și la Biserica Ortodoxă: Pe un Ceaslov dela mănăstirea Bistrița, s'a descoperit următoarea inscripție făcută de starețul mănăstirii:

"Astăzi, 8 Noembrie 1887, s'a prezentat la mănăstire poetul Mihai Eminescu. A cerut să fie spovedit și împărtășit. S'a așezat în genunchi, s'a ridicat și a sărutat mâna starețului. După împărtășire, a rugat pe stareț ca, după moartea lui, să fie îngropat la o mănăstire, dar pe malul mării" (Citatul este aproximativ, din memorie, reproduș de cel care ne-a relatat faptul).

Toate aceste morminte se găsesc, în prezent, în cimitirul Belu, imediat la dreapta, după poarta de intrare. Cel care ne furnizează aceste informații, cu totul altă persoană decât cel ce ne-a vorbit despre Slavici, a văzut pentru prima dată mormântul lui Eminescu în 1933, când era așa cum l-am descris mai sus. Neatinse erau și mormintele celorlalți doi scriitori, Caragiale și Coșbuc.

Ca și în cazul lui Ion Slavici, cerem admiratorilor marilor noștri scriitori, intelectuali, muncitori, elevi și preoți, să repare această profanare, să redea mormintelor caracterul lor creștin inițial, pentru că așa și le-au dorit ei, așa le-au făcut cei care i-au iubit, așa păstrăm autentic trecutul nostru: unde nu a fost atins, să-l păzim intact, unde a fost profanat, să-i redăm trecutului autenticitatea lui pentru a redea în neamul românesc încrederea în sine însuși, pentru a se simți acasă, în pământul țării și nu un venetic, așa cum au încercat comuniștii să-l facă. Ei au fot scriitori creștini, au scris în sens creștin, au fost botezați în credința creștină ortodoxă sau unită și noi avem datoria de a-i păstra în memoria neamului așa cum au fost, nu cum le-au mistificat imaginea cei care au distrus cultura și sufletul românesc.

Tradiția noastră populară românească afirmă că pământul de pe mormântul fără cruce este o grea și cumplită povară pe trupul celui care odihnește acolo. De aceea se și adaugă, atunci când se vorbește despre un mort: "Fie-ți țărâna ușoară", expresie veche pe care o găsim încă pe vechile morminte ale strămoșilor, în limba latină: "Sit tibi (sau sibi) terra levis".

Toate mormintele noastre, toate mormintele marilor oameni au cruci și epitafe creștine; nu citez prea mult, pentru a nu încărea textul nostru, dar nu mă pot abține să înscirui aici epitaful lui Gheorghe Lazăr dela Avrig, compus de fostul lui elev, Carol Rossetti: "Precum Hristos pe Lazăr din morți, a înviat, Așa tu, România, din somn, ai deșteptat."

Un alt caz pe care, de astă dată, îl cunosc personal, este cel al mănăstirii ortodoxe de stil vechi din București, cartierul Militari, în spatele blocului de pe Ghirlandei, în care am locuit până la expulzarea mea din țară de către securitatea lui Ceaușescu.

Mănăstirea fusese fondată de către Preasfințitul Evloghie, Episcop de stil vechi, care făcuse mai mulți ani de închisoare pentru credința lui și care, după eliberare, se mutase într-o căsuță din cartier, pe care, cu vremea, a convertit-o în biserică și locuia acolo, împreună cu un preot-călugăr, ca într-o mănăstire. Mai erau vreo doi sau trei diaconi, majoritatea studenți la politehnică și o călugăriță - sora Maria - care avea grijă de bătrânul Episcop bolnav și de Biserica.

Prin 1980, Preasfințitul Evloghie a murit și a fost înmormântat în altă. După un an și ceva, a avut loc invazia securității. Într-o seară, la vremea vecheriei, circa zece mașini de securitate și două autobuze au pus întreg cartierul în stare de asediu, nu au mai permis nimănui să circule

pe stradă și au năvălit în biserică unde preoții și călugării slujeau. Biserița era plină de credincioși. Securitatea a arestat preoții, i-au bătut în fața credincioșilor, i-au tărat de barbă și de păr până la mașini și-au transportat în beciurile poliției secrete. Toți credincioșii din biserică au fost și ei arestați și supuși unei anchete bestiale, pentru a li se smulge declarații compromițătoare împotriva preoților și a credinței. Sora Maria a fost și ea arestată. Vreme de aproape două săptămâni, cartierul a fost ținut sub stare de asediu, oamenii aveau voie să meargă la serviciu, dar nu puteau sta de vorbă între ei, nu puteau merge în vizită la vecinii lor, nu aveau voie să circule pe stradă în grupuri.

Maica a fost condamnată la șase luni pentru parazitism, iar călugării studenți și preotul, la câte un an.

Cu ocazia arestării des- crise mai sus, în aceeași noapte, buldozerele au demolat biserica și locul ei a fost arat, încât nici un semn nu mai arăta că acolo fusese un loc de rugăciune.

SCADENȚA PROMISIUNILOR FĂRĂ ACOPERIRE

Urmare din pag. 7

condițiile complexe ale momentului post revoluționar și ale vacuului de putere, puterea a fost preluată de un grup de complotiști anti-Ceaușescu din cadrul repautilor și de jalină memorie P.C.R. Acest grup de complotiști, care s'au autobotezat Frontul Salvării Naționale, au reușit să manevreze rapid, să folosească și să preia odioasa birocrație bolșevică și aparatul represiv și să se instaleze temeinic la putere.

Totuși, fiind confrunțați cu evenimentele mondiale și cu realitatea istorică a dispariției administrațiilor comuniste, acest grup de complotiști a trebuit să opereze anumite schimbări. Timpul a dovedit că aceste schimbări au fost strict de formă și că ele nu urmăreau modificări de structură. În primul rând acești indivizi au trebuit să renunțe la terminologia marxistă. Ar fi foarte ilustrativ ca cineva să urmărească modul în care a evoluat vestitul "zâmbet" al lui Ion Iliescu-Bătă din Decembrie până în prezent când a devenit o grimasă haină. Dar în paralel cu ajustările cosmetice amintite, F.S.N. a acționat în vederea câștigării unei legitimități.

Cu violențe și cinism, folosind șicane, abuzuri și violență, F.S.N. a reușit să câștige alegerile din Mai 1990. Dar în paralel cu aceste metode de bază (care au fost principala cale a câștigării alegerilor), F.S.N. a promis marea cu sarea. Au promis acești indivizi (Ion Iliescu-Bătă, Petre Ro-

Mormântul și osemintele Episcopului Evloghie au fost profanate. Rămășițele lui pământești au fost luate și aruncate, nu se știe unde. Credincioșii presupuneau că ar fi fost duse undeva, în cimitirul Ghencea, sau, cel puțin, așa fi lăsa să înțeleagă unul din securiștii care participaseră la acest act sălbatic. La ieșirea mea din închisoare, în 1984 ei tot mai căutau mormântul Episcopului. Nu știu dacă, până la urmă, l-au găsit.

Încă o profanare de morminte, făcută împotriva unui episcop care a suferit ani mulți și grei de închisoare pentru credința lui. Mă întreb dacă sora Maria și călugării, împreună cu credincioșii au refăcut biserica; dacă au găsit osemintele profanate ale episcopului Evloghie și dacă le-au repus cu cinste și evaluie la locul lor. Dacă nu așa dori să le spun, pe această cale, că datoria lor este s'o facă să reclădească biserița așa cum a fost, ca o mărturie vie a credinței sub persecuția comunistă, să caute și să găsească osemintele, ca să reînceapă acolo trăirea sfântă de până la

dărămarea bisericii și pentru ca să se dovedească odată mai mult că biserica este eternă și că vrăjmașii ei pier ca fumul și se tocesc ca ceara de para focului dela fața lui Dumnezeu.

Rugăm pe cititorii noștri, care cunosc și alte cazuri similare de profanare, sau mai grave, să ni le semnaleze, pentru a le face publice, în vederea restaurării lor.

P.S. Am primit o reproducere din ziarul săptămânal din Mangalia - **CURIERUL DE SAMBATA** - în care mi se comunică de către autor, că, din informațiile pe care le posedă, crucea de pe turla Bisericii Sfânta Vineri, din București, demolată de furia lui Ceaușescu, s'ar afla la părintele Emil Hosu, din Baia Mare. Sculptorul Doru Tomșa Cioată, din Mangalia, ar dori să ridice un obelisc pe locul Bisericii, în vârful căruia să fie plasată această cruce.

Aprob ideea sculptorului, dar noi dorim ca Biserica să fie reconstruită integral, pe locul ei, iar obeliscul să rămână ca un memento al vandalismului comunist anticreștin în țara noastră.

man, etc.) că vor trece la o economie de piață, că vor da pământ la țărani, că vor respecta drepturile umane etc. De fapt în expresia mai confuză caracteristică lui Ion Iliescu-Bătă, s'a făgăduit realizarea "modelului suedez".

Cei peste patruzeci de ani de coșmar comunist, de mizerie materială și spirituală inimaginabilă au reușit să atrofieze multor Români capacitatea de a face opțiuni corecte. Aceste victime nevinovate au dat crezare promisiunilor ireponsabile ale F.S.N. și astfel, cu începere dela 20 Mai 1990, acest grup de neo-fripturiști are cinismul de a se pretinde administrație legitimă.

Dar aici grupul patronat de Ion Iliescu-Bătă greșete.

Greșete căci administrație legitimă este doar aceea care îndeplinește propriul program electoral și respectă promisiunile electorale făcute. Evenimentele ce au urmat alegerilor din Mai 1990 vădese fără putință de tăgădă că F.S.N. ignoră programul electoral cu care s'a prezentat la urne și că singura sa preocupare este controlul puterii.

De fapt acest lucru a fost vădit de acțiunea din Iunie 1990, "mineriada". Această acțiune organizată și patronată de Ion Iliescu, așa cum rezultă din raportul Comisiei Parlamentare al Opoziției, a avut ca scop reintroducerea friicii în oameni și zdrobirea opoziției. În ciuda crimelor abominabile comise, pentru care mai devreme sau mai târziu va trebui să dea socoteală, acțiunea de înfrățire

de durată a fost deconspirarea totală a F.S.N. și faptul că Ion Iliescu și-a câștigat porecla de Bătă.

În lunile ce au urmat F.S.N. și guvernul de "tehnocrați" al lui Petre Roman au dovedit în mod patetic incompetență, incorectitudine și neputință. Toate s'au concretizat în scumpiri fără precedent și inflație scăpată de sub orice control, sub masca așa zisel "liberalizări a prețurilor".

Spațiul nu permite să intrăm în amănunte, dar în fapt F.S.N. a încălcat toate promisiunile făcute.

Ei bine vremea socotelilor, a scadenței, se apropie!

De fapt, prin urmare demonstrații din Noembrie și Decembrie 1990 și primele luni ale anului 1991, poporul român a arătat în mod limpede că s'a lămurit în ce privește F.S.N. și a transmis acestuia mesajul că pe viitor nu mai are autoritatea morală de a guverna. Personal cred că poporul român a oferit lui Ion Iliescu-Bătă și lui Petre Roman ultima șansă de a pleca de bună voie și nevătămați din pozițiile de dețin și de care au dovedit că nu sunt vrednici. Pentru acești doi indivizi cred că a sosit ceasul al doisperezele. Ar fi bine ca ei să reflecteze și să ni în-vieze sfârșitul rușinos al lui Nicolae Ceaușescu (sau în vorbele lui Nicolae Costin)... "care, Dumnezeu, pentru suspinurile săracilor, i-au plătit de s'au stins pomenirea lui cu totul".

Alex. NEMOIANU

ALIANȚA CIVICĂ

Adrian Grigoropol: În declarația de înființare a Alianței Civice, ați luat în considerare că forța alternativă interesată și capabilă să se opună tendințelor negative ale puterii, este societatea civilă. Vă rog să-mi spuneți care este concepția Dvs. despre societatea civilă, de ce forța alternativă capabilă să se opună este societatea civilă și dacă această formulare nu elimină pluralismul politic, temelia democrației?

Stelian Tănase: Nu-l elimină ci îl constituie, pentru că societatea civilă este acea parte a societății sau a ansamblului vieții pe care o duce un colectiv în comunitate și care se găsește în afara structurilor administrative, în afara statului. Aș putea spune că societatea burgheză a ajuns la înflorire tocmai pentru că societatea civilă a fost foarte puternică. O mare parte a societății își duce existența în afara Administrației. Alianța Civică are de a face cu populația civilă care nu este salariată de stat, trăiește în afara lumii administrative, a statului. De aceea statul are instituțiile lui care protejează sau ar trebui să protejeze colectivitatea, ca justiția, armata, biserica, partidele, parlamentul. Dar toate acestea capătă viață dacă se bazează pe o societate civilă puternică, dinamică, prosperă, care face toate bunurile materiale și cultivă pe cele morale și intelectuale. Aș da exemplu Revoluția Franceză care s'a declanșat când statul a ajuns în contradicție cu societatea civilă care-i pompa energie și resurse și statul nu făcea altceva decât să le absoarbă prin impozite, taxe, vămi interne. Societatea civilă se împiedica de aceste structuri învechite și această contradicție a dus la Revoluția franceză ca și în Anglia cu o sută de ani mai înainte.

Se pare că și în România de astăzi nu se poate susține un pluralism politic decât pe o societate civilă puternică, bine articulată care să trăiască prosper, independent de Administrație. Ce înseamnă Administrație acum, decât un stat de tip comunist. Din acest punct de vedere noi susținem existența societății civile care să fundamenteze exact pluralismul politic, căci fără o societate civilă puternică nu poate exista nici pluralism politic. În acest sens, cred că am fost explicit.

A.G. - Grupările societății civile care au înființat Alianța Civică, menționate în Declarația ca Asociația 15 Noiembrie, Solidaritatea Universitară, Societatea Timișoara, G.D.S., Societatea Agora-Iasi, Asociația Prodemocrația,

sunt constituite ca grupări "apolitice". Cu referire la această remarcă, la conferința de presă Dl. O. Paler a subliniat că Alianța este politică în sensul lui Aristotel deci prin însăși natura omului, ceea ce nu este tot una cu opțiunea politică, cu politica militantă, cu omul politician. Dl. G. Serban dela Societatea Timișoara a afirmat deseori că nu urmărește puterea, ci numai controlul puterii și chiar Dvs. în interviul recent acordat revistei Phoenix ați caracterizat G.D.S. ca un element de reflexie etc., care caută să prevină derapajele puterii în direcții nedemocratice, fără ca să fiți un grup politic.

S.T. - Ce vă surprinde în aceasta? În primul rând tematica politicii ar trebui modificată. Politica nu înseamnă să formezi un partid și să concurezi la putere. Politica este un fenomen mult mai larg și vă dau de exemplu: ce sunt acele grupări ca și Alianța Civică pe piața americană a puterii, grupurile de presiune ale concurenței puterii? Noi nu suntem un partid. Suntem un grup de presiune care prin influența pe care o avem, prin capacitatea organizării de dialoguri sau riposte, inițiative în cadrul vieții publice, suntem în adevăr amestecați în politică fără să concurăm în sens explicit la dobândirea puterii. Cum a declarat Petre Mihai Băcanu că în fața incapacității partidelor de a propune programe alternative, de a debloca acest mecanism care se recunoaște că acum s'a gripat, de a-și asuma răspunderea, desigur că Alianța Civică va lua inițiative de rigoare. Un congres va preciza, va decide acest lucru. Noi suntem într-o fază semi-embriionară, pentru că ne strângem de 3-4 ori pe săptămână spre a pune aceste lucruri la punct. În fața în care ne alegem oamenii, organizăm filiale, articulăm structurile și tragem și concluziile din eșecurile pe care le-am suferit. Eșecurile s'au datorat incapacității de a avea structuri și de a decide. Discutăm la nesfârșit fără a decide, fără să întreprindem ceva coerent sau decedăm fără să urmărim până la capăt. Văș da într'un anumit fel exemplul Proclamației dela Timișoara care în fapt a fost un text minunat resimțind procesul antidemocratic care se întâmplă în România, dar care nu și-a oferit o organizație care să-i ducă practic gândurile la capăt, nu numai discursul teoretic, ci pe planurile vieții sociale.

A.G. - Se subliniază și se stăruie că totuși această Alianță Civică ar fi

Convorbire între Dl. Stelian Tănase, membru al Grupului de inițiativă al Alianței Civice și Grupului pentru Dialog Social, redactor șef al revistei "22" și Dl. Adrian Grigoropol, corespondent în România al ziarului Cuvântul Românesc.

"apolitică".

S.T. - Nu stăruim. Este o nuanță.

A.G. - Dar s'a discutat chiar ieri la conferința de presă. Am arătat că Diderot în Enciclopedie, definind societatea civilă o enunță ca filosofică, socială și politică. Poate exista pe două picioare în loc de trei, de vreme ce eliminați politicul?

S.T. - Dar nu-l eliminăm. V'am spus-o clar.

A.G. - Nu-l eliminați, dar primordial vă declarați apolitice. Aici este nelămurirea, controversa.

S.T. - Să știți că Dvs. vedeți politicul în sens tradițional. El nu mai este așa. V'aș aminti de pildă că Solidaritatea și Forumul din Cehoslovacia, Ungaria, nu s'au declarat partide, au ajuns la putere și tot nu spun că sunt partide. Forumul a dat un președinte și tot nu spune că este partid și noi spunem că nu suntem partid. Care este problema?

A.G. - Si deși nu sunt partide, fac politică.

S.T. - Da.

A.G. - De ce nu spuneți așa: suntem o mișcare politică.

S.T. - Nu credeți că congresul trebuie să decidă aceasta?

A.G. - Alianța și-a făcut declarația de principii. Prin urmare, noi vrem să lămurim aceste principii.

S.T. - Dvs. ne-ați angajat într-o discuție pe care deocamdată noi trebuie s'o lămurim. Pe mine politicul în acest moment nu mă interesează. Mă interesează ca la nivelul Alianței să dăm o structură, care să poată pregăti, eventual să decidă ceea ce Dvs. mă întrebați pe mine. Suntem sau nu suntem un partid. Suntem sau nu o mișcare politică. Nu suntem apolitici.

A.G. - Adam Smith, părintele liberalismului la care după o jumătate de secol ne străduim și noi să revenim, a substituit termenul societate civilă cu termenul de "națiune" de evident înțeles politic, iar Locke considera societatea civilă și societatea politică drept doi termeni interșanjabili. Indiferent de concepția Dvs. despre societatea civilă și dacă există sau este în gestăție, ca inițiatori și declaranți ai principiilor Alianței, estimați consecințele neimplicării politice?

S.T. - Sunt foarte implicat politic. În toate evenimentele politice care s'au consumat dela Revoluție încoace am fost foarte implicat.

A.G. - Stiu. Ați profesat în modul cel mai dinamic și ferm politicul, dar v'ați ferit de o opțiune clară.

S.T. - Intrându-ne de cinci luni n'am putut să decidem pentru o masă de oameni care am simțit că

activează în mod dezorganizat, presa independentă, acești oameni care au condei și idei și care se găsesc în țară, funcționari, economiști, juriști, avocați doctori, profesori, muncitori, oameni care au o apariție sporadică. Sunt atâtea grupuri care au fost menționate și nementionate. Toți aceștia să fie strâși într-o sală la o discuție mai largă decât am putut să oferim noi acum și să-i întrebăm ce este de făcut. Nu putem face aceasta prin presă sau mici grupuri. Trebuie să ne întrunim 2.000 de oameni într-o sală, trimiși ca reprezentanți cu mandat, nu care vor să vină cum s'a întâmplat la conferința de presă. Să discutăm împreună câteva teme. Partid sau nu partid. Iși vor spune părerea cei din Suceava, dela Cluj, dela București și vom pune la vot. Creindu-se acest organism de decizie care-și va impune punctul de vedere vor apărea un sir de decizii și cine va dori va rămâne, cine nu se va retrage. Adunați la un loc și întrebați. Aceasta este esențial.

A.G. - Esențial este că Dvs. ați lansat principiile ca și cum ați pus carul înaintea cailor. Ați lăsat politicul, principiul esențial pe seama congresului fără ca aceasta să figureze explicit în manifest. Partid sau nu partid.

S.T. - Cred că Dvs. greșiți. Cereți precizări pe care eu nu le pot face. Congresul să discute, să decidă.

A.G. - După câtă experiență am și câte eunosc în materie de politologie, aveți niște contradicții.

S.T. - Personal am niște contradicții pe care încerc să le rezolv ca tot omul.

A.G. - Nu este vorba de Dvs. personal ci în problemele Alianței. V'am auzit "nu vreau să fiu ministru" și "noi nu vrem puterea". Problema nu este dacă Dvs. vreți sau nu să fiți ministru.

S.T. - Dacă Alianța va vrea, vom lua puterea. Ne va însărcina s'o luăm. Aceasta este democrația. Ne vom asuma răspunderea.

A.G. - Pentru a lua puterea trebuie să intrați în competiția electorală, să deveniți partid.

S.T. - Trebuie acesta numi place mie.

A.G. - Nu vă place, dar este o condiție a democrației.

S.T. - Stiu. Nu există democrație decât în parlament.

A.G. - Deci competiție, parlament, preluarea puterii nu pentru Dvs., nu pentru G.D.S., nici pentru Alianță, ci pentru buna stare a poporului, dar nu este suficient să vreți, să vă asumați, ci alegeți prin vot.

Continuare în pag. 12

ȘĂ-ȚI FIE RUȘINE, PROFESORE!

Ai trecut împreună cu noi prin anii cenușii. Erai amărit că nu-ți poți da (spuneai că "ți se pun piedici") doctoratul în psihologie. Te-am primit printre noi, noi cei care nu doream să pactizăm cu Puterea Antichristică. Te-am primit în una din puținele oaze de curățenie din Timișoara și din țară. Boturile dulăilor adulmecau, dar (nu știu prin ce minune) nu ne-au luat urma.

Mulți din noi au înfruntat plumbii în acel Decembrie din 1989. Tu n'ai venit cu noi. Nu oricine are vocație de martir. Te-am iertat.

Apoi te-ai înscris în F.S.N. Si alții s'au înscris. Când și-au dat seama că au nimerit într-o cloacă de "restauratori" comunisti cu față umană, dar cu obraji de șoric, mulți s'au retras.

Tu n'ai făcut-o. Printr-o eroare, "emanația" neobolșevică a ajuns la putere. A început să-ți strecoare "sunători" în pungă. N'am crezut că ai mentalitate de cocotă.

Dar noi te-am iertat. Am ridicat din umeri și te-am iertat. Era dreptul tău să cânti la masa care-ți place, la urma urmei.

Dar dorința ta de bani și de putere te-a împins dincolo de limita bunului simț. Te-ai alăturat acelor conștiințe răpănoase dela "România Mare" și "Renașterea bănățeană". În articole nesemnate ai început să arunci cu noroi în Timișoara, în Revoluție. Ai început să semeni neîncrederea între gânditori și truditori cu brațele. Ai început să cultivi dezbinarea între etnii. Să bagi zavistia între creștini. Și nici măcar n'ai curajul să semnezi cu numele tău, "tovarășe" Dumitru Dabu.

Să-ți fie rușine!

NU-I CUȘER, EXCELENTISSIME!

Într'un interviu acordat D-lui Vartan Arachelian, privindu-ne "Ciclopice" de pe ecranele TV, "tovarășul" Rabin-Sef Moses Rosen, referindu-se la un pastor luteran de origine evrească - pastor care a petrecut ani grei în temnițele comuniste, îl acuză pe acesta cum că "pe vremuri" ar fi fost informator al... Siguranței.

Păi, Excelentissime, nu-i cușer!

Nu-i cușer să pui semnul egalității între un colaborator al Siguranței și un informator al Securității.

Pentru că nu-i același lucru să "dai în gât" agenți ai Kremlinului (circumcisi sau nu), trădători ai țării sau să-i "suflă" în "urechile" lui Dej și Ceaușescu pe cei care luptau împotriva comunismului.

D-RA CERNIKOVA-BUCĂ ÎN FLOARE

Tatăl: Marin Bucă, conferențiar universitar, catedra română-rusă; "perfectionari" de tot felul la... Moscova; semnatari al "Proclamației dela Podul Inalt" (ghiveci nesărat, pro-fesenist și pro-iliescian, ce se dorea replică la "Proclamația dela Timișoara").

Mama: Galina Cernikova, asistentă universitară la aceeași facultate, la aceeași catedră, soția celui de mai sus și... cetățean sovietic. Admiratoare a lui Petre Roman și a câtorva tineri musculoși dela F.S.N.-ul local.

Mariana Cernikova-Bucă: fiica celor de mai sus, absolventă (bien sur) a facultății mai sus pomenite.

În timpul studenției: timide încercări poetice, bogată activitate U.T.C și - zic gurile rele - la "ochii și urechile statului", pe bulevardul Leontin Sălăjan, din Timișoara, precum și curajoase încercări în domeniul erotic.

Necăsătorită, mamă a unei fetițe: Tatiana.

După absolvirea facultății, infructuoasă și instabilă carieră didactică. Lumea românească era sătulă de "luminile răsăritene".

După Revoluție, câteva traduceri mediocre din Soljenitin, publicate în revista timișoreană "Orizont".

Apoi stabilire la "cetățenesc-independent" - ul "Renașterea bănățeană", fost "Drapelul roșu", ziarul local P.C.R., care și-a conservat 80% din vechea redacție și vechii colaboratori dinaintea lui 22 Decembrie 1989.

Aici, domnișoara și tovarășa Mariana Cernikova-Bucă (pentru intimitate: Mașa) își scria veninul, se defulează prin atacuri la adresa Societății "Timișoara" și oricărei grupări sau partid care nu-și manifestă iubirea pentru Ion Iliescu, guvern, F.S.N., ziarul "Renașterea bănățeană" și... Moscova.

Scuipă venin pentru "liniștea" noastră neobolșevică, împotriva "destabilizatorilor", în numele "românismului" promovat de uniunea "culturală" a securiștilor rezerviști, istoricilor ratați și agramăților cu "studii universitare", numită "Vatra Românească".

Deși în floarea vârstei, domnișoara și tovarășa Cernikova-Bucă nu mai e ce-a fost, încet-încet i se domolește zburdălnicia, încet-încet i se estompează nuri. Doar veninul îi sporește, învâdându-i trupul și sufletul. Si? operele "dela" "Renașterea bănățeană".

Doar Cerul îi poate aduce pacea. Si cine știe...

Dan Emilian ROȘCA

CAMELIAN DEMETRESCU

LAUREAT AL PREMIULUI INTERNAȚIONAL DE CULTURĂ

"LABIRINTUL DE ARGINT", ROMA 1990

EUROPA: SFÂRȘIT SAU ÎNCEPUT DE ISTORIE?

-Cuvânt rostit la decernarea premiului -

Urmare din numărul trecut

Dar iată că divaghez fără a explica îndeajuns ce înseamnă cu adevărat o democrație cu față umană. Ar trebui mai întâi să mă reconstruiesc pe mine însumi, să regăsesc ceea ce Saint Bernard de Clairvaux definea "pierdută asemănare cu chipul lui Dumnezeu" pentru a ști care față ar trebui să aibă o democrație într-adevăr umană. Stim cel puțin cum nu trebuie să fie. E destul să ne uităm împrejur și în noi înșine.

Timp de 45 de ani războiul rece a redus înfricoșător orizontul civilizației noastre la o singură obsesie: comunism da, comunism nu. Adevăratele probleme ale omului au fost amânate, în Est ca și în Vest, îngropate de pragmatism și de demagogie. Brațul de fier ideologic și militar a ocultat adevărata dramă a condiției umane, lăsând drum liber căderii morale. A reduce în primul rând adevăratele probleme, cred, e prima sarcină a intelectualilor. Să ajute societatea de a ieși din falsele probleme.

Popoarele din Est abia eliberate se tem de capitalism, de privatizare, deși sunt anticomuniste. Capitalismul (în sensul dreptului la proprietate și la inițiativă) nu este, iată un alt loc comun obligat, nici bun nici rău, în sine. Poate fi benefic sau malefic în funcție de spiritul cu care se realizează. Natural, nu poate inspira decât teamă, un capitalism pus doar în serviciul profitului și nu al omului. Dar, întrucât nu se întrevăde astăzi o a treia cale reală între economia centralizată și piața liberă, nu ne rămâne decât moralizarea acesteia din urmă. Cu alte cuvinte, dat fiind că astăzi capitalismul e sinonim cu democrația, să-i dăm o față umană. Europa unită din '92 nu trebuie să fie Europa negustorilor, a multinaționalelor și a colonizării sălbătice a țărilor abia eliberate. Aș îndrăzni să spun, iritând încă odată elita de pe malul stâng al Tibrului, că pentru a edifica o Europă cu adevărat unită ar trebui să se plece dela proiectul augustinian al "Cetății lui Dumnezeu". "De ce această nostalgie de Dumnezeu într-o societate atât de secularizată ca a noastră?" obiecta un om politic de curând. "Crezi într-adevăr că mai pot învia astfel de fantasme?" Nu e nevoie să învie, i-am răspuns, pentru că sunt încă vii. Privește în jur mișcările de renaștere spirituală a tinerilor! Spengler, profetul căderii Occidentului, nu i-a prevăzută!

Italia se află în avangarda trezirii spirituale a tinerilor; ar trebui deci să aibă un rol de prim ordin în construirea noii Europe unite în sens spiritual. Cine a participat o singură dată la Mitingul pentru Prietenia între Popoare dela Rimini, poate să confirme. Italia a trăit cea mai apăsătoare perioadă de terorism politic european, din fericire încheiat. Paralel a văzut crescând în rândurile tineretului său cea mai amplă mișcare de renaștere spirituală din întreaga lume, în timp ce se sting una după alta stelele roșii ale tranșelor comuniste, pe Tiber și aiurea. Sub titlurile revistelor și ziarelor angajate în trezirea spirituală ar trebui să se tipărească drept memento (înlocuind depășitul "proletariat din toate țările uniți-vă") celebra frază a lui Malraux: "Secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc." Trăim un timp privilegiat, de adânci transformări, însemnat de anunțul unei mari speranțe: Europa post-iacobină devenind sub ochii noștri Europa pre-spirituală.

Nu vreau să păcătuiesc prin euforie. Realitatea pare să contrazică această previziune. A vorbi de o renaștere a experienței spirituale pentru a recomponere omul fracturat interior, aș propune valoarea cunoașterii revelate în vârtejul activismului frenetic al vieții de astăzi, a spera în reechilibrarea unui ritm paralel între cunoașterea spirituală și cea pozitivă într-o societate pragmatică a cărei instrucție e axată aproape exclusiv pe scientism... Nu e nerealist oare să credem că totul s'ar putea rezolva în spațiul unei biete ore de religie săptămânale și pe deasupra facultative? Si totuși Malraux a spus-o. Cu intuiția fiziologicului care cunoaște capacitatea latentă a speciei de a bloca asfixia cu o respirație violentă ce smulge din adâncurile ființei toate energiile vitale existente. Sub amenințarea iminentă asfixiei umanitate va ști să reacționeze cu aceeași vigoare, bineînțeles dacă resursele sale vitale nu sunt total alienate. Ceea ce pare improbabil, dat fiind semnele de trezire spirituală de care vorbeam.

Mircea Eliade, în povestirea sa fantastică "Nouăsprezece trandafiri", ne propune valoarea anamnezei platonice pentru a regăsi memoria vitală amenințată, apoi sugrumată în omul modern de "spiritul obiectiv" și de pragmatism. Hierofania continuă, trăirea cotidiană cu Dumnezeu într-o realitate aparent insignifiantă dar care transcende cu naturalețe în transitoric, poate fi efectul benefic al anamnezei propusă de Mircea Eliade omului fracturat de astăzi. O ipoteză pentru a reduce conștiința noastră la condiția unui "homo religiosus" pus în afara legii de iluminism, dar care, cu toate acestea, supraviețuiește în fiecare dintre noi.

Lui Mircea Eliade destinul nu i-a dat bucuria de a se întoarce în țara sa eliberată din tenebre. România, însemnat în sufletul și în carnea ei de plăgile tiraniei, de abia s'a ridicat în picioare. Rotativele celei de a patra puteri occidentale dogoresc încă sub titlurile în prima pagină despre eroica revoluție, pardon, mizeră lovitură de Stat în România.

Întreaga gamă a sentimentelor umane, toată fervoarea jurnalistică - dela elogiile superlative până la perfidele insinuări și chiar insulte - toate manile necrofile ale jurnalismului de scandal și ipotezele elucubrante ale profesionaliștilor improvizați au trecut prin gaura neagră a steagului românesc însângerat. Ne-am aflat, noi Români, sub reflectoarele unei parade grotesce, prezentați de cele mai prestigioase nume ale scenografiei pentru carnavaluri politice: eroi pe baricade, lași anonimi ascunși în tancuri, golpiști în spatele mormintelor goale, frivoli și corupți, revoluționari la televizor în fotoliu, măcelari dela Timișoara și Târgul Mureș, bufoni ai securității, sublimi și abjecți, comunisti, anticomunisti și neocomunisti, bigoți și anticierși. Acum marile manevre ale informației au încetat. România nu mai face spectacol. Morții au fost prea puțini. Revoluția e descalificată. Rămân doar crucile adevărate, în noile cimitire ale celor căzuți, nenumăratele cruci ale tinerilor și foarte tinerilor uciși de gloanțe în Decembrie. Tăcerea mass-medior e cu adevărat potrivită. Vă mulțumim.

Ceea ce s'a petrecut în România iarna trecută se știe, sau se crede că se știe aici, în Occident. Despre culisele revoluției române, despre cauzele evenimentelor sângeroase care au dus la răsturnarea regimului Ceaușescu, despre cele patru trădări care au îngenușat poporul român condamnat la o izolare totală, și despre alte aspecte politice, economice, culturale și religioase ale societății românești în timpul dictaturii, am publicat un articol în "I Quaderni di Avallón" (nr. 22 din 1990). Nu voi repeta ceea ce am scris acolo. Voi vorbi însă de situația pe care am găsit-o la întoarcerea mea în țară după 21 de ani de exil politic.

În zilele fierbinți din Iunie trecut mă aflam la București, implicat în ciocnirile de piață cu fumul meu cel mare. București ca la Beirut: clădiri incendiate, mașini, autobuze, camioane în flăcări. Multimea pe străzi, în piețe scandând "unică soluție, a doua revoluție!" Asaltul unităților speciale contra studenților, în Piața Universității și în fața Televiziunii, arestări, violențe, răniți, morți. Apoi mineri: vandalism, agresiuni, oameni decapitați, teroare. Ciocniri între populație și mineri precum și tot restul oferit parțial atenției Dvs. de mass-mediile occidentale. Oribil. Dar drama românească nu e doar aceasta.

Adevărata dramă e maladia pe care comunismul a lăsat-o în conștiința oamenilor. Dacă o dictatură poate fi îndepărtată în câteva zile, pentru ca un popor să se vindece de această maladie vor fi necesare, poate, două generații. O maladie endemică de care e responsabil comunismul teoretic primitiv: obsesia unui Stat asistențial care trebuie să asigure totul tuturor și în care libertatea se confundă cu garanția unui minim de bunăstare colectivă și constantă. Sărăciea graduală până la limita mizeriei, datorată regresului și falimentului economic, a agravat dependența psihologică a populației de ideea utopică a unei societăți asistențiale eficiente. Oamenilor le e teamă de privatizare în care văd drum liber speculației, anarhiei prețurilor și mai ales îmbogățirii ilicite. Într-o societate în care virtutea principală e resemnarea la sărăcie, a te îmbogăți e un act de lăse-paupertate inadmisibil. A privatiza fabricile ar însemna întoarcerea la sclavia exploatații capitaliste, și așa mai departe. Acestei maladii trebuie să-i dea socoteală abia înfripata democrație românească precum și a celorlate țări din Est, inclusiv Uniunea Sovietică.

Concentrând campania electorală împotriva privatizării și a economiei libere, nu a fost dificil pentru Frontul lui Iliescu să-și asigure prioritatea în alegerile din Mai. Victoria programată la un procent de cca. 65% prin excesul de zel al agenților electorali ai Frontului a depășit 80%. Manipularea, în timpul campaniei electorale și apoi în timpul alegerilor, a fost de fapt un act de sinucidere politică: întâi pentru că eliminând opoziția, Frontul și-a asumat singur răspunderea ieșirii din dezastrul economic, al doilea pentru că refacerea economică va fi imposibilă fără o economie liberă.

Așa zisa "a treia cale" anunțată de Iliescu riscă să ducă România într-o situație nebulosă de lumea a treia. Sunt neverosimile până la grotesc articolele publicate de presă și transmise de televiziunea controlată de Front, în timpul campaniei electorale, pentru a discreditat timidele tentative de inițiativă privată în comerț și artizanat. Sloganurile primului stalinism ca de pildă "afară cu patronii!" și "moarte intelectualilor!" mai fac încă priză asupra celor care mai visează un stat ideal, forte și generos ca un părinte. Nici măcar Gorbaciov, care nu e atât de imbecil ca un cadă în erorile lui Iliescu, nu a reușit să găsească un remediu acestei maladii lăsate de comunism în mintea popoarelor din imperiul sovietic. Si cu atât mai puțin vor reuși să-l găsească experții capitalismului care orice pot celei mai perfide dintre utopii. Cel mult vor trebui să-și bată capul pentru a descoperi remedii necesari pentru eliminarea efectelor provocate de aceeași maladie în unele asistențialismului inoculat de comunism.

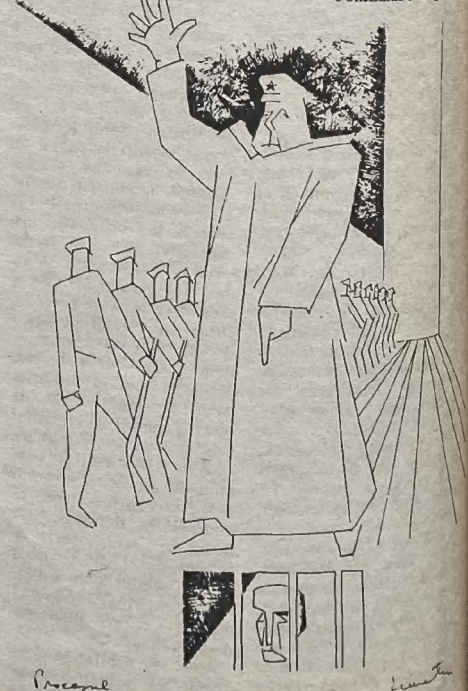
Dar maladia nu privește doar aspectele economice ale crizei. Ar fi reductiv să neglijăm implicațiile morale, profunda alienare a conștiințelor în cei 45 de ani de

comunism. Primul simptom grav e dedublarea mentală datorată spaimii de a spune ceea ce gândești și dramaticii necesități de a spune, pentru a supraviețui, contrariul a ceea ce gândești. Alienare devenită o a doua natură. Acum marea spaimă a trecut, dar a rămas maladia. Care consistă în a vedea oriunde pericole și capcane, într-o continuă neîncredere în toți și în toate. În precaritatea și nesiguranta cotidiană de astăzi revine inconștient spectrul Statului: Statul-patron, capabil să asigure ordinea și stabilitatea. Tulburea, situație actuală nu permite încă întrezărirea a ceea ce în mod comun se cheamă Statul de Drept. Norocul democrației noastre va depinde mult de situația internațională, și mai ales de evoluția internă a Uniunii Sovietice.

Ce speranță de vindecare rapidă poate avea deci poporul român? Dincolo de previziunile logice sau de iluziile facile, nu văd decât o singură speranță. Dar, pentru a o mărturisii, ar trebui să fiu sigur că în această sală nu se găsește nici măcar "întâmplător" un agent, sau doar un informator al acelei securități a iluminismului care veghează pentru a deconspira ereziile obscurantismului. Dați-mi câteva minute și o voi face. (Iată dovada că nici măcar eu n'am fost scutit de maladia de care vorbeam). Deocamdată mă opresc la o ipoteză realistă. În România se crede că singura șansă pentru o trezire politică ar fi înființarea unui post de televiziune alternativ, adică de opoziție. Dilema lui Iliescu este: să-l accepte pentru a arăta Occidentului o față democratică, sau să nu-l accepte - împiedicând astfel trezirea politică - riscând însă izolarea internațională în continuare. Orice ar face va fi măturat de dezastrul economic și opoziția își va găsi în sfârșit locul său în arena politică românească. Rămâne dezlegarea nodului acelei paralizante maladii postcomuniste. Dar în ce fel?

Noi, exilații politici din Est, eram convinși că popoarele noastre nu s'ar fi putut elibera decât în urma unei înfrângeri militare a Pactului dela Varșovia, deci în urma unei noi conflagrații mondiale. Contrar oricărei logici, eliberarea a venit fără să se plătească teribilul tribut al unui holocaust nuclear. Toate previziunile kremlinologilor, ale experților militari și politici s'au răsturnat. Nu rămâne decât ipoteza deconcertantă a unui miracol. Pentru unii miracolul se cheamă Gorbys. "Mintile umflate" (din proverbul utopiei) au fantezia scurtă; nu trec dincolo de gardul logicii grosolane, nu pot înțelege ceea ce logica populară a înțeles. Că e vorba pur și simplu de o intervenție supranaturală în istorie. Dumnezeu ne-a iertat. Ne-a împiedicat sinuciderea atomică și ne-a dat încă odată posibilitatea de a învăța să trăim. Zice o femeie română într-o scrisoare către fiica ei care trăiește în exil: "Bunul Dumnezeu s'a aplecat spre grădina lui și ne-a iertat pentru grelele noastre păcate"... Iată-mă ajuns la nodul cheistunii: dacă Dumnezeu ne-a scutit de al treilea război mondial - și sunt uimit că Occidentul nu se uimește de ajuns de acest eveniment extraordinar - va avea încă odată mila de noi bieți bolnavi pentru a ne vindeca de boala rea a utopiei care ne-a devastat sufletul. Ne va vindeca, dar cu condiția să i-o cerem. Altfel, să ne vindece cu forța, să ne facă fericiți împotriva voinței noastre ar fi cu adevărat o utopie. Dar câți sunt dispuși să-i ceară ajutorul?

-Continuare în pag. 11

REÎNTĂLNIREA CU PETRE ȚUȚEA

— Andrei PANDREA —

Prin Ianuarie 1990 citeam cu nesat un ziar liber românesc. Întâlnind și semnătura Domnului Petre Țuțea, am tresărit. Zvonurile stenece, deși părelnice, privindu-l se adevereau așadar. Chiar ele mi l-au readus, firesc, în minte... Chipul i se infiripa iar, adunându-se din cotloanele tainice ale copilăriei și memoriei, unde ațipise discret, ca spuza jarului țiutur ascuns sub colbul ușor al cenușii. Dacă în cele mai îndepărtate amintiri rădăcea fără opreliște, scăldat de lumina unui timp mirific și incert, ultima întâlnire îl contura precis, în vara anului 1967, la București.

Sosisem, tocmai, pentru un scurt răstimp din valea Doftanei - unde oficiam ca medic al Santerului Paltinu, printre constructorii splendidului baraj parabolic așezat în curmezișul râului, născător al lacului de acumulare - când am avut surpriza și bucuria de a-i afla acasă, în strada Sandu Aldea, atât pe tata și mama, cât și pe Domnul Țuțea... I-am invitat pe tustrei la un restaurant înspire "Sosea"... Petre Țuțea, coleg berlinez și de puscărie al tatei, de unde abia scăpaseră cu viață amândoi, de vreo trei ani, se refăcuse, și fizic se infiripa iar ca odinioară: bărbat voinic, lat în spate, capătanos - adică pronunțat brăhicefal, cum ar spune antropologii jovial, cu fruntea mare, urechile cărnoase, nas proeminent și buze subțiri. Ochii mici, câprui, plini de vioiciune, licăreau istețime, umor și ironie.

Născut în Câmpulungul Muscelului, la 6 Octombrie 1902, Petre Țuțea împlinise deci, Joi 13 Octombrie 1990, când, intru revedere, i-am trecut pragul cămăruței dela etajul opt, din Strada Șipotul Fântâni, venerabila vârstă de 88 de ani și 7 zile. Cu bucuria revederii istovită, privesc lezământig în jur: odăițele albe sunt un pat, o lampă, un radio portativ, trei caune, o masă și o anapea. Din belșug sunt numai stivele de cărți, rafurile de ziare, teanurile de manuscrise... Prin țușă se pătrunde în sala de baie. Alăt.

Nepotrivirea dintre ustrul "locatar" și peschinăria locului, imi roduce un rictus amar, din gicire, curând anulat, de elșugul darurilor revărsate în zestre amfitrionului eu. Il fixeș intens și mă s prins cu deliciu în rejele magiei lui. Specolul devine fascinant: etre Țuțea intră în transa onologului conu... Farmecul și vraja, învaluitoare și aromitoare, i scăd din vorbă și gest. uventul furiș și gală de irar ca un juvaer este imis în lume sfleuit de țetirea Crisostomului pătând sensuri neaștepte, imprecizii lămuritoare poezie. Vorba își

ingreunează miezul, devine incandescentă și scilpitoare. Insoțirea cuvântului cu vorba este uluitoare. Fraza, rostită cu eleganță, legănata și gâlgăiată de răsul sonor, explorează suverană toate domeniile permise minții onomești: creatorii speciei și operele lor unice își pierd tainele și dobândesc o aură neașteptată. Gestul însoțitor și indispensabil, expresie paralelă, complementară și obligatorie a discursului, este larg, expresiv și subtil; cu eleganță și catifelare el întărește gândul, în care bărbatul se implică total și pe care îl adoră, turnându-l în matricea insolită, neașteptată și polimorfă a frazei, fie nervoasă și abruptă, fie amplă, unduitoare, incântătoare...

Parcă indiferent la auditoriul întâmplător și pestriț, întrucât nu și-l alege, el înclină totuși mai curând spre tinerimea și discipolii instruiți - cutiile lui de rezonanță sosind ca în pelerinaj, la Maglavitul ființei mesianice, unde nu este dezamăgire. Dar nici locul și tribuna discursului, cu orice dialog adiacent exclus, nu este privilegiat: fie lungit în patul celelei sau al cămăruței, fie la colț de uliță, în palat sau cafenea, la Capșa, în mijloc de agoră sau tolanit pe iarba grădinilor lui Adamos - Țuțea vorbește...

Copilul hoinar de odinioară, elevul gimnazialului câmpulungean, doctorul berlinez în economie politică de mai apoi, unicul prieten al lui Nae Ionescu - după cum îl socotea Profesorul însuși -, reformatorul expert și vizionar al economiei naționale românești, distrusă de apocalipsul războinicului an 1944, - Petre Țuțea ajunge sub comuniști deținut politic, infundând 13 ani puscăriile. Pretutindeni vorbărește, cuprins de exaltarea mistică a inițiatului, excesiv în monologul plin de hiperbole și negații ireductibile - dar fără umbra violenței, calculului, invidiei, dușmăniei sau pizmei, ci doar pentru o pedagogie optimistă și din suprema plăcere a rostirii frumoase, dăruite gândului halucinant și arborecent; Petre Țuțea cu propria-i capacitate nelimitată de a se bucura contagios, te poștește, surzând enigmatic, la neincetata descoperire a personalității lui.

Înspălmântătorul căpșan al culturii, înghită și restituită cu eleganță și strălucire, dăruit de ursitoare cu o aviditate constituțională domnind în toată ființa lui, este un admirabil mâncău: "un gourmet gourmand", ar spune, în finețe, pangruelicii urmași ai Galilor. Într-un soi de veșnică întoarcere ciclică spre copilăria căutăta (în conștient?) precum pământul de către Anteu, mănâncă cu încântare dulciuri și manifestă o aviditate afectivă

induoșătoare, obținută spre plăcerea tuturor - printr'un comportament de seducție, în iscusită regie teatrală.

Dar vorbărețul superior, într'o aviditate restituită prin verb, este și un pedagog surzător și optimist, cu nimbul Sfântului Ioan Gură de Aur, iradiind deasupra unui spate lat ca al lui Platon.

Acest om, claustrofob în textură, nu este deloc prin opoziție sau reacție un agorafil, ci un singuratic. Idolul multimei de ascultători îmbrățiși de vorba magistrală, trăiește paradoxul tainic al însingurării, suferind cu extaz fierbințele jarului înăbușit al unei trăiri ortodoxe de mare acuratețe, soi de Socrate-călugăr, arătându-ne dărnice și mulțumit fața laică a unei schimicii.

În deseale împrejurări hăde, născând frica și delațunea - atât de banale și caracteristice coșmarului dictaturii comuniste românești, Petre Țuțea, care aidoma prietenilor lui, nu poate fi cumpărat, întrucât nu răvnește nici la onoruri, nici la funcții, nici la bogății, manifestă curaj împotriva opresorilor și indiferență senină față de propria-i soartă. Fără a se feri de nimeni niciodată, Petre Țuțea vorbea și față de oricine spunea orice. Parcă-l văd pe Calea Victoriei, înainte, între și după arestări, sau la Capșa, COS (Casa Oamenilor de Știință), ori Casa Scriitorilor: mareș trupeș, și îmbrăcat într'un veșnic palton cafeniu-roșcat, uzat, descheiat și fără nasturi, cu buzunarele burdușite de manuscrise, încălțat vara iarna cu bocanci, Țuțea se plimba jovial și flămând, gesticulând și vorbind fermecător, cu o droaie de oameni după el: gură-cască, pierde-vară, muncitori, elevi, funcționare, prieteni, admiratori, detractori, universitari seci în costum corect și securiști în sutană civilă... Dacă Securitatea îi confiscă manuscrisele la fiecare din arestări și îl închidea pentru păcatul lui capital - "vorba zboară" sau fiindcă numele îi apărupe pe lista unui guvern ipotetic, în dreptul Ministerului Culturii - și el habar n'avea unii dintre securiști mai tineri, ascultându-l subjugat de farmecul lui de sirenă, au intrat și ei la puscărie!

Primit cu ovații în Uniunea Scriitorilor care, spre cinstea ei, i-a acordat o pensie de 4000 lei lunar (față de cele anterioare de... 460 și, ulterior, 1500), permițându-i astfel o viață la limita decenței, Petre Țuțea își continuă netulburat monologul, practicând, între altele, aforismul. Am notat câteva:

Filosofia marxismului este filosofia neumanului. Comunismul este una din iluziile imbecile ale omului.

Comunismul are o natură neantropologică: e ca și cum ai vorbi unui gard.

Comuniștii nu sunt oameni, sunt preoameni.

Comunistul este ca un câine: îi este frică de bătaie.

Comuniștii sunt posesori de falimente.

Comuniștii nu înlătură mizeria: excroci, ei o fardază.

Comuniștii și călăii - Pantiușă, Nicolschi, Turcanu - n'au lăsat loc de "bună ziua".

Majoritatea comuniștilor sunt minoritari.

Social-democrații sunt onaniștii socialiștilor.

Este un supercretinism să predici egalitatea, când inegalitatea există și în regnul vegetal.

Războiul este o invitație la bărbăție.

Când pacea organizează prea mult, trebuie trimisă în piniță.

Se vorbește azi de economia de piață... Orice economie e de piață, că doar nu te servește nimeni acasă.

Rușii n'au logică: te omoară și plâng. Sunt bolnavi dela natură.

Rusul e amorf moral. Orânduirea marxistă îl îndeamnă la crime. A omori un om, pentru el, e cum ai tăia o găină.

Evreii au făcut ex-

perimentul bolșevic pe Ruși: material mai bun nu exista.

Într'un conflict armat cu noi, Ungurilor nu le rămâne decât o haltă de urinare la Debrețin și a doua la Budapesta.

Să nu uite nimeni cum au murit cei care s'au atins de Transilvania: Hitler, Mussolini, Ribbentrop, Ciano, Teleki, Csaki... (N.B. în articolul viitor: "1940: România mutilată", vom evoca dramaticele evenimente cuprinse între 26 Iunie și 7 Septembrie 1940.)

Forma cea mai perfectă de nedurere este cadavru.

Anecdota este altă specie cultivată de magistru. Mai ales atunci când subiectul este tragic. Notez aici doar patru.

1. La Aiud, sunt muncitori care fac greva foamei, ca să stea în celulă cu el, să-l audă cum vorbește. Colonelul Crăciun - nomina odiosă - îl întreabă pe unul:

- Da' ce, mă, pricepi ceva?

- Nimic! Dar egrozavie...

2. Un muncitor avea burta mare. Țuțea îl întreabă: - Ce ai, ești bolnav? - Nu. E păine pentru Dumnezeu noastră.

3. Dialog, la liberarea din închisoare, între Țuțea (închis de 13 ani) și Prințul Ghica (închis de 23 de ani).

P. Țuțea către Ghica: - Luați-o înainte, că aveți 23 de ani, că dacă ies eu întâi -

zic ăstia că's omul guvernului...

4. Petre Pandrea era la Neagră. "Făcea greva foamei, se ruga, ajunsese în stare de levitație. Își trecea mâna pe sub spate" (Petre Țuțea). Li aduseseră arpacas la gamelă și nu-l atingeau. Gardianul care, cu trei zile în urmă, îl ironiza: "Banditul, tu crezi în Iisus Hristos și'n mă-sa?" fu cuprins de teamă văzându-l, și băgii către Pandrea cel rămas imposibil și concentrat: "Rugați-vă și pentru mine, Domnule, să ne scape Dumnezeu de Ruși..."

Devine cred o evidență că reconstituirea istoriei Românilor și a vieții Bucureștilor, este imposibilă și de neînțeles, fără cunoașterea acestor personaje, pitorești și tragice totodată, bărbați nonsalanți și nepăsători față de propria soartă, pe care o expun conștient primejdilor, dintr'o lume românească cu reflexe balcanice, de mândăcioși, guralivi, auzi de cultură și de frumos, mari poligloți și creatori, precum cei pomeniți, împreună cu un Barbilian, un N. Carandino, un Marin Sadoveanu...

Dar parcă nimeni nu vorbește mai socratic, ca Țuțea.

Acest Socrate carpato-danubian își așteaptă încă, în Grădinile lui Adamos, un Platon al lui. Il va găsi oare?

Te îmbrățișez filial, iubite Domnule Țuțea! La revedere și pe curând.

EUROPA: SFÂRȘIT SAU ÎNCEPUT DE ISTORIE?

Urmare din pag. 10

În această vreme în care metru cu care totul se măsoară e cantitatea, ne e teamă să fim minoritate. Îmi amintesc o altă metaforă medievă. Sena traversează Parisul dela Răsărit la Apus. Două specii de pești viețuiesc în apele sale: pe de o parte pestisori slabi, mărunți, care fimoată cu toate forțele lor contra curenților spre Soare Răsare, pe de altă parte bancuri de pești grași, adormiți, care se lasă duși de curenți spre tenebrele Apusului. Căreia dintre cele două specii aparținem?

Pentru a încheia, voi citi câteva rânduri din scrisoarea pe care am primit-o de curând dela Vintilă Horia dela Madrid: "Teza mea, pe care o schizez într'o carte minusculă, care sper să apară la București înaintea de Crăciun, "Ce-i doareș eu ție..." este că poporul român a dispărut. Nu cu totul, evident. A mai rămas din el o minoritate, astăzi anonimă, ocultă, inactivă la suprafața politică a țării, făcută din tineri studenți, poate că și muncitori și militari, în mare parte din cei ce aparțin Bisericii unite, din două sau trei milioane de țărani și din acei intelectuali lucizi care nu iau parte la demența "democratică" postceausistă... Dacă minoritatea românească nu învinge, atunci poporul român, în mai puțin de jumătate de secol, dispare. Increderea mea în acea minoritate este mare. Au existat la noi câteva zeci de mii de familii care și-au crescut copiii în spirit tradițional. Sunt cei care s'au jertfit în Piețele Libertății... Ernst Junger vorbește de un doi la sută, necesar pentru ca un popor să știe despre viitor și

să-l facă posibil. La noi minoritatea esențială depășește zece la sută. În următorii douăzeci de ani, cei slabi și mulți vor fi eliminați de timp, iar ceilalți, tot printr'un popor ajunge la conducere. Dacă nu se întâmplă o catastrofă între timp"

Mă întreb dacă această judecată a lui Vintilă Horia nu e validă și pentru alte popoare care au suferit în mod diferit o alienare în masă. Ne consolează o constatare verificată de-a lungul veacurilor: istoria o fac minoritățile, cei puțini. Cei mulți i se supun. În ciuda falsului mit al gloriilor colective ale timpului nostru.

Un ciclu al istoriei se încheie sub ochii noștri. Sunt întrebate ce semnificație are pentru noi, Români, gaura din mijlocul steagului tricolor. "Întoarcerea României în istorie", răspund. Vechea stemă, simbol al sclaviei comuniste, era bariera care ne bloca accesul la istorie. Ironie a marxismului. A fost tocmai materialismul istoric cel care ne-a refuzat devenirii istorice. Comunismul s'a dovedit antiistoric, o formă quasi metafizică de transcendență în jos, spre abisurile nefinței, ale desfințării noastre ca națiune. Se vorbește în Occident de sfârșit, dar pentru noi cei din Est istoria abia reîncepe, odată cu noul ciclu. Acest ciclu va putea începe cu adevărat numai după căderea ultimului imperiu al vechii lumi, numai când în locul lui se vor ridica nobile state libere - Rusia, Ucraina, Georgia, Armenia, Țările Baltice etc. Doar atunci va putea fi garantată o stabilitate politică în lume, iar proiectul Europa unită va putea deveni realitate.

CAMELIAN DEMETRESCU

AUTOPSIA LOVITURII DE STAT ROMÂNEȘTI de RADU PORTOCALĂ

Editura Calman-Levy, Paris, Franța

Evenimentele dramatice care au zguduit România începând din Decembrie 1989 și care sunt încă prezente, constituie nu numai un caz de interes național, dar mai cu seamă de interes internațional.

La un an după sângeroasa revoluție care a avut loc în România, observatorii și istoricii occidentali încearcă încă să descifreze mașinațiile și punerile în scenă care au creat și făcut posibilă așa

zisa revoltă spontană a unui popor subjugat timp de 45 de ani într-unul din cele mai despotice și sângeroase regimuri comuniste. Unul dintre acești observatori și analiști ai

evenimentelor care continuă să se desfășoare încă pe scena României, este ziaristul francez de origine română Radu Portocală.

Observator atent și neobosit al evenimentelor politice est europene, dar mai ales românești, în acest an de tulburetoase transformări, Radu Portocală este autorul unui volum care a apărut la Paris în editura Calman-Levy la finele lunii Octombrie a acestui an, volum intitulat "Autopsia Loviturii de Stat Românești".

Cu minuțioasă precizie, cu splendidă claritate de gândire și capacitate de analiză, Radu Portocală arată cum drama sângeroasă care s'a jucat pe scena României nu a fost altceva decât un scenariu scris la Moscova, un scenariu simplu și bine regizat, a cărui reușită a avut ca factor principal elementul de dezinformare locală și internațională.

Autorul începe prin a ne arăta că așa zisa revoluție în România nu a fost un act spontan al unui popor care nu mai putea suporta dictatura ceaușistă și care înspirat de prăbușirea tuturor regimurilor comuniste și-a exprimat voința și și-a arătat forța.

Atât evenimentele dela Timișoara cât și cele dela București nu au avut nimic spontan în conținutul lor. Această falsă spontaneitate nu a avut rostul decât să deruteze opinia publică națională și internațională, ea ne constituind un element de surpriză decât pentru cei neavizați. Aflăm cu surpriză că nici măcar președintele Ceaușescu nu a fost surprins de această dezlănțuire neașteptată fiind de mult timp conștient de finalul care se apropia și contra căruia era total neputincios. Ziua de 15 Decembrie la Timișoara nu a însemnat decât începutul acestui sfârșit iminent.

Rând pe rând autorul ne derulează firul evenimentelor care s'au succedat demascând totodată amestecul voluntar și poate involuntar al marilor puteri occidentale în tragedia românească. Aflăm astfel care au fost principalii dar și secundarii regizori. Prin intermediul Ungariei se pregătește terenul pentru desfășurarea evenimentelor dela Timișoara.

Washington, Londra și Moscova oferă suportul lor lui Silviu Brucan. Statele Unite, prin neglijență sau poate indiferență joacă la București cartea Moscovei. Radio Europa Liberă precum și postul de radio Vocea Americii contribuie și ele intenționat sau neintenționat la o imensă conspirație de dezinformare.

Evenimentele dela Timișoara redactate și puse în aplicare cu grijă, smulg conducătorului în ziua de 17 Decembrie afirmația: "Îl vreți pe Iliescu în locul meu?" Ne dăm seama deci de faptul că în acest moment Ceaușescu este perfect conștient că nu mai are nici un sprijin și nici o putere asupra mecanismului guvernamental care a încetat să mai fie condus din interior și este acum manipulat de forțe externe.

Adunarea populară din piața Comitetului Central s'a dovedit a fi fost și ea tot o inscenare grandioasă menită să deruteze. O mulțime apatică, fără nici o intenție de revoltă, este înfricoșată de sunetul de puști și mitraliere transmis prin aceleași megafone, care cu numai secunde înainte emiteau aplauze preînregistrate.

Radu Portocală continuă să prezinte și să analizeze în detaliu evenimentele celor 24 de ore dela 21 Decembrie și care au culminat prin luarea puterii nu de către un front național independent, ci de către organizatorii și executorii acestei imense farse politice. Controlul continuă să fie deci în mâna comuniștilor, a unor

comuniști de formație sovietică, manevrați și aduși la putere cu mare abilitate de guvernul dela Moscova.

Volumul se încheie cu dureroasa și îngrijorătoare concluzie că instaurarea unui guvern stalinist la București de către Rusia Sovietică a fost în final făcută de către masele dezinformate care și-au imaginat că votează pentru libertate.

La încheierea lecturii acestui volum zguduit de real și bine documentat cititorul se întreabă o dată în plus care sunt interesele marilor puteri occidentale de a participa la, și de a permite ca din întreg blocul est european, România să fie din nou plasată cu bună știință în sfera de influență sovietică.

Jurnalist francez de origine română, născut la București în anul 1951 diplomat al Institutului pentru Relații Internaționale din Paris, Radu Portocală este corespondentul Franței în problemele românești pentru Vocea Americii, precum și corespondent activ al ziarului Le Point, al canalului de televiziune Antenne 2 și al postului de radio France 1.

Radu Portocală s'a remarcat încă din anul 1970 ca oponent al regimului ceaușist și în anul 1977 a fost implicat într'un proces de înaltă trădare. Refugiat în Grecia, se stabilește definitiv în Franța în anul 1982 unde își începe cu mult succes cariera de corespondent internațional.

Nepot al fostului ministru de Interne al României între anii 1937 - 1939, la fel ca și bunicul său Radu Portocală este un liberal convins, distingându-se printr'o cultură profundă și echilibrată și o capacitate de observație și sinteză deosebită.

Ruxandra D. SHELDA

ALIANȚA CIVICĂ

Urmare din pag. 9

S.T. - O bună parte din populație face alergie la cuvântul partid.

A.G. - Este greșită orice alergie pentru o așa zisă "partidocrație".

S.T. - Sunt de acord că nu se poate democrație fără partide, dar punctul nostru de dezacord este că nu știu ce se trebuie să fie într'un partid.

A.G. - Este din nou o chestiune personală. Din moment ce Alianța Civică se consideră o alternativă la putere, trebuie să ajungă partid. Nedumerirea mea și a altora este că evitați de atât timp și acum chiar. Ați demonstrat în Zona Liberă, făcând opoziție fermă extraparlamentară ați fost obiect de represiune barbară, ca și partidele istorice. Si aceasta pe un drum paralel cu opoziția parlamentară, drum care nu avea nici un sens și se pare că ați înțeles greșeala.

S.T. - Am suferit chiar mai rău. Este însă o explicație istorică. Reinvierea P.N.T. și P.N.L. ca și Frontul care întâi a spus că nu pretinde puterea și apoi că da, ca partid, au distorsionat viața politică românească. Așa a fost să fie. Așa a vrut istoria!

A.G. - În ce fel și cu ce mijloace au distorsionat partidele istorice?

S.T. - Partidele istorice nu s'au bazat pe realitatea dela 22 Decembrie 1989, ci pe niște nostalgii istorice, pe o Românie care nu mai exista și aceasta a făcut ca programele și contactul cu masele să fie fragile. Mai mult am pătruns noi în anumite păături sociale decât partidele istorice care sunt niște state majore fără armată. Cred că dacă dela început partidele istorice promovau lideri tineri cu un Stat Major sau consilieri cu experiență și trecut politic. Electoratul preferă figuri mai tinere, mai zăbărește mai viguroase și mă tem că așa a fost cu Roman și Iliescu. Energile pe care noi le-am captat fără să intenționăm, trebuiau să fie captate de aceste partide istorice. Pentru oamenii tineri, martirii țărăniști și liberali, dar mai mult țărăniști, nu reprezentau prezentul, ci trecutul. Liderii actuali ai acestui partid sunt oameni extraordinari, stimabili, care au suferit 10-20 ani de pușcărie, victime ale comunismului, dar pentru o populație născută 80% după 1950 ei reprezentau vestigii

care nu mai existau. O asociație a foștilor deținuți politici în mic. A fost o greșală tactică uriașă.

A.G. - Doresc să-mi permițeti să vă spun că începând din 1945, ca avocat am apărut în procesele politice desfășurate pe bandă la instanțele militare, tineretul și chiar conducători ai partidelor istorice și îi cunosc bine. Toți liderii acestor partide și toată floarea tineretului lor, au fost martirizați în torturi și detenții în temnițe medievale. Au nostalgia tineretului ca supraviețuitori, dar și oroare pentru temnicierii lor. Însă în vreme ce alții erau în școli de tip stalinist și Ștefan Gheorghiu, tineretul acestor partide a făcut școala democrației a liderilor lor, mari personalități înscrise în cartea neamului și care au fost exterminați până la ultimul. Ei cunosc democrația care a început să se reînvețe și tineretul de atunci, vârstnici astăzi, sunt calificați să transmită învățătura lor.

S.T. - Stiu toate acestea. Eu am cel mai mare respect pentru dânsii. Li iubim. Tinerelor generații însă, le-au apărut ca un partid al nostalgiei.

A.G. - Dar nici partidele nu se pot naște ca Athena din capul sau Hefaistor din pulpa lui Zeus. Dvs. ați avut atât timp și tot nu știți încă în ce fel aveți să vă formați. Ceea ce am spus la general, este pentru toată lumea. Am recunoscut că v'ați manifestat mai activ decât partidele.

S.T. - Dar nu i-a votat. Știți că nu i-a votat.

A.G. - Au fost împiedicați în condițiuni de netrecut bine cunoscute. Parțial și Dvs. ați fost împiedicați.

S.T. - Am fost și suntem împiedicați.

A.G. - Cei care le aduc reproșuri gratuite că n'au lideri politici, staturi politice, discurs politic, oare ignoră că au fost amenințați, maltratați și cu călășul în gură tot timpul. Sunteți în aceeași situație. Tot ce ați făcut demonstrativ atât de activ în afara procesului electoral fiind o opțiune sterilă, este greșeala Dvs. capitală. Expectativa Dvs. a costat mult procesul democratic. Dvs. promovați în mod constitutiv dialogul, instrument cu care probabil să cotrolați derapajele puterii.

S.T. - Am purtat dialoguri cu lideri ai partidelor istorice și ai guvernului, ca Dl. Severin, Dl. C. Iordache și Dl. Măgureanu. Li invităm și nu suntem refuzați; apoi cu Asociația ziariștilor. Vom avea dialoguri și cu Armata.

A.G. - Cum ies acestea dintre patru pereți spre a ajunge la cunoștința societății?

S.T. - Părerea mea este că în momentul actual ieșirea noastră în afară este insuficientă. Publicăm în revista noastră, la TV s'a transmis caseta Liiceanu-Severin, dialogul cu FSN, cu Dl. Măgureanu, nu s'au dat însă cele cu opoziția.

A.G. - Pe Dl. Severin, Dl. Măgureanu i-ați invitat în legătură cu derapajele puterii?

S.T. - Încercăm. Cu Dl. Măgureanu am avut și chestiuni concrete, cu un delator dela revista Express care trebuia să culegă informații despre noi dela G.D.S. și alte probleme ca dosare, arhive, drepturile omului. Aveți dreptate, mijloacele sunt insuficiente, trebuie să facem mai mult. Încercăm să rezolvăm toate problemele de dimineață până seara, cu un număr limitat de oameni.

A.G. - În mai multe luni cât am stat în Occident am remarcat că G.D.S. și ziarul România Liberă, aveți o foarte mare audiență la factorii politici și mass-media comparativ cu exponenții partidelor politice de opoziție. Cum explicați că deși nu vreți să fiți partid, nici puterea, vi se acordă un mare plus de preferință?

S.T. - Nu credeți că ar trebui să-i întrebăm pe ei? N'am explicație. Noi activăm și vedem că suntem căutați, că vin la noi.

A.G. - Cu toate că nu sunteți un partid, văd ei în Dvs. alternativa?

S.T. - Poate pentru că suntem oameni de cultură, scriitori...

A.G. - Se pare că ați ajuns la etatism și că o societate trebuie să aibă o asemenea suprastructură.

S.T. - Intelectuală, și noi am și fost prigoniți pentru aceasta.

A.G. - Radio Europa Liberă a spus că sunteți un organism social-politic de opoziție fundamentală.

S.T. - Da, suntem opoziție fundamentală de principiu. A.G. - Apreciez mult convorbirea și vă mulțumesc.

Adrian GRIGOROPOL

TREZEȘTE-TE (Sonet)

Nu-i timp de dormit, te trezește!
De-ai suflet, de-ai minte, și'n vine
De curge al neamului sânge, e bine.
Să simți că inima fără zvăcnește.

Române, încrede-te'n tine!
Fii drept și'nainte privește!
N'ai teamă de rău și lovește
Că altfel, n'ai dreptul la pâine.

În cuget și'n fapte să fim toți uniți.
Simțirea, de vatră ne leagă.
Suntem din aceeași plămădă croiți.

Vom face ca toți să'nțeleagă
E timp de restrîns; Români, vă treziți!
Zdrobi-vom a timpului plagă.

Alexandru RUSSIN

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale
din exil și din țară

VINTILĂ HORIA

DUMNEZEU S'A NĂSCUT ÎN EXIL

EDITURA EUROPA

CRAIOVA, 1990

A vorbi de Vintilă Horia cu superlative nu este un lucru rar. Au făcut-o critici de prestigiu și talent în mai toate colțurile lumii. Ceea ce ni se pare nouă esențial este asocierea dintre opera acestui scriitor, poet și gânditor cu lupta spiritului pentru drepturile lui, furate, dosite și contorsionate de o filosofie bolnavă care a redus totul la materie. Este singura dată, etimologic vorbind, când avem de a face cu o "filosofie". Cum ar fi putut fi altfel când anarhia "științificilor" se declara față de poziție de luptă împotriva Sophiei și a Logosului?

Dar spiritul a învins. Nu spunem: era normal să fie așa. Spiritul-Pnevmă nu numai că fusese exilat, dar dela Revoluția Franceză începea să încercat orice fel de negare a spiritualității, de ostracizare, de deznădăjduitare și neantizare a ei. Ființei i se atribuiau legile neființei, omului procustian aplicându-i-se legile mecanice ale macrocosmosului.

În epoca atomului, deci etimologic a individului, încă mai rămăseseră vestigii de catalogare a omului (și încă nu au dispărut) sub semnul determinismului, înglobarea lui în "masse", reducerea și uniformizarea lui de a funcționa la nivelul mecanic, negându-i-se unicitatea lui creativă în univers, individualitatea lui ca persoană.

Viața și opera lui Vintilă Horia au devenit un simbol al luptei omului de a-și câștiga aripile și cerul, "suflarea" creativă și sufletul nemuritor, eternul și infinitul ca ferestre ale FIRII prin care Dumnezeu se privește în om.

Nu a fost o minte luminată în Europa spre care Vintilă Horia să nu se îndrepte în setea lui după ALTHEIA: Gabriel Mar-

cel, Werner Heisenberg, Stefan Lupascu, Arnold Toynbee, Ernst Junger, Raymond Abellio, Georges Mathieu, Olivier Messiaen, Ferdinand Gonseth, Wilder Penfield și mulți alții.

Intrevederile cu acești oameni de cultură au fost publicate în "Călătorie la centrele pământului" în 1970. Interesul acestei cărți a fost imens. A cincea ediție apăruse în 1987 în Spania, a șasea se pregătea la Santiago de Chile, iar unii editori o ofereau cititorilor de limbă italiană, franceză și portugheză.

Ca și în revista "Futuro presente" întemeiată la Madrid de Vintilă Horia, în "Călătorie la centrele pământului" autorul medita asupra denivelării dintre știință, literatură, filosofie, pe de o parte, și politică, pe de alta.

Cunoașterea nouă a naturii și a omului, marile descoperiri ale științei secolului XX, cer și impun o nouă societate. Folosind cuvintele lui Vintilă Horia din "Târziul mesaj venețian", o societate inspirată de viziunea cuantică a universului ar însemna, în primul rând un stat bazat pe libertatea individuală și pe o transcendență care, cel puțin în etic, ca și în social și în politic, ar fi structurat societatea într-un mod opus celui marxist, care se baza pe știința de mult depășită, de acum o sută și cincizeci de ani.

În "Introducere la literatura secolului al XX-lea", cu subtitlul "Încercare de epistemologie literară", apărută la Madrid în 1976, Vintilă Horia aducea lumină asupra înțeleșului de "tehnică a cunoașterii", situată pe același plan ca și fizica, arta, filosofia sau astronomia. Poeți ca Rilke, Pound, T.S.Eliot, sau Lucian Blaga la noi, precum și romancierii ca Joyce,

Thomas Mann, Junger, Hesse, Broch, Musil nu pot fi înțeleși dacă nu facem legătura între scrisul lor și marii fizicieni din vremea noastră. "Gândiți-vă, accentuează Vintilă Horia, ce legătură se poate stabili între romanul conceptual al lui Musil și pictura abstractă, sau abstractizarea care merge până la spiritualizare în gândirea despre materie, la Heisenberg sau Pauli."

Mare ne-a fost surpriza și bucuria: ne-a umplut sufletul cu sporul de orizonturi ce se promit sufletului când am primit dela editura EUROPA, din Craiova, apariția în țară a romanului lui Vintilă Horia "Dumnezeu s'a născut în exil". Sincere felicitări directorului fondator și editor Ion Deaconescu, cel care semnează și notele bibliografice. Traducerea din franceză, revizuită de autor, e făcută de Al. Castaing, iar coperta, foarte sugestivă întocmită de Dumitru Roșu, prezintă pe un fond albastru o dezlănțuire a mării și a cerului.

Premiat cu premiul Goncourt în 1960, tradus în toate limbile universale și mai puțin cunoscut, romanul lui Vintilă Horia s'a bucurat de un mare succes fiind un best-seller apărut în nenumărate ediții. Avem pe masă ediția de anul trecut "Dieu est né en exil" apărut în condiții grafice superbe la "Editions de Fallois" (L'Age d'Homme) prefată de Daniel-Rops dela Academia Franceză, prefată reprodușă și în ediția românească alături de o spicuire din articolele recenzând acest roman.

Pentru cititorul român, romanul lui Vintilă Horia poate nu ar fi putut fi înțeles în toate aluziile fine și stăruitoarele simboluri, osatura cognitivă și revelațională, în special "visul lui Ovidiu cu peștii" (Ichthys), fără o anumită "introducere". Studiul Monicăi Nedelcu, dela Universitatea Complutense din Madrid, nu numai că este bine venit prin profunzime și subtilitate, ci era chiar necesar.

Toate romanele lui Vintilă Horia structurează simbolurile pe mai multe niveluri armonizându-le într-o metaforă mare, după procedul poemului haiky în care cititorul versat începe să citească romanul abia după sfârșitul lui.

Pe primul plan e vorba de ultimii ani, cei de exil, ai poetului Ovidiu la Tomis, unde va și muri în anul 17. Aici va cunoaște pe Daci, va lua cunoștință de spiritualitatea lor și prin ei, în cele din urmă, va afla de Nașterea și Betleemul lui

Hristos.

Cum observă Daniel-Rops între autorul "Tristelor" și "Ponticele" și Vintilă Horia, peste douăzeci de secole, s'a creat o legătură, o relație supranaturală ce provine dintr-o misterioasă asemănare. La amândoi e vorba de un "exil", o suferință, o căutare și o descoperire a unui sens care lipsea lumii, o naștere a lui Dumnezeu în "exil".

Dar tot romanul ca "jurnal apocrif" al lui Ovidiu, sau ca fragment de protoistorie românească nu face altceva decât să indice spre celălalt roman, să-l sugereze și să-l contureze, cel al zbuciumului filosofic, așa cum conștientul, dacă mi-i permisă asemănarea, ar fi numai un vâr vizibil de ghețar al in-conștientului. "Vizibilul" care formează istoria lui Ovidiu devine astfel succesiune de "seme" pe care autorul le cercetează pentru a le găsi o "semnificație" și odată descoperite să ne întrebe ce "înseamnă" și ce "însemnătate" au pentru noi. Astfel, fără a ne da seama, suntem invitați în atelierul de taină al cugetătorului care "citește" lumea și ne învață și pe noi cum să o facem. Hieroglifele vor să spună mai mult decât o armonie de linii. Ele transcend "semmul" și mai mult decât aceasta, ele ascund anumite mesaje care ne privesc în mod imperativ.

Exilul lui Ovidiu, sau al lui Vintilă Horia, sau al lui Toma Singuran din "Persecuțati-l pe Boetiu" depășește istoria și cu atât mai mult geograficul devenind "semmul" lui katharsis, dar mai ales al lui kathartes, ca în filosofia antică în sens de jerfă de ispășire.

Exilul este, folosind titlul Monicăi Nedelcu, nostalgia spațiului pierdut și dorul metafizic, amândouă întrepășite spre indicarea lui "kairos" fără de care "chronos" ar fi cea mai tragică măsură a existenței noastre. "Kairos" este și timp, e adevărat, dar "plinire a timpului", timp de esență, de aceeași "ousie" cu eternul care le înglobează pe toate în mod armonios, unind fără a distruge sau anihila.

Pe aceeași linie cognitivă merge scrisul horian. El folosește cuvintele, deci cursivul istoric, istoria așa cum este cu formele ei de relief cronologic, în relevarea Cuvântului, Logosul tuturor începuturilor. "Romanul, cum scrie Vintilă Horia în "Consideraciones sobre un mundo peor", în sensul pe care doreau să i-l imprime Joyce sau Musil, face din Cuvânt o modalitate de reprezentare a lumii care înglobează totul: spirit, materie, societate, forțe conștiente sau obscure, într-un efort de cuprindere neîncercat până în prezent."

Monica Nedelcu a surprins una din cheile romanului "Dumnezeu s'a născut în exil" ca fiind cea a "metanoiei": "dorul sfâșietor după spațiul pierdut - Roma - se transformă treptat în dor metafizic, definit prin nevoia și căutarea lui Dumnezeu. Pentru a face plauzibilă această profundă transformare a poetului, Vintilă Horia subliniază sau recrează acele pasaje din opera lui Ovidiu care revelează - neliniștea metafizică și predilecția pentru teoriile lui Pitagora, în special cele referitoare la nemurirea sufletului și la existența unui Zeu unic."

În alt loc, în același studiu, Monica Nedelcu surprinde încă un aspect al scrisului lui Vintilă Horia, poate cel mai horian posibil, acela "limitare spațială, în multe cazuri microspațiul (o moară, o grădă, o casă sau o cameră) favorizează cunoașterea microcosmosului care este ființa omenească. Romanele lui Vintilă Horia pun în evidență importanța, față de masă, a individului izolat, a individului ca micro-cosmos, ca particula specifică, a cărei mișcare nu urmează mișcarea macrocosmosului. Micro-spațiile joacă un rol important în descoperirea a ceea ce autorul consideră esențial în om: nevoia de transcendență sau legătura cu Dumnezeu."

Chiar dacă citatele din studiul menționat mai sus al Monicăi Nedelcu, par prea lungi, cerând scuze, încheiem cu aceleași cuvinte ale autoarei, care, de fapt, exprimă și aceeași idee a noastră despre semnificația profundă a acestei cărți în contextul contemporaneității: "Dacă acceptăm ideea că veacul XX e dominat de o întoarcere la spirit și că, după cum subliniază Vintilă Horia în multe din eseurile sale, știința pare să străbată un drum la capătul căruia se produce o vădită deschidere a sa către religie, putem să înțelegem vibrația cititorului în fața acestei cărți; pentru că "Dumnezeu s'a născut în exil" încheie în sine trăirea cea mai caracteristică a unor vremuri care se distanțează în cele mai diferite moduri de orice absolutizare pur materialistă." E un fapt pe care nimeni nu-l mai poate contesta.

Dumitru ICHIM

NE-AM RIDICAT

Ne-am ridicat să punem rânduială
În țară, în gândire și'n cuvânt
Cum n'am avut hârtie și cerneală
Am scris cu sânge'n Cer și pe pământ.

La căpătâiul veacului ce moare
Ne scuturăm de temniți și noroi
Cu lanțurile de mâini și de picioare
Purtăm și azi istoria după noi.

E tot mai rău și pretutindeni sânge
Trădările ne mușcă și ne frâng
Când cumpănă durerilor s'o frânge
În semn de rugăciune mi le străng.

Aceste mâini de oase și țărână
Nu's inger Doamne, ci om sunt cu nevoi
Coboară'n țara mea o săptămână
Si-ai să ne lași să mai grăim și noi.

Virgil MATEIAS

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE
JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ
ALE NEAMULUI

73 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria-Mamă

Evenimentele politice în preajma unirii. — Memorabila zi a unirii

Un an întreg a trebuit Basarabiei să fie frământată, pentru că dela revoluția rusească să ajungă treptat la independența ei teritorială și apoi la desăvârșita ei eliberare de influențe străine de interesele ei seculare.

Evenimentele ce se desfășurau erau așa contradictorii, neprevăzute, încât chiar și diplomații cel mai iscusit nu s'ar fi putut orienta cu ușurință.

Dar anarhia ce cuprinsese întreaga provincie la finele anului 1917 și începutul anului 1918, obligă chiar pe cei mai recalcitranti să recurgă la un ajutor armat din afară. Și acest ajutor veni îndată ce fu solicitat dela frați.

Îndată ce armata română puse capăt - cu multe jertfe - anarhiei și izgoni pe tulburători, se născură din nou la cei străini gânduri de independență, de neamsec în treburile republicii din partea nimanui.

Dar votul dela 24 Ianuarie 1918 al Sfatului Țării - proclamarea "Republicii democratice moldovenești independente", decurperea oricărui legături de Rusia, era semnificativ pentru cei ce cunoșteau trecutul românesc al Moldovei dintre Prut și Nistru.

Intre timp, evenimente externe vin din nou să dovedească reputația republicii de a-și apăra singură integritatea teritorială.

Amuze, Ucraina ridică

pretenții teritoriale în Sudul și Nordul Basarabiei. Cei chemați a veghea destinele poporului românesc din Basarabia înțeleșeră că numai unirea tuturor forțelor românești va salva de lăcomia slavă dela Răsărit pământul lor strămoșesc.

Și din discuțiile dela Sfatul Țării din ziua de 15 Martie 1918, ieși pentru naționalistii moldoveni povaja firească, îndemnul de apropiere frățască de România.

De atunci vizitele la Iași se măriră, iar cei ce se apropiară de vechea capitală a Moldovei fură pătrunși de taina nepătrunsă ce leagă sufletele: toți se îndreptau de aici cu gândul frățesc al unirii.

Dar și în Basarabia veneau tot mai insistente cererile de unire: județele Bălți și Soroca chiar votează moțiunea de unire.

Astfel se pregătiră în cursul lunii Martie înălțările momentele ale zilei de 27 Martie.

În Sfatul Țării blocul moldovenesc era de mult hotărât pentru unire. Rămânea "fracțiunea jărănească" încă nedecisă.

Dar când se apropiă clipa hotărâtoare, toți moldovenii din "fracțiunea jărănească" simțiră marea faptului și prin reprezentantul lor declarară: "Noi moldovenii din fracțiunea jărănească, astăzi în ziua cea mai mare și sfântă pentru neamul nostru declarăm unirea împreună cu toți

moldovenii din Sfatul Țării, pentru a împlini unirea așteptată de mulți ani, cu frații noștri din România.

Blocul moldovenesc și cu moldovenii din fracțiunea moldovenească formând majoritatea membrilor Sfatului Țării, unirea era asigurată.

Când s'a procedat la votarea pe față, 88 de glasuri răsunară ca o poruncă divină ca pământul ce a fost răpit acum un secol în urmă să fie din nou alipit de patria-mamă.

Pentru unire fu și glasul Polonezilor, cu care Românii din Basarabia au împărțit durerile jugului străin. Deputatul polonez Dodechewicz a ținut chiar să-și exprime gândul său sincer:

"M'am urcat pe această tribună să arăt bucuria noastră a Polonilor pentru actul istoric ce-l săvârșiți și prin care realizați dreptul popoarelor de a-și hotărî soarta, realipindu-vă la sânul mamei, dela care ați fost ruși cu sila, acum mai bine de o sută de ani, doresc neamului românesc viitorul frumos pe care îl merită".

Când s'a aflat rezultatul votului lacrimi de bucurie străluciau în ochii celor ce au înfăptuit marea faptă.

Reprezentantul Țării salută unirea astfel: "În numele poporului românesc și a Regelui României, cu adâncă emoțiune și cu falcă mândrie iau act de hotărârea quasi-unanimă a Sfatului

Țării și la rândul meu declar, că de azi înainte Basarabia este pe vecie unită cu România.

În aceste clipe mari să ne închinăm cu smerenie în fața geniului rasei noastre, care după o despărțire

de un veac și mai bine găsește singur calea firească, să-l ducă la mântuire, calea firească arătată de istorie.

Să ne unim cu toții inimile și să strigăm împreună și cu cei ce s'au abținut: "Trăiască România una și

nedespărțită".

Si astfel se încheie un secol de tristă robie și se deschide o nouă viață de libertate și cultură națională pentru Moldova dintre Prut și Nistru.

ACTUL UNIRII VOTAT DE SFATUL ȚĂRII LA 27 MARTIE ST. V. 1918

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIEI SFATUL ȚĂRII DECLARĂ
REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA)
ÎN HOTĂRELE ȘI DINTRE PRUT, NISTRU, DUNĂRE, MAREA NEGRĂ ȘI VECHILE GRANITE CU AUSTRIA, RUPTĂ DE
RUSIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI DIN TRUPUL
VECHII MOLDOVE, ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI
DREPTULUI DE NEAM PE BAZA PRINCIPIULUI CĂ NOROA
DELE SINGURE SĂ-ȘI HOTĂRĂȘCĂ SOARTA LOR DE AZI
ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTDEAUNA, SE UNEȘTE
CU MAMA SA ROMÂNIA.
TRĂIASCĂ UNIREA BASARABIEI
CU ROMÂNIA
DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA!
PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII,

Ion I. I. I.
Pankalpp

Actul de întregire

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și voiața națională, Rege al României,
La toți de față și viitori, sănătate:
Sfatul Țării din Basarabia, în ședința lui dela 27 Martie (2 Aprilie) 1918, votând, prin 86 voturi pentru contra 3, fiind și 36 abțineri, următoarea rezoluțiune:

"În numele Poporului Basarabiei Sfatul Țării declară:
"Republica Democrată Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadale singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama Sa România".

Să Prezidentul Consiliului Național de Miniștri declarând că:
"În numele Poporului Român și al Regelui Lui M. S. Ferdinand I al României la act de acest vot quasi-unanim și declarat la rândul Lui Basarabia unită cu România de veci una și indivizibilă."

Promulgăm acest vot și această declarație și ordonăm să fie învestit cu sigilla Statului și publicat în Monitorul Oficial.

(EL S. S.)
Președintele Consiliului de Miniștri
A. Marghiloman

FERDINAND

Ministru de Justiție
D. Dobrescu

RATIFICAREA ACTULUI UNIRII BASARABIEI

"Prin libera voiață a norodului său, Basarabia în 27 Martie 1918, s'a reîntors la Patria-Mamă, de care silnicia jarmului rus o ținuse despărțită timp de 106 ani. Acest mare act s'a făcut datorită următoarelor împrejurări: Prima împrejurare este că în Basarabia subjugată, cu toate eforturile de un secol al autocratismului rus, licăririle conștiinței naționale nu s'au stins, țărânul moldovean nu s'a lăudat o singură clipă că este dintre un neam deosebit de toate cele cu care împărtășește jugul robiei jarmului. Iar din sânul acestui neam s'au ridicat necontenit oameni care nu numai că au simțit toată povara robiei în care era jinit poporul lor, dar au păstrat neclintită nădejdea că va avea un sfârșit și nu au încetat de a lupta pentru această.

În acea clipă supremă, neamul nostru din Basarabia avu fericirea să găsească alături de sine, stând de pază, pe Tara-Mamă care, cu toată primejdia în care ea însăși se afla, a putut să ofere nu numai o mângăiere pla-

tonică, ci și batalioane glorioase ale unei armate nebruite. Această armată, ridicând la Nistru zid neclintit în drumul anarhiei, a redat poporului din Basarabia posibilitatea de a-și făuri în tină soarta sa așa cum dănsul o înțelegea votând prin glasul Sfatului Țării, în vibrarea unui entuziasm fără seamă, reîntregirea sa pentru eternitate în sânul patriei comune.

Unirea tuturor Românilor într'un stat național unitar este un postulat al dreptății istorice și al civilizațiunii umane.

În numele acestui dreptăți cerem ca Adunarea Națională a României Mari și întregite, să ratifice această unire a Basarabiei, incorporând fără întregă. Raportorul acestui proiect de lege, deputatul Vasile Stroescu, emoționat până la lacrimi, își îndreptă ochii spre cer și rosti cuvintele: Să dea Dumnezeu ca această unire să fie într'un ceas bun, cu noroc și pentru totdeauna".

INTERVIUL ACORDAT DE DOMNUL MIRCEA DRUC PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA "CUVÂNTULUI ROMÂNESC"

Redactorul nostru din New York, Zahu Pană, a luat un interviu domnului Mircea Druc, cu ocazia trecerii domniei sale prin New York. Redăm mai jos acest interviu pentru cititorii ziarului nostru.

Zahu Pană: Domnule Prim Ministru, "Cuvântul Românesc", combativa publicație a Românilor din afara țării, vă roagă dacă binevoști, să răspundeți la câteva întrebări, legate de poziția și vizita dvs. în Statele Unite. Publicația noastră a pus de la început la dispoziție două pagini pentru Românii din afara țării, una pentru moldovenii dela Răsărit de Prut și alta pentru cei din Peninsula Balcanică, Aromânii. Acum are posibilitatea să prezinte cititorilor părerea unui adevărat luptător pentru drepturile moldovenilor din Uniunea Sovietică, răpiți mișelește după Pactul Ribbentrop-Molotov.

Mircea Druc: Răspund cu deosebită plăcere, pentru că publicația "Cuvântul Românesc" ne este cunoscută în Republica Moldova, unde o primim cu regularitate de câțiva timp.

Z.P.: Domnule Prim-ministru, ați venit în America în numele Republicii Moldova. Care este scopul acestei vizite și ce rezultat vă întoarceți în Republica Moldova?

M.D.: Scopul vizitei mele a fost să cunosc realitatea americană. Ca șef de guvern sunt dator să cunosc atât țările vecine cât și cele mai îndepărtate pentru a determina dacă există sau nu există posibilități de cooperare economică, de colaborare reciproc avantajoasă între întreprinderile noastre din republică și întreprinderile altor țări. Afară de aceasta ne-ar interesa să fim cunoscuți de un număr cât mai mare de oameni de afaceri și de bună credință din lume, să știe de existența noastră și să-i convingem că pe zi ce trece, legislația noastră și viața noastră se liberalizează, devine democratică și cadrul juridic permite atât investiții de capital cât și societăți mixte, ca și colaborarea în sensul frumos al cuvântului sub toate aspectele: economic, cultural, social etc.

Z.P.: Cum a fost primită vizita dvs. în Statele Unite de oficialitățile americane?

M.D.: Am impresia că a fost primită foarte bine și cu mult mai mult interes decât mă așteptam eu, deoarece nu a fost o vizită oficială pe care nici nu mi-am dorit-o. Am vrut să rezolv niște probleme foarte concrete sau mai precis o singură problemă capitală: putem la ora actuală să achiziționăm de pe piața americană un milion de tone de cereale și furaje dintre care două sute de mii de tone de grâu tare pentru pâine iar restul, în diferite componente, ingrediente pentru furaje. Noi suntem într-o situație foarte grea anul acesta, poate în a repeta în fond anul 1946. Până acum nu am avut un an așa de greu. A fost înghețul din primăvară, cutremurul și o secetă istorică ce ne-a pârjolit și n'am putut să recoltăm cantitatea necesară de produse pentru a ieși din impasul economic. N'am vrea să pierdem animalele, nici oamenii să îndure lipsuri. Cu atât mai mult cu cât opoziția și neo-stalinistii, cei care vor să deruteze și să torpileze orice activitate constructivă și binefăcătoare a noului guvern, se pot folosi de această penurie, această criză în care ne aflăm pentru a declanșa acțiuni distrugătoare cu efecte destructive.

Z.P.: Ați vorbit despre o colaborare economică între întreprinderile din Republica Moldova și cele din lumea liberă. Aveți întreprinderi particulare sau de stat? Care este structura actualelor organizații economice ale Republicii?

M.D.: Noul guvern și parlamentul au declarat trecerea la economia de piață dar, a trece la economia de piață este foarte greu. Ca să fac o glumă, noi știm precis cum se trece dela capitalism la socialism dar nu știm cum se face calea inversă, dela socialism la capitalism. Înțelegem, dela socialism la capitalism. Putem glumi în continuare, dar a declara și a transpune în viață, sunt două lucruri diferite, deci ne va veni foarte greu până să reușim. Chiar țările avansate, după cel de al doilea război mondial au avut nevoie de zeci de ani ca să realizeze o economie de piață, o economie de piață. Noi am decretat teoretic că în Republica Moldova

pot conviețui absolut, absolutamente toate formele de proprietate, deci și cea de stat, și cea cooperatistă și cea colectivă și cea privată. Toate. Acum să vedem cum vom reuși dacă dorim acest lucru.

Z.P.: Ați făcut un experiment în acest sens știut fiind, că în cadrul economiei de stat, mâna de lucru poate nu, dar bunurile și materia primă aparțin statului. Statul dând prioritate de aprovizionare cu materie primă întreprinderilor de stat, cum vedeți aprovizionarea cu materie primă a întreprinderilor particulare, când se lucrează planificat?

M.D.: Exact ca și în întreprinderile de stat. Toate vor avea aceleași condiții. Vrem să-i punem pe toți în aceleași condiții și la start egal. Mai mult decât atât, am vrea să privatizăm și am începe cu turismul, cu sfera serviciilor, dar nu știm cum să procedăm. Am fi foarte fericiti dacă s'ar găsi un grup de experți pe linia UNESCO sau ONU, ori niște bănci mondiale care ne-ar ajuta să transpunem în viață un program de privatizare; serviciile, turismul și alte ramuri ale economiei naționale își așteaptă privatizarea, deci intenția este și așa vrea să mă credeți pe cuvânt că dacă nu s'ar face ceea ce s'ar cuveni să se facă și nu ceea ce nu vrem să se facă, faptul este că încă nu avem cunoștințe, nici experiență. S'a depășit stadiul inerției. Toți vor să fie bine și să se facă exact așa cum cere bunul simț și concepția umană general recunoscută. Problema rămâne aceea că este mai greu să treci dela vorbe la fapte.

Z.P.: Care este situația ultimelor zvonuri care s'au auzit, că Uniunea Sovietică vrea să schimbe din nou prioritatea limbii române cu limba rusă, ca limbă oficială în Republica Moldova? Care sunt presiunile pe care guvernul dela Moscova le face împotriva Republicii Moldova?

M.D.: Este abia un an de când s'a reușit ca limba română, limba maternă, să-și aibă drepturile ei în Republica Moldova. Ar fi ridicol acum să schimbăm sau să impui o altă limbă care după 50 de ani de așteptări și combativitate a fost scoasă din prioritate pe care și-a impus-o. S'ar năruți toate speranțele moldovenilor care abia au ajuns să-și vadă limba înscăunată în propria ei țară și acum să renunțe. Cred că ar fi absurd. Cel mai greu lucru acum este că anumite forțe neo-staliniste vor să folosească actuala penurie de furaje și alimente, forțându-i pe moldoveni - atât parlamentul cât și guvernul - să semneze necondiționat noul tratat unional. Asta ar însemna să legiferăm pactul Ribbentrop-Molotov.

Z.P.: În lumea liberă sunteți trecuți alături de Țările Baltice, Georgia și Armenia, ca una din republicile tot atât de independente care deranjează Moscova. Există o legătură de înțelegere între aceste republici de felul cum trebuie să pună problemele în parlamentul sovietic în momentul când se va vota noul tratat unional?

M.D.: Nu există tratate separate secrete sau clandestine dar există această înțelegere la distanță, există o înțelegere a sufletului și a inimii când simțirea și judecata lucrează la unison cu aceste popoare pe care le-ați enumerat și cu altele. Chiar înainte de a veni încoace am trecut prin Lituania, Estonia și Georgia, pentru a semna tratatul economic de cooperare și fiind acolo m'am convins că într'adevăr așa este, înțelegerea dintre noi decurgând în mod natural. Este foarte regretabil că am semnat tratatul cu doamna Prunskiene și dumneai, dintr-o conjunctură, într'un concurs de împrejurări, n'a rezistat sau n'a putut să reziste și a demisionat și deci, situația este foarte complicată.

Z.P.: Nu a fost ratificat tratatul de parlament?

M.D.: Nu, pentru că tratatele economice nu se cer ratificate de parlament.

Z.P.: Care este atitudinea guvernului dela București, în legătură cu problemele

pe care le aveți dvs. cu conducerea dela Moscova?

M.D.: Eu nu pot să nu fiu sincer cu dvs. și oricât de mari ar fi rezervele și pretențiile oricât de mari ar fi, să zicem, nereușitele guvernului dela București, în situația în care ne aflăm noi, părerea mea este că se comportă corect, deoarece, comparativ cu ce am avut în cei cincizeci de ani, ceea ce avem acum este ceea ce se cuvine. Nu poți să ceri mai mult decât ți se dă; ar fi păcat, și pe urmă noi avem o atitudine și îi stimăm nu atât pe cei care ne fac bine, ci îi prețuim întâi pe cei care nu ne fac rău. Iar dacă nu ne fac rău, ce poate fi mai bine.

Z.P.: A fost rezolvată problema cu falsele republici găgăușă și transnistriană?

M.D.: Vedeți, deși se va putea specula și chestia asta, aceste republici pot exista, dacă se va găsi cineva, ungovern care să le recunoască. Atăta timp cât nu le recunoaște nimeni, poate ieși oricine pe stradă să spună că el este Napoleon. Republica găgăușă și cealaltă sunt inventate dela centru pentru a se menține tensiunea și pentru a ne șantaja. Adică, "dacă vreți integritatea republicii, atunci semnați tratatul. Vreți să aveți furaje, să nu muriți de foame, semnați tratatul".

Z.P.: Care este acum situația reală în republica Moldova, care sunt prioritățile și cum intenționați să le rezolvați? Cu ce putem să vă ajutăm noi, cei de aici din America, fiind seamă de posibilitățile noastre materiale reduse, dar prezenți în promovarea problemelor moldovenești, asigurându-vă de posibilitățile pe care le putem utiliza?

M.D.: Pe primul plan este redresarea economiei naționale. Atăta timp cât ai o economie falimentară orice declarație de suveranitate rămâne numai declarație. Declarația de suveranitate trebuie cucerită, cimentată și o poți cuceri numai prin mijloace economice la ora actuală. Vă rog să mă credeți și să pătrundeți ceea ce vă spun eu. Nu există nici o modalitate, nici un procedeu, nici o formă de luptă decât prosperitatea și dezvoltarea resurselor naturale. Asta este cheazia și cheia succesului.

Z.P.: Problema esențială rămâne deci problema economică!

Intrebare adresată domnului Nicolae Dima dela Vocea Americii, sosit din România, care alături de domnul Mihai Vânătoru au asistat la interviu:

Z.P.: Domnule Nicolae Dima, veniți chiar acum din România, ați fost mai demult și în Basarabia și l-ați cunoscut pe domnul Prim-ministru Mircea Druc, în Republica Moldova. Care este după părerea dvs. situația actuală din Republica Moldova?

N.D.: Mi-e greu să spun, pentru că am fost în Republica Moldova acum un an de zile, perioadă în care se ducea o luptă între forțele înnoitoare, progresiste românești și reacțiunea comunistă, veche. După acea perioadă, forțele românești au câștigat bătălia și au pornit pe un drum de reforme, transformări, de renaștere. La ora actuală înțeleg că situația este din nou dificilă, gravă, pentru că Rușii și conservatorii din Uniunea Sovietică ar dori să instaurare un gen de dictatură sau cel puțin un regim autoritar. Recent, chiar așeză, m'am întors din România. În România situația din punct de vedere economic, social și moral este dezastruoasă. Mă tem că numai cu ajutorul Lui Dumnezeu se mai poate refăce țara, dar oamenii pe care i-am întâlnit speră că și acolo se va porni pe calea reformelor.

Z.P.: Domnule Prim Ministru, care sunt adversarii principali pe care îi aveți din punct de vedere etnic și politic, în afara de situația economică?

M.D.: Vedeți, trebuia să fac și eu o precizare. Eu refuz să pronunț cuvântul Moscova, simbolizând prin aceasta tot ce este rău, fiindcă la Moscova am locuit și eu, și acolo mi-am găsit exil și adăpost timp de 20 de ani, când am fost declarat

persona non grata, la Chișinău. La Moscova sunt și cei care au fost totdeauna alături de Soljenitin și de academicianul Zaharov, la Moscova sunt generații întregi de personalități care au pregătit așa zisa perestroika și transformările care au urmat. Ar fi bine deci să evităm a o incrimina. Moscova este un oraș mare cu ajunsurile și neajunsurile ei, cu problemele sale, Moscova este și capitala Rusiei și capitala imperiului, deci și adversarii noștri nu sunt de ordin etnic. Dugmanul din noi este cel mai periculos. Egocentrismul, egoismul și incapacitatea de a ne uni. Afară de acești adversari, ceilalți adversari sunt neo-stalinistii și partidul comunist care vrea să-și restabilească puterea pierdută, în care putem întâlni și unii moldoveni de ai noștri. Să evităm deci de a arunca vina numai pe Ruși. În Moldova nu se joacă o carte rusească; se joacă gândirea imperialistă care este cosmopolită și adversarii sunt internaționaliști.

Z.P.: Ați pomenit de Soljenitin și desigur cunoașteți părerile lui recente, că Rusia trebuie să renunțe la toate celelalte republici anexate de țarism, să facă o Rusie puternică. Iețin, care și-a dat demisia din p.c. și-a manifestat păreri asemănătoare cu ale lui Soljenitin. Ar putea fi o colaborare reală între creștinismul rusesc, între valorile spirituale ale Rușilor și România, inclusiv Republica Moldova?

M.D.: Da! Iețin recunoaște deschis și sincer, dar asta nu importă dacă e sincer sau nu, dar declară și recunoaște dreptul tuturor republicilor la independență, la suveranitate și inclusiv dreptul Rusiei. Deci dacă înțeleg eu bine pe președintele Rusiei, Iețin, el vede posibilă rezolvarea problemelor Rusiei la revenirea în hotarele istorice, așa cum s'a întâmplat cu Franța care s'a retras din colonii, cu Spania, cu Marea Britanie și în ultima instanță cu Portugalia...

Z.P.:...și în special după Primul Război Mondial, cu Austro-Ungaria, care a fost un mare imperiu. Vedeți o similitudine între problemele care au măcinat imperiul Austro-Ungar, socotit "Inchisoarea popoarelor" și actuala Uniune Sovietică, imperiu ce nu face altceva decât mostenește și duce mai departe vechile tendințe ale regimului țarist?

Continuare în pag. 16

Basarabia: lăpșea din Sec. XV-les

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

DEPORTĂRILE DIN BUCOVINA - RIDICAȚI ÎN MIEZ DE NOAPTE -

— Ion CREȚU —

Teroarea stalinistă (după unele date furnizate chiar de presa sovietică, numai numărul celor condamnați la moarte de zbirii timpului s'a ridicat în U.R.S.S. la zguduitoarea cifră de 50 de milioane de oameni!) atins cu aripa sa neagră și Nordul Bucovinei. Represaliile au pornit îndată după actul anexiunii din Iunie 1940, continuând până în preajma încheierii și după terminarea celui de al Doilea Război Mondial. Urgia s'a abătut mai ales asupra localităților cu populație românească.

Printre cele mai greu lovite a fost și Tereblecea (comună veche, cu bogate tradiții culturale, notată pentru prima dată cu acest nume într'un hrisov din secolul XV, intrată în multe legende populare) din actualul raion Hliboca (pe timpuri Adâncata), regiunea Cernăuți, comună care în anul 1946 a fost botezată "Polarubnoe", demumire fără vreo semnificație, pe care mulți dintre localnici, nici până astăzi nu s'au obișnuit s'o pronunțe corect. Ea se așterne la vreo patru kilometri de orașul Siret, iar o parte a comunei, numită Tereblecea Nouă sau Prisaca (acum stearsă de pe fața pământului), amintind de ea doar trei case și o fântână pe teritoriul României - era chiar în preajmă-i. Așa că instalarea frontierei între Uniunea Sovietică și România a găsit mulți terebleceni de partea cealaltă: la liceele din Siret, Radauți și Suceava, la concentrarea tocmai atunci aruncată, la rude ș.a. Astfel, familii întregi s'au pomenit dezmembrate, majoritatea rămase așa pentru totdeauna.

Insist asupra acestor amănunte, deoarece lipsa de acasă, fie și a unui singur membru de familie, a servit drept motiv pentru arestări și deportări. Nimeni n'a făcut nici o încercare de a clarifica fiecare caz aparte, de a stabili care este atitudinea cutărui sau cutărui om față de noua putere (sovietică); nu s'a ținut cont de condițiile social-politice în care au trăit oamenii aceștia. Ce știau bucovinenii despre Tara Sovietelor, despre bolșevici, care fuseseră prezentați tot timpul drept niște monștri. Așa că nu e de mirare că unii dintre terebleceni s'au așezat, din convingere sau mai mult formal, la unu sau altul dintre partidele timpului. În ceea ce privește munca "educativă" cu populația nici vorbă! Ori, cine avea nevoie de ea? Stalin, Beria, Molotov, Kaganovici?... Acești tirani, acești vampiri erau înșetați de sânge. Indiferent dacă sângele era al unui prunc sau al unui moșneag. Și căleii lor căutau dușmani. Peste tot numai dușmani!

Astfel, numai la Tereblecea, în mai puțin de un an, ei au "descoperit" 237 de "atentatori" la suveranitatea statului sovietic. Într-o noapte din Iunie 1940 - Iunie 1941 de aici au fost deportate 88 de familii, neatinși rămânând doar acei membri ai lor, care se găseau în România sau reușiseră să se ascundă. N'au fost cruțați nici sugarii, nici bătrânii și bătrânele de peste 70 de ani.

Am în față listele cu numele tuturor acestor jertfe. Nume adunate nu într'o zi sau două. Răsfoiesc pentru a căuta oare carnetul cu mulțime de date, fapte, înfăptuiri, aflate dela acei care au supraviețuit. Câte destine amare, câte crime împătoare la cer, câte dureri sfâșietoare! Mă cuprind fiorii, nu-mi vine să cred celor auzite. Dar câte lucruri încă nu le-am auzit, pe câte, probabil, nici nu le voi afla vreodată?! Calvarul, suferințele neomenești prind care au trecut unii dintre cei reținuți i-au făcut să piardă pentru totdeauna încrederea în dreptate, în adevăr. "La ce bun să mai răscolim trecutul, mi-a spus unul dintre ei. Celor morți tot nu le mai ajută cu nimic. Iar eu vreau să-mi trăiesc viața în tihnă. Nu mai doresc să am neplăceri!". Da, mare e frica și necădărea. Celor morți, într'adevăr, nu le mai ajută cu nimic. Dar e de datoria noastră să ne amintim de ei, să spunem adevărul copiilor noștri, tuturor celor vii. La aceasta ne cheamă conștiința, demnitatea de om!

- "Mai întâi am fost dusă la Cernăuți. Își amintesc octogenara Cojocaru Elena a lui Luca, fiind bănuită că aș căuta să trec granița, la bărbatul meu. M'au ținut un timp la închisoare, mai mult flămândă, într'o celulă ticsită de femei. Aici mai era terebleceanca, Elena Bodnar, o copilă de 19 ani, care se întorsese într-o noapte din partea cealaltă, la părinți. Dar a fost prinsă. Într'o zi mie mi-au dat voie să plec acasă, de ea, însă, n'am mai auzit nimic. A dispărut fără de urmă, ca atâția alții..."

Nu știu, însă, matusa Elena, pe atunci nevastă tânără, de 32 de ani, că eliberarea ei e de scurtă durată. Pe la mijlocul lui Iunie 1941, în miez de noapte, a fost luată de acasă și dusă la gară (pe atunci și Tereblecea avea cale ferată, demontată de Ruși după război), unde erau de acumulate mai multe familii. Bărbații au fost băgați într'un vagon separat, femeile și copiii, în altul. Așa a început drumul lung în necunoscut, din care mulți, foarte mulți nu s'au mai întors.

Din discuțiile cu cei năpăstuiți, am aflat că lumea

era ridicată dela cuibul strămoșesc nu numai pe motive politice (trecurile de frontieră, apartenența la diferite partide) sau pentru că erau bogați (Ilie Palmariuc, de exemplu, deportat împreună cu soția și trei copii, avea numai jumătate de hectar de pământ, Elena Vasilaș, doar un hectar, etc.), ci și la cel mai mic demn, la cele mai sfărțate celebrități și minciuni ale celor ajunși la putere. O nevastă a avut de suferit calvarul bolșevic numai din cauză că n'a vrut să se culce cu o lighioană din acestea. Lumea îl ține minte, continuă să-i blesteme și acum, după ce i-a înghițit pământul.

...La ultimul eșalon, pornit dela Tereblecea la 13 sau 15 Iunie 1941 (anume aceste date mi-au fost numite mai des), la Adâncata, Cernăuți și mai departe au fost atasate alte vagoane cu asemenea nenorociți. Erau niște vagoane de marfă, cu trei-patru rânduri de paturi din scânduri, ticsite până la refuz de oameni, fără cele mai elementare condiții sanitare, igienice, cu ușile mereu închise, în care era o căldură infernală. Și așa, câteva săptămâni la rând.

Situația era agravată și din cauza lipsei de hrană, de orice asistență medicală. Lumea a început să moară înainte de a ajunge la locul stabilit, care nu era cunoscut deportaților. Prima s'a stins: fetița Victoria a Anei Socaci. Vreo cinci, șase zile corpul neînșuleț al acestui prunc, unica ei vină fiind doar că a pătat pelințele, n'a putut fi înmormântat. Numai după gălăgia ridicată de întregul vagon, în una din găuri au venit doi soldați cu țargă, luând cadavru. Mamei nici nu i-au permis să coboare din vagon!

Reveca Holvate a fost ridicată împreună cu șase copii. Astăzi, în vârstă de 78 de ani, locuiește la Pătrăuții de Sus, raionul Storojineț, cu numele de familie Haraga. Am vizitat-o de curând. Cele povestite de ea te îngrozesc: "Ne-au ridicat în noaptea de 13 Iunie 1941. Abia de-am apucat să luăm două perne, un țol și câteva pâini. Vreopatrucinci zile în tren nu ne-au dat nimic de mâncare. Numai apoi, după ce trenul fu tras pe o linie moartă, ni s'a adus niște lapte în două cu apă, acru ca țigălele. Doamne, ce a fost după aceea! Ne zvârcoleam ca șerpii de durere de burta... După săptămâni de drum, în care am fost și bombardat, căci începuse războiul și avioanele Neamțului au atacat trenul undeva lângă Harcov, am ajuns la o haltă, în câmp gol. De aici am fost duși care încotro. Am fost despartii soile de bărbat, frate de soră, copii de părinți.

Pe mine cu copilași, precum și pe alte familii, ne-au dus cu niște care cu boi în colhozul "Vorosișlov" din raionul Novorosiisk, regiunea Aktiubinsk din Kazahstan. Ne-au dat pe la diferite bordele, unde eram luați de localnici drept bandiți. Nici tu limbă să înțelegi, nici să explici cine ești. Adevărate vite de numără, mânate la diferite lucrări agricole. Mergeam la lucru la o distanță de 18 kilometri, de unde mi se da voie să vin acasă doar Sâmbăta. Dar ce să fac cu copiii? Așa că o dată în timpul nopții, veneam pe ascuns la micuții mei, ca dimineața să mă întorc la câmp. Primeam șase sute de grame de pâine pe săptămână. Treaba s'a înrăutățit de tot după ce ni l-au luat pe Vasiliță, feciorul mai mare. (L-au dus într'un lagăr de muncă la Celeabinsk, în Urali, unde a fost trecut în locul unui prizonier german dispărut. Abia pe la sfârșitul anilor '50 i s'a permis să scrie la Tereblecea, de unde i s'a trimis actele de identitate că nu e Neamț ci Român. În 1961 și-a vizitat și satul de baștină, s'a întâlnit cu subsemnatul, dar peste trei ani s'a stins subit din viață, în îndepărtatul Celeabinsk, rămânându-i în urmă două fete și soția - J.C.). Cele ce au urmat, nu le pot spune decât pe cele mai îndurabile. Timp de câteva luni am îngropat cinci copii. Prima mi-a murit Ilenuța, care abia trecuse de trei anișori. Dacăse peste dânsa tusea mângărească, și pe aproape, nici un doctor. I-am făcut

sicrin din scândurile dinpat. Apoi s'a dus Georgică. După dânsul, Costică. A mâncat carne de porc mort și s'a îmbolnăvit de tifos. A închis ochii și Sărbucul. Ultimul m'a părăsit, la 7 Februarie 1943, Toderiță. I-am îngropat cum am putut, în pământul înghețat, acoperindu-l cu fața cu paie, să nu le intre lut în ochi. Dumnezeu să-l lerte și să mă lerte și pe mine că nu i-am putut ocroti!"

S'au stins, ca și mulți alții, de parcă nici n'au fost pe lume. Fără să le fi fost înregistrată undeva măcar moartea!

...Spre sfârșitul primului război mondial tânărul tereblecean Alexei Gabor se îndrăgostise de o sanitară pe nume Nadejda, dintr-o unitate a armatei ruse, dislocate în comună. Un Român își legase destinul de o Ru-soaică. Si au trăit în pace și înțelegere peste 20 de ani, aducând pe lume patru feciori. Si iată în '41 fața Nadei, cum o numea cu drag întregul sat, a fost calificată drept un act de trădare de patrie, demn de pedeapsă severă...

Pentru ce au fost deportați părinții dumitale, cu cei trei băieți? Îi întreb pe Aurel Scripcaru.

Nu ne-a explicat nimeni când am fost ridicați, nici mai târziu. De altfel, cum nu i s'a spus nimănui. Dar din auzite am aflat că un consătean ar fi aranjat autoritățile satului că cică ne pregăteam să trecem clandestin frontiera...

Deportată a fost și Ana, viitoarea soție a lui Aurel Scripcaru, născută Conețchi.

În 1940-1941, tatăl ei, Ion Conețchi, a fost primar sovietic. El bine, "Înțeleg" că Toader Nimigean, în vârstă de 78 de ani și Laurențiu Nimigean, doar ceva mai tânăr, pe timpuri ambii foști primari, "prezentau un mare pericol" pentru orânduirea socialistă. Dar de ce a fost ridicat acesta, căruia îi acordaseră Sovieticii încrederea?

Astăzi, după scurgerea a aproape o jumătate de veac, încerc să clarific care a fost soarta celor 237 de terebleceni (consăteții mei), printre care se numărau 102 copii și adolescenți - victime ale stalinismului - ces'a întâmplat cu ei? 138 (inclusiv 53 de copii) au fost înghițiți de pământul Kazahstanului și Siberiei, despre 8 (Felicia și Gheorghe Gheorghian, Maria Nimigean), luai la orfelinat, nu se știe nimic. Acasă s'au întors 88 de persoane, alte 8 stabilindu-se cu traiul în diferite localități din Rusia. Recitesc aceste cifre seci și meditați asupra lor. Câtă lume pierdută adusă jertfă tiraniei, fărădelegilor regimului stalinist!

Dintre cei ajunși cu bine la baștină (unii n'au prea îngăduit aici, trecând clandestin frontiera și împrăștiindu-se în lumea largă, Dumitru Nimigean, soția și fiica Lenuta oprindu-se tocmai în Australia) astăzi mai sunt în viață la vreo 40. Întâlnindu-i, să ne aplecăm capetele în fața lor, să-i susținem cu vorba și cu fapta. Să le spunem măcar acum că n'au avut nici o vină. Desigur, le va fi o consolare amară, întârziată, și totuși...

INTERVIU CU MIRCEA DRUC

Urmare din pag. 15

M.D.: A propos de acest lucru, am încercat să-i lămuresc pe Americani fiindcă ei încă în mod eronat apelează la o analogie comparând Statele Unite cu Uniunea Sovietică, și le-am spus că în S.U.A. sunt grupuri etnice care au venit fie prizonieri de soartă, fie în căutare de romantism, sau altceva. Uniunea Sovietică este un conglomerat de state și națiuni captivate, unele foarte vechi, cum ar fi de pildă națiunea armeană, care exista și s'a creștinat în secolul al III-lea înainte ca Rusia să fi existat. Deci analogia este inadmisibilă și Dvs. trebuie să-i convingeți pe Americani să se dezică dela procedeul de a compara situația din Statele Unite cu aceea din Uniunea Sovietică, și le-am spus Americanilor exact ceea ce spuneți Dvs.: "citii istoria Imperiului Austro-Ungar în ajunul și după Primul Război Mondial". Asta este cea mai reușită analogie dacă vor să înțeleagă situația, retrospectiv.

Z.P.: În încheiere, vreți să transmiteți un mesaj cititorilor ziarului "Cuvântul Românesc"?

M.D.: Vreau să transmit, deoarece "Cuvântul Românesc" este ziarul tuturor Românilor din exil sau tuturor Românilor din diaspora românească, a celor din afara României și încă odată repet ceea ce am spus astăzi, că vreau să vă păstrați in-

tegritatea sufletească, apartenența etnică, valorile spirituale ale neamului, să fiți prezenți pretutindeni și să urmăriți încheierea și incendiarea noastră cu forțele răului ca atunci când vom repurtă victorii să aibă cine să se bucure, iar atunci când vom fi la grea încercare, să aibă cine se ruga pentru noi. Totodată aș vrea să vă concentrați să-i convingeți pe oamenii de afaceri de origine română că nimic nu ar putea fi mai binevenit decât o încercare de a cunoaște realitățile noastre și a coopera cu noi. Este păcat că am reușit să-i convingem pe Italiani pe Germani, pe Austrieci și alții să vină și au început să vină și vin în continuare, au început să apară întreprinderi mixte, dar Românii și în special oamenii de afaceri americani nu au gândit că ar fi bine să cunoască și piața noastră. Ar fi un mare avantaj și poate fi și un bun exemplu pentru cealaltă țară românească. Nu există nici o barieră, îndemnați-i să cunoască realitățile noastre și acesta este lucrul cu care ne putem ajuta unul pe celălalt.

Z.P.: Vă mulțumesc în numele direcției "Cuvântului Românesc" și în numele cititorilor noștri pentru amabilitatea cu care ați răspuns întrebărilor noastre și vă rugăm să transmiteți fraților din Republica Moldova, întreaga noastră solidaritate cu lupta lor dreaptă pentru independență și suveranitate națională.

ÎNFRUNTÂND URGIA

- In memoria miilor de Români basarabeni exterminați de regimul stalinist -

— G.N. VIFOREANU —

Într-o noapte cu cer acoperit, din vara anului 1949, un muncitor dela Santerul Naval Galați, pe numele său Ion Chirilă, pescuia liniștit pe malul lacului Brateș, aflat la confluența Prutului cu Dunărea. Nu prinsese încă nimic. Aruncase undița a șaptea oară, când deodată - auzi un săsăit la distanță de câțiva metri. Pentru moment, nu dădu importanță celor auzite. Săsăitul, însă, se auzi din nou, mai insistent.

- Care ești acolo? - zise Chirilă convins că nu-l lucru curat.

- Om bun! - i se răspunse mai mult în șoaptă.

- Dacă ești om bun, apropie-te! - spusese hotărât Chirilă.

O umbră de om apără din întuneric și se opri în fața braconierului. Arătarea era în costumul lui Adam. La această ciudată apariție, muncitorul navalist tresări. Reuși, totuși, să articuleze câteva cuvinte:

- Cine ești și ce vrei dela mine, omule?

- Sst...mai încet! - răspunse arătarea.

Am spus că sunt om bun. Numai să mă ascuți. Dar, mai întâi, dă-mi o fărâma de pâine, căci sunt lăhnit de foame. N'am mâncat de-o săptămână.

- Ptiu, drace! Fugi de aici! N'ai mâncat de-o săptămână... De unde vii? Din cer sau din iad?

- Din iad!

- Ești ucigă-l crucea?

- Nu! Am spus: sunt om bun. Dar nu mai pot de foame.

- Drace! Sau om, ce spui că ești, zise Chirilă, neștiind ce să creadă. Uite! Mă duc acasă. Eu stau aproape. Ți-aduc niște haine mai ponosite și o bucată de pâine. Așteaptă până mă întorc.

Arătarea rămase pe mal tremurând de frig și de frică. Se întreba: "Oare nu mă dă de gol? Dacă se duce la miliție, ce mă fac?"

I se păru un veac până se întoarse Chirilă. Când îl zări, respiră ușurat. Navalistul coborî povârnișul spre lac c-o legătură sub braț și o sacsoșă în mână.

- Uite! M'am întors, se adresă Chirilă omului care stătea chiric în fața lui. Te îmbraci, mănânci o bucată de pâine și apoi să-mi spui: cine ești, de unde vii și cum ai ajuns aici în halul asta?!!?

- Am să-ți spun tot. Numai să-mi acopăr goliciunea și să înghit ceva. N'am mâncat de-o săptămână. Nu-i șagă!

- Să nu ascunzi nimic, chiar dacă ai făcut vreo nelegiuire! căută să-l convingă Chirilă pe ciudatul interlocutor de pe malul Brateșului, la vremea aceea de noapte.

- N'am să ascund nimic. Dar să nu mă vinzi, zise cu îngrijorare străinul... Vezi, continuă el mai mult în șoaptă, eu nu sunt de aici. Eu sunt de dincolo, de peste Prut. Am fugit. Am trecut Prutul și Brateșul înnoț.

- De ce ai făcut asta, omul lui Dumnezeu? spusese mașinal Chirilă. Vrei să mă nenorociți?

- Ce era să fac? răspunse prompt, străinul. Altfel eram în lumea dreptilor. Terminând cu îmbrăcăutul, străinul se așeză pe mal și mușcănd din pâine, începu:

- Mă cheamă Mușat Vasile. Sunt din Zaim, județul Tighina. Sat de moldoveni. Poate c'ai auzit de el vreodată.

Până în anul 1940, când au intrat Rușii în Basarabia, am fost gospodăru de frunte în Zaim. Am scăpat de deportare numai datorită faptului că aveam în gazdă un ofițer rus. Il cheama Petrov. Nu știu ce grad avea. Pe gulerul de la rubașcă erau prinse două stele.

I-am dat, cum era firesc, încăperea cea mai bună. Stătea ca un boiler.

Asta a fost până la 22 Iunie 1941, când a început războiul lui Hitler contra Rușilor. După această dată, Petrov a plecat în Rusia, odată cu retragerea armatei sovietice și de atunci n'am mai auzit de el.

După patru ani dela terminarea războiului dintre Ruși și Germani, am fost trecut pe lista de deportări. Am fost ridicat într-o noapte, cu ceilalți săteni care erau trecuți pe listă și m'am trezit sorma la Harkov, în inima Ucrainei. Nu mai era Petrov să mă scape.

Pe neașteptate și pe copil i-au dus în altă parte.

Gospodăria, cu toate orăzările, a rămas fără stăpân. Plângerea sufletului în mine când mă gândeam că vitele și păsările vor muri de foame și de sete.

Din Harkov, după o zi de ședere în vagoane de marfă, fără apă și mâncare, ne-au dus într-o direcție necunoscută. Atăta știu că într-o noapte s'a oprit trenul în câmp. Am auzit huruind ușile dela vagoane, după deschiderea lacătelor, și pe soldați strigând să coborim cât mai repede: "Scare! Scare!!" Apoi ne-au luat din urmă ca pe niște vite și ne-au dus pe un drum de țară, cale de cinci-șase kilometri.

Mergeam în necunoscut, neîndrăznind să vorbesc cu cei care împărțeau aceeași soartă cu mine.

Cred că era aproape de miezul nopții, când am ajuns la o clădire cu două etaje, în plin câmp. Clădirea era împrejmuțată cu un gard de scânduri înalt de doi metri.

Am fost opriți pe loc să răsuflăm cinci minute. După ce am fost numărați, am fost introduși, în serii de câte zece în curtea clădirii singuratice.

În curte mai erau și alții, dar pe măsură ce intrau în clădire, alții le luau locul venind de afară.

Mi-a venit și mie rândul să intru în clădire. Eram bucuros că în sfârșit am ajuns într'un loc unde bănuiam că voi putea să mănânc ceva, să beau apă și să mă odihnesc. După atăta drum, eram sleit de puteri. Parcă eram o umbră.

Trecând pragul ușii, am ajuns într-o încăpere unde un ofițer, roșcovan la față, stătea la masă și se uita într'un registru. Pe umerii lui străluceau niște epoletă aurii cu grad de maior.

De cum m'a zărit, nu și-a luat ochii dela mine.

Mă întrebam: "Ce-o fi având cu mine, de mă înteste așa cu privirea?!"

- Tu, îmi spusese el, stai deoparte, iar voi - se adresă de-aistădată celorlalți după ce o să vă trec în registru, să vă dezbrăcați și să treceți la baie. După aceea, o să mănânci și o să vă culcați. Sigur că sunteți obosiți.

Am făcut întocmai cum mi-a cerut ofițerul. M'am dat deoparte. Pe ceilalți i-a trecut în registru, iar după aceea i-a îndrumat pe un culoar, unul câte unul să facă baie.

După ce a terminat cu cei nouă înși din seria mea, ofițerul m'a întreat pe rușește:

- Mă cunoști?

- Parcă, da - am zis.

- Eu sunt maiorul Petrov pe care l-ai avut în gazdă în vara anului 1940, până la izbucnirea războiului cu Hitler. Ai avut mare noroc. Dacă nu eram eu aici, acum erai săpun. Baia este o cadă uriașă plină cu sodă caustică!

Am tresărit. Un fior rece a trecut prin șira spinării. Amuțisem. Nu mai știam ce să spun. O sudoare rece a început să-mi imbroboneze fruntea.

- Fii liniștit! - continuă maiorul. Până o să termin cu cei care sunt afară, ieși pe ușa din dos. La câțiva pași, pe dreapta, ai să dai de un coteț de căine. Să nu te sperii! În coteț nu-i nici un căine. Intri în el și aștepti până te chem eu.

Am stat acolo mai bine de un ceas. Înțepenisem. Mă gândeam la soarta mea blestemată, dar mă gândeam și la nenorocirile mei tovarăși de drum care nu mai erau în viață. Mă gândeam la nevastă și la copii și la gospodăria mea în floare, care a rămas de izbeliște.

Când a terminat maiorul cu îmbăierea sârmanilor moldoveni, a ieșit pe ușa din spatele clădirii și m'a chemat la el.

M'a invitat să iau loc pe un scaun și mi-a spus:

- Din această clipă viața ta e în mâinile tale. Dacă nu faci așa cum îți spun eu, ești pierdut. Te-am salvat pentru că am fost găzduit în casa ta ca la un frate. Dacă nu te recunoașteam, erai pierdut. Acum uite ce ai de făcut: peste un ceas se schimbă garda la poartă. De fapt e singurul post de gardă. Dela ceasul trei, până se face ziua, mai sunt vreo două ore. E vreme destulă să te îndepărtezi de aici, cale de cinci-șase kilometri. Eu am să caut să fiu la poartă, la schimbul sentinei. De fapt, așa îmi cere datoria să fiu prezent. În acest timp, tu să sari peste gardul din spatele clădirii.

S'o faci în așa fel încât să nu te simți nici gâzele pământului. Cum ajungi dincolo de gard, să mergi de-a bușilea până vei crede că nu te poate zări nimeni din urmă. Abia că nu te poate zări nimeni din urmă. Să mergi S'o iei spre Apus, tot spre Apus. Să mergi până când ai să vezi că se luminează de zor, ziua. În momentul acela, la ivirea zorilor, să te faci una cu pământul. Să te topești unde ești. Intri în pământ și nu te zărească nimeni, căci - altfel - ești pierdut.

În caz că ești prins, eu nu știu nimic. Eu te-am lăchidat. Mi-am făcut datoria. Actele sunt la mine. În ce privește mâncarea, vezi ce faci. Te descurci cum poți. Acum, la plecare îți dau o pâine. Când o vei termina, ai să mănânci buruienile, frunze de copaci, paie și iarbă. Orice, numai să scapi cu viață. La căderea serii, îți continui călătoria cu mare băgare de seamă. Caută să nu mergi pe drumuri prea mult umblate. Mai bine s'o iei razna, pe cămărușele, pe sălăbăciunile. Nu uita, direcția să fie mereu spre Apus, spre România. Te orientezi după stele, după vânt, după nori, după ce știi. Fii atent la trecerea Nistrului. Odată ajuns în Basarabia, să nu treci cumva pe acasă. Vei fi pierdut. Să ocolești cât mai mult satul de naștere. Fii cu mare băgare de seamă la trecerea Prutului. Numai atunci când ai să crezi că mergi la sigur, să te încumești să-l treci înnoț. Numai după ce vei sosi pe malul celălalt, în România, să zici că ai scăpat cu viață. Ai înțeles?

- Am înțeles!

După ce mi-a strâns mâna și mi-a urat drum bun, maiorul Petrov mi-a deschis, încet, ușa din spatele clădirii și cu aceeași

mişcare atentă a închis-o după mine. Eram liber, cu viața mea în mâinile mele.

Am stat lipit de gard până am auzit, în partea cealaltă a curții, zgomot de pași și cuvinte rostite răspicat. Era schimbul sentinei din post. Cât ai zice "pește", m'am cățarat pe gard ca o mătă și am trecut de partea cealaltă. Când am dat de pământ, m'am tupilat și am ciulit urechea ca nu cumva să fi atras atenția sentinei. N'am auzit nimic deosebit. Atunci am început să mă târăsc ca un vierme. Pâinea o țineam în gură. Buruienile pe care le întâlneam în cale, le culcam la pământ ca să nu fac zgomot. Așa m'am târât aproape două sute de metri. Când am văzut că în urmă nu se poate deosebi nimic decât ciădirea, am început să merg în patru labe. Astfel, aveam mai mult spor și încet, încet, am reușit să mă îndepărtez la circa o jumătate de kilometru. Atunci m'am oprit în loc, și, chinuit de foame, am mâncat toată pâinea. Pe de o parte am căpătat puteri noi, iar pe de altă parte am scăpat de o povară. "De-acum - mi-am zis - ce-o vrea Dumnezeu!"

Rotind ochii și nevăzând pe nimeni, m'am ridicat în picioare și făcându-mi semnul crucii, am zis: "Doamne, ajută-mă!"

Am mers până'n revărsat de zori. Nu se vedea tipenie de om. Nu știam ce sate și orașe voi întâlni în cale. Știam atât că, la ivirea zorilor, trebuie să mă fac nevăzut.

Fiind în plin câmp, frânt de oboeală, m'am lungit la adăpostul unor brusturi. Mi-am zis: "Întâmplă-se orice! La noapte trebuie să merg din nou. Ca să stau de

Continuare în pag. 19

Drepturile României asupra Basarabiei

Declarația senatorului american H. C. Lodge

— Fost președinte al comisiei afacerilor streine la Congresul Statelor-Unite —

"În confuzia în care se găsește Europa, am auzit vorbindu-se puțin de Basarabia, dar sentimentul meu a fost întotdeauna că cea mai mare parte a populației ei fiind formată din români, ea trebuia să formeze o parte a României și am fost mulțumit să aflu că ea a fost reunită".

Declarația d-lui Mihail Tyskiewloz

— Fost președinte al delegației ucrainene la conferința păcii din Paris și fost ministru al repubblicii ucrainene pe lângă Vatican —

"Basarabia e românească. O cunosc, am fost acolo și pot să atest caracterul său esențial moldovenesc, adică românesc. Nistrul separă distinct cele două țări și pare a pune între ele o frontieră, nu numai strategică, dar și etnografică.

Rezolvarea acestui chestiun e de o capitală importanță pentru ambele țări.

Interviu alianța lor ca una din bazele alianței lor. Împărțind aceste idei, am lucrat cu amicii mei români de cind am în Evreia.

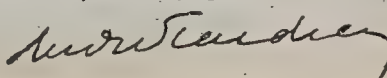
Sau revenirea Basarabiei la patria sa mamă, ca un act de reparare și una înjustiție flagrantă, în speranță că Tribulul lumii civilizate va recunoaște drepturile și independența Ucrainei".

Declarația d-lui André Tardieu

— Fost plenipotențiar al Franței la conferința păcii și ministru al lucrărilor publice —

"Răspund cu atât mai multă plăcere la întrebările pe care mi le-ați pus, cu cât eu însuși am în calitate de plenipotențiar al Franței, prezidând în ziua de azi Consiliul suprem al Alianților, în lipsa d-lui Clemenceau, am susținut treza alipirii Basarabiei la România, invocând, nu numai drepturile istorice, dar mai ales voința poporului, care s'a manifestat cu oarecă legăritor.

Nu cred că ar fi nevoie de lungi dezvoltări spre a justifica soluția pe care guvernul francez totdeauna a susținut-o și apărut-o".

BISERICA CREȘTINĂ

CREȘTINISMUL ROMÂNESC SUB SIGILIUL ROMEI

- PROFESIUNE DE CREDINȚĂ! -

— Pr. Dr. Marin MĂLIŢĂ —

Analizată sub toate aspectele: teologic, istoric și social; BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ are un caracter de PROVIZORAT, indiferent de durata în ani ori secole al acestui provizorat. Cu alte cuvinte, Bisericele Unite vor exista numai până când BISERICA ORTODOXĂ în întregime, sau, în cazul nostru, pe plan local, până când BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ va refăce comuniunea sacramentală și unitatea juridică cu cel dintâi dintre Patriarhii PENTARHIEI Creștine, cu urmașul Sfântului Petru, Sfântul Părinte dela ROMA. Acest punct de vedere a fost reconfirmat și întărit cu autoritatea PAPALA și CONCILIARA, prin Decretul pentru Bisericele Unite (-Decretum de Ecclesiis orientalibus catholicis), din 21 Noiembrie 1964, din timpul celui de al doilea Conciliu în Vatican (1962-65).

Bisericele Unite provin din Biserica Ortodoxă, din Bisericele Necaledoniene-monofizite (Armeană, Siriană, Coptă-Egipt, Etiopiană și Malabareză-India) și Nestoriană (în Siria, Iran, Irak și India), cele din urmă, două, fiind cunoscute sub numele de BISERICI VECHE ORIENTALE, și refac pe plan național, regional (deci parțial), Unitatea indestructibilă a bisericii lui Hristos, ruptă la 1054, respectiv la 451 și 431. Dat fiind acest "provizorat", precum și originea acestor biserici Unite, desprinsă, în epoci diferite, din Biserica Ortodoxă ori a Vechilor Orientali ele sunt obligate să păstreze cu Biserica de origine UNITATEA de Rit, calendar, disciplină canonică, spiritualitate etc. În probleme doctrinale (dogmatice), Biserica Română Unită se deosebește de Biserica Ortodoxă, doar prin cele patru puncte florentine (1439): FILOQUE (-purcederea Sfântului Spirit și dela Fiul, nu numai dela Tatăl); purgatoriul; primatul papal; azimile (paine nedospită, ca materie validă pentru romano-catolici, privind Sfânta Cuminecatură, iar uniunii, utilizând în același scop, paine dospită-prescură).

Idealul acesta, de conservare intactă a ritului și moștenirii noastre liturgice, canonice, spirituale și dogmatice (cu excepția celor patru puncte florentine), din Biserica Română Unită, comun și Ortodoxiei Românești, nu este un gest de complizență, ci conturează însăși identitatea și specificul ei. Acest ideal a constituit chiar condiția de bază, în documentul de Unire cu Roma al Românilor transilvăneni, din 7 Octombrie 1698 iar nerespectarea lui, aducea după sine, "ruperea pecetii", adică anularea validității deciziei sinodale de unire, ori autoexcluderea personală sau de grup, din sânul acestei Biserici.

În sprijinul deciziilor actului sinodal din 7 Octombrie 1698 mai avem acum și Decretul din 21 Noiembrie 1964, al Conciliului II. Vatican.

Cu mici excepții, mai ales din anii interbelici, Biserica Română Unită a respectat prevederile documentului dela 7 Octombrie 1698. Un exemplu în acest sens, ne oferă problema calendarului. Biserica Română Unită NU a introdus calendarul îndreptat (Gregorian), în anul liturgic, până în anul 1924, când a fost preluat de Biserica Ortodoxă Română. Un alt exemplu de unitate și atitudine

comună, dintre cele două Biserici Românești, era faptul că foloseau PRĂVILA CEA MARE sau "Îndreptarea Legii", dela Târgoviște, din 1652, ca normativ de bază canonic și juridic. Acest COD legislativ a fost utilizat în Biserica Română Unită din 1698 și până în anul 1862, când Episcopul unit Iosif Pop Silaghi de Oradea Mare a tipărit prima ediție din ENCHIRIDION... De fapt, Enchiridionul lui SILAGHI este construit pe cadrul și textul PRĂVILEI din 1652, cu prescurtările și adaptările de rigoare, la situația Bisericii Unite și la "Codul" legislativ Roman. Un pas decisiv în stabilirea bunelor relații dintre uniți și ortodocși a fost marcat prin MANIFESTUL de Unire din 7 Octombrie 1698 care condiționa refacerea legăturii cu Roma, doar prin acceptarea Primatului Papal, adică a unui singur punct, din patru, câte se prevedeau la 1439 în Florența, pentru ortodocși dispuși să renunțe la SCHISMA din 1054. Prin urmare, Românii Uniți au fost foarte toleranți și ecumenici, înainte chiar de formularea și teoretizarea acestui principiu - ECUMENISM. Si asta, încă la 1698...

Dacă cele două Biserici Românești (Unită și Ortodoxă) sunt obligate să cultive această strânsă unitate de LIMBA, rit, disciplină canonică, calendar, spiritualitate, pictură (cu iconostas și reguli de erminie bizantină pentru pictură etc.) cele opt glasuri etc., atunci se pune întrebarea logică, CE LE DESPĂRTE, în ce se deosebește și CARE este rostul ori sensul lor ???

Uniții sunt "ORTODOCȘI UNITI CU ROMA"! Aceasta înseamnă că uniții depășind stadiul de schismă și ruptură bisericească dela 1054 prin actul canonic dela 7 Octombrie 1698 au refăcut comuniunea de credință cu Centrul Bisericii, cu urmașul Sfântului Petru, cu Sfântul Părinte dela Roma. Comuniunea de credință aduce după sine și unitatea juridică și canonică. Din acest motiv, ortodocșii care se află în legătură cu Roma se numesc UNITI (-cu Roma și în Biserica Universală sau Catolică) sau catolici orientali, greco-catolici etc.

Idealul suprem este ca întreaga Biserica Ortodoxă și Vechii Orientali să refacă această unitate de credință și canonică cu Roma, iar Biserica Română Unită trebuie să ofere exemplul demn de urmat, pentru această mare unire din viitor, să fie un ferment și o punte între Bizanț și Roma, o sinteză între Orient și Occident, nu un "mixtum compositum" ori să se LATINIZEZE, prin mutilarea identității orientale a specificului ei liturgic, spiritual, canonic și doctrinar.

Latinizarea Bisericii Române Unite, nu numai că a abate dela acest ideal nobil și-i desfigurează identitatea DAR provoacă și revolta și disprețul ÎNDREPTĂȚII al Bisericii SORA Ortodoxă, care din acest motiv, ar putea să adreseze următorul reproș CURIEI din ROMA: "Ce vreți cu noi, să ne unim, pentru ca apoi să ajungem ca uniții latinizați, cu ritul și tradițiile proprii mutilate, deformate, prescurtate ori abandonate???" Dialogul ecumenic dintre catolici și ortodocși și raporturile dintre cele două Biserici vor avea numai de suferit de pe urma acestei

LATINIZARI A UNIȚILOR!

O reformă liturgică în Biserica Română Unită este permisă și va fi posibilă numai de comun acord, în legătură și spirit de colaborare cu Biserica Ortodoxă Română, cum a fost cazul și în 1924 în problema calendarului îndreptat (Gregorian). La rândul ei, pentru o astfel de reformă liturgică, Patriarhia Română are nevoie de consimțământul Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol, a patriarhilor apostolice de Alexandria, Antiohia și Ierusalim precum și al celorlalte Biserici Ortodoxe Autocefale. Reforma liturgică, deschisă de Conciliul II. Vatican, privește numai ritul romano-catolic sau ROMAN, nu și pe uniții cu Roma. În aceste condiții, uniții și ortodocșii ROMANI, trebuie să folosească aceeași limbă liturgică unitară, aceleași cărți de ritual (Liturgier, Euchologion, - Arhieraticon, Ceoslov, Triod, Pentecostar, Evangheliar, Apostol, Catavasier, 12 Mineie, Octoih Mare și Mic, Tipic și Cazanie), calendar, pictură (după erminile bizantine) muzică psaltică (pe cele opt moduri), iconostas, chivot (-tabornacol) vase, veșminte și obiecte liturgice, cu prescură pentru rânduiala PROSCOMIDIEI, lumanări, cădelniță și tămâie etc. O comisie mixtă, formată din teologi, liturgiști și filologi uniți și ortodocși, va trebui să procedeze la CORECTAREA (-diorosirea) unitară a cărților de ritual și readucerea textului lor, la stadiul actual de evoluție a limbii române, pieptănarea de cuvinte și termeni necorespunzători, cu păstrarea însă a parafumului arhaic lingvistic din edițiile vechi...

Să nu uităm în acest context că, în prima jumătate a secolului XVIII., Biserica Unită din Transilvania a folosit cărți de ritual tipărite în exclusivitate la București, Râmnic, Buzău, Iași, Târgoviște, Brașov, Alba Iulia, Sibiu etc., iar după această dată și ortodocșii au folosit edițiile dela BLAJ, fără ca cineva din cele două strane ale Bisericii Românești (uniți și ortodocși), să-și fi pus problema că nu ar fi conforme cu doctrina și corecte în privința textului liturgic.

Ce nu au făcut strămoșii noștri, trebuie să inventăm noi astăzi ???

De aceea, până când vom reuși să ne reedităm toate cărțile de ritual, propun să le folosim pe cele tipărite la Patriarhia Română. Propunerea o fac cu toată responsabilitatea și conștiința de preot român unit, aplicându-o în același timp! Interzisă este și folosirea instrumentelor muzicale (chiar și orga!) în Biserica Română Unită.

După cum am mai amintit, prevederile Manifestului de Unire din 7 Octombrie 1698 au fost confirmate, întărite și reactualizate prin Decretul Conciliilor din 21 Noiembrie 1964, cu precizarea că eventuale latinizări ale riturilor unite, dinaintea Conciliului II. Vatican (1962-65) să fie corectate și să se revină la Tipicul oficial, al Bisericii Române Unite, comun, și același, cu cel al Bisericii Ortodoxe Române. În acest context, nu numai că nu este necesar, dar se interzice cu desăvârșire latinizarea ritului român unit și adoptarea de devoțiuni și practici

liturgice, statui, rozar și cântări bisericești romano-catolice, în Biserica noastră Unită. La fel le este și romano-catolicilor interzis, să orientalizeze ori bizantizeze ritul LATIN.

Nu suntem avizați la imprumuturi, pentru că ritul nostru deține tot ce prevede teologia sacramentală, cristologică, soteriologică, biblică, antropologică și mariană, pentru ca să nici nu mai amintesc de cea Trinitară. De pildă, expresia liturgică din Liturgiile noastre: "Mănuțește Doamne poporul tău și binecuvântează moștenirea Ta..." are valoare de Binecuvântare euharistică, devoțiune pe care o au romano-catolicii, în afara Misi (-Liturgiei) sau Missa Roman.

Interzisă este la fel și omiterea EPICLEZEI, dela Liturgiile Sf. Vasile cel Mare și Ioan Gură de Aur. Preotul unit administrează cu ocazia Botezului și Mîrșurii și Întăia Cuminecatură la copii, adică toate trei Sacramentele de Inițio Christi. Pentru acest motiv în Joia Mare, se consacră rezerva ori Cuminecătura pentru tot anul, care se păstrează în chivot, fiind folosită și pentru bolnavi și cazuri urgente, după prescripțiile Liturgierului. În scopul de a da un impuls pozitiv confrăților mei preoți uniți, menționez că în Apus există o mulțime de preoți și mănăstiri romano-catolice, care au cerut dela Roma îndult (-dispensă), pentru practicarea și celebrarea în riturile orientale, învățându-le și limba, atât sunt de fascinați de frumusețea, fastul și profunzimea lor teologică și simbolurile liturgice, pentru care le dețin. Chiar și ritul român unit este practicat de o serie de teologi și preoți latini, din Apus, în limba noastră, cu respectarea întocmai a Tipicului. Deci, să fim mândri de tradiția și specificul nostru liturgic, nu să-l desfigurăm ori să ne rușinăm de el.

EPILOG

Prin aceste rânduri, vreau să vin în ajutorul Bisericii mele Române Unite, amenințată de un nou val de tendințe latinizante, și să le reamintesc confrăților mei, adepți ai acestui curent, să studieze cu atenție și responsabilitate deciziile Conciliului Florentin, din 1439, Decretul Conciliului II. Vatican, din 21 Noiembrie 1964 și mai ales Manifestul de Unire al nostru din 7 Octombrie 1698, iar credincioșilor uniți, să le leg de suflet, să nu se lase antrenati în această acțiune, chiar dacă propunerea vine dela cei cu harul Preoției.

UNA ECCLESIA in rituo varietati!

NOTA REDACȚIEI: Textul acestui articol privește situația dinaintea de Revoluția din Decembrie, 1989.

EVANGHELIA EXILULUI (Martie 1991)

NEPUTINȚA ÎN RUGĂCIUNE

—Sergiu GROSSU—

Slăbiciunea reprezintă, neîndoielnic, o tragică - dar evident realitate a naturii umane, asupra căreia Ap. Pavel insistă în nenumărate rânduri. "Dacă e vorba să mă laud (scrie el Bisericii din Corinți), mă voi lauda numai cu lucrurile privitoare la slăbiciunea mea" (2 CORINTENI, 11.30). Între categoriile tipologice fundamentale ale neputinței omenești, fostul discipol al lui Gamaliel așează NEPUTINȚA ÎN RUGĂCIUNE, câtând să adăncască și să fixeze cel mai subtil aspect al ei: ignoranță; fiindcă "nu știm cum trebuie să ne rugăm" (ROMANI, 8.26). Ceea ce reiese și din Evanghelia penultimei Duminici a lunii, când, la cererea nesăbuită a fiilor lui Zebedi, Iisus le-a răspuns: "Nu știți ce cereți?" (MARCUL, 10.38).

În situația aceasta disperată, intervenția Duhului Sfânt se vadește salvatoare, deoarece "ne ajută în slăbiciunea noastră" (a se citi, în întregime, versetul de mai sus din epistola către Romani).

Rugăciunea adevărată se face prin Duhul Sfânt. El este "acela care dă viață" (IOAN, 6.63), care este "plin de răvnă", în opoziție cu "carnea neputincioasă" (MATEI, 26.40). Din nefericire, noi ne rugăm mai mult în CARNE decât ÎN DUH. Și cum în rugăciune stăm față în față cu Dumnezeu, având obligația identificării cu El, a ascunderii noastre în El (COLOSENI, 3.3), rezultă două situații diferite:

a) Când în fața Dumnezeului-Duh stă omul firesc, supus determinismului biologic; avem ca urmare slăbiciunea: "Nu știm cum trebuie să ne rugăm". Sau "Nu știți ce cereți".

b) Dimpotrivă, când în fața Dumnezeului-Duh stă omul duhovnicesc, care se roagă "în duh și în adevăr", avem, ca urmare, puterea, conform promisiunii: "Cereți și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide" (LUCA, 11.9).

Abia acum putem spune că am atins intensitatea maximă a existenței noastre, trăind în duh și rugându-ne în duh. Dela starea de slăbiciune, de ignoranță, dela acel jenant "nu știți ce cereți", iată-ne ajunși la starea de putere, de știință, de claritate. Datorită cui? Datorită Duhului Sfânt, care "ne ajută în slăbiciunea noastră" prin faptul că "mijlocește pentru noi cu suspine negrăite". Prin mijlocirea Duhului Sfânt, noi știm CUM trebuie să ne rugăm și CE trebuie să cerem, întrucât cunoaștem "lucrurile adânci ale lui Dumnezeu" (1 CORINTENI, 2.10).

Să vedem de ce "Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite" și care este cauza lor. Duhul suspină, ne învață Evanghelia, și suspinele Lui sunt

"negrăite". Ceea ce înseamnă că rugăciunea noastră se cade să fie un suspin negrăit; rugăciune de taină, netrămbițată, făcută "în ascuns." Duhul suspină din cauza năzuinței, pentru că El "mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu", iar voia aceasta este SFÎN. TIREA noastră, fie că ne-am întors în România unor vise neîmplinite pe deplin, fie că mai aparținem încă diasporei (1 TESALONICENI 4.3).

Deci scopul rugăciunii este sfințirea. Iar când citim că Duhul "mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu", înțelegem că mijlocește pentru sfințire, adică pentru trecerea de la starea firească la cea duhovnicească, dela materie la spirit. Și fiindcă năzuința Duhului Sfânt este să mijlocească "pentru sfinți după voia lui Dumnezeu", respectiv în vederea sfințirii, El suspină ori de câte ori ne vede slăbiciunea și prăbușirea noastră în neputință, ori de câte ori "nu știm cum trebuie să ne rugăm", cum să vorbim cu Tatăl, ce să-I spunem sau să-I cerem. Căci în vasul nostru lăuntric există impurități, rămășițe ale eului îndărătnic, rebutori, stărvuri. Ori, așa cum ne avertizează Domnul, "oriunde va fi stărvul, acolo se vor aduna vulturii" (MATEI, 24.28). Și stărvurile acestea interioare fac să se adune vulturii gândurilor și simțămintelor ucigase, care ne stingheresc în rugăciune și determină, până la urmă, "slăbiciunea noastră". Nu mai suntem exclusiv "în Duh", cum ni se sugerează, ci suntem și în carne, oscilând între două poluri opuse, antagoniste.

În momentul rugăciunii noastre aproximative, cu vădite carențe de împlinire, intervine lucrarea supranaturală a Duhului Sfânt, "mijlocirea" Lui, prin opera de curățire a sufletului de toată zgura păcatelor, de toate spurcăciunile cuibărite în noi de-a lungul anilor de credință îndoienică, de toate compromisiunile și apostaziile noastre cotidiene (1 PETRU, 1.22). Curățindu-ne, sfințindu-ne "după voia lui Dumnezeu", purificându-ne prin mijlocirea Duhului, ajungem să ne unim cu Dumnezeu, ca unii care ne-am născut din El, închinându-ne Lui nu de pe muntele truției și înțelepciunii omenești, nici în Ierusalimul unor idealuri ieftine, pieritoare, ci închinându-ne așa cum procedează adevărații închinători - "în duh și în adevăr".

Vinovăția noastră față de Dumnezeu se manifestă, în primul rând, prin sterilitatea automatismului religios care ne caracterizează și care își imprimă amprenta pe toate manifestările noastre religioase, anulându-ne astfel mesajul pe care-l lansăm spre cer în lauda sau în cererea adresată Atot-

puternicului. Biblia subliniază cu tărie că sunt și rugăciuni inutile, neascultate, respinse de Dumnezeu, lepădate, rugăciuni care nu străbat până Sus, la scaunul îndurării: "Te-ai învâluit într'un nor, ca să nu străbată la Tine rugăciunea noastră" (PLANGERI, 3.44). Norul-barieră, care ne desparte în rugăciune de Dumnezeu, se arată a fi însăși calitatea negativă a rugăciunii, o rugăciune declamată, învățată pe de rost, ca o poezie obligatorie, și nu rugăciunea proprie momentului ingenuncherii, ruptă din nevoia sufletului; o rugăciune impregnată de formalismul ritual și, ca atare, indiferentă, găunoasă, inactivă; o rugăciune a automatismului confesional, refuzată din două motive: mai întâi, pentru că această rugăciune nu este după voia lui Dumnezeu, căci Dumnezeu numai "dacă cerem ceva după voia Lui, ne ascultă (1 IOAN, 5.14); și, în al doilea rând, pentru că solicitatorul nu este după voia lui Dumnezeu.

Cert este că "Domnul se depărtează de cei răi, dar ascultă rugăciunea celor neprihăniți" (PROVERBE, 15.29). Cu alte cuvinte, "ochii Domnului sunt peste cei fără prihană și urechile Lui iau aminte la strigătele lor" (PSALM 34.15), dacă se respectă următoarele condiții:

- Să ne rugăm în adâncă smerenie după pilda lui Manase: "Când a fost la strămtoare, s'a rugat Domnului, Dumnezeui lui și s'a smerit adânc înaintea Dumnezeului părinților săi. I-a făcut rugăciuni; și Domnul, lăsându-se înduplecat, i-a ascultat cererile..." (2 CRONICI, 33.12-13).

- Rugăciunea să fie făcută din toată inima, deoarece "Domnul este lângă toți cei ce-L cheamă, lângă cei ce-L cheamă cu toată inima" (PSALM 145.18).

La baza rugăciunii stă stea îndeplinirea comandamentelor divine: "Dezleagă lanțurile răutății, deznoază legăturile robiei, dă drumul celor asupriți și rupe orice fel de jug; împarte-ți pâinea cu cel flămând și adu în casa ta pe nenorocii fără adăpost... Atunci tu cheama și Domnul va răspunde, vei striga și El va zice: Iată-Mă!" (ISAIA, 58. 6-9).

Concluzia? Este simplă de tot. Ca Evanghelia. Ca porunca Mântuitorului care ne îndeamnă, din dragoste, să rămânem în El, după cum mlaștiga rămâne în viță. Și iată de ce: "Dacă rămâneți în Mine, și dacă rămân în voi cuvintele Mele, cereți orice veți vrea și vi se va da" (IOAN, 15.8).

O, Doamne, dă-ne înapoi țara de altădată și libertatea pe care ne-au furat-o dușmanii Tăi și ai Neamului nostru vitregit de soartă! Căci noi, pribegii acestui veac rău și ticălos, n'am încetat să așteptăm, după făgăduința Ta, ceruri noi și un nou pământ românesc. Realizează-ne visul, Te rugăm...

ÎNFRUNTÂND FURTUNA

Urmare din pag. 17

veghe tot timpul, n'are nici un rost!" Am adormit îndată. Când m'am trezit, soarele căta spre asfințit. O durere ascuțită se ivi în stomac. Pâinea pe care o mâncasem fusese mistuită și acum simțeam nevoia să mănânc ceva. Uităndu-mă în jur am dat de un susai. L-am descojit și am început să-l muezesc în gură ca pe vremea copilăriei.

Acesta a fost începutul. Pe urmă în drumul pribegiei mele, am mâncat și iarăși frunze de copac și tot ceea ce putea să-mi dea un dram de putere, având ceva în stomac.

Îndată ce soarele a asfințit, m'am pregătit de drum. De-acum știam foarte bine unde vine Apusul, adică România, ținta călătoriei mele.

După zile și nopți care mi s'au părut o veșnicie, urmând sfatul maiorului Petrov, am ajuns la Nistru. În tot acest timp n'am stat de vorbă cu nimeni. Îmi era teamă să nu rămân mut.

Încălțăminte era distrusă. Barba crescuse ca la popi. Ca să-mi dau seama în ce zi mă găsesc, începusem să scrijelesc, cu dinții un băț de salcie. Fiecare semn era o zi mai mult dela plecarea mea din clădirea blestemată.

Puteam să trec Nistrul peste podul dela Tighina, refăcut după pârjolul războiului, dar de teamă să nu mă întâlnesc cu cineva cunoscut, l-am ocolit.

Am trecut Nistrul înnoț aproape de Dubăsari.

Când am ajuns în Basarabia, am sărutat pământul și am început să plâng ca un copil. Un dor năpraznic mă cuprinsese să mă duc acasă, să-mi văd gospodăria și satul în care m'am născut. Am stat în cumpănă vreme de două ceasuri. La gândul că cea mai mică abatere, dela sfatul maiorului Petrov, m'ar putea pierde, am pornit din nou la drum ocolind cât mai mult satul Zaim, locul nașterii și copilăriei mele. Drumurile îmi erau de-acum cunoscute, pentru că le cutrelerasem în tinerețe pe la lărmaroace și petreceri, pe la nunți și pe la hramuri.

Cu hrana o duceam mai bine acum. Întâlneam în drum livezi de meri, peri și pruni. Am reușit să fac și oarecari provizii umplând sânel dela cămașă cu fructe de tot felul. Așa am ajuns la Prut, după câteva zile și nopți dela trecerea Nistrului.

Aici, la Prut, trebuia să dau cel mai greu examen din viața mea. Dacă Nistrul era un risc pentru mine la trecerea peste podul dela Tighina, în schimb Prutul, devenit din nou graniță între Ruși și Români, era împânzit de grăniceri.

M'am apropiat de Prut cu mare teamă și multă băgare de seamă. Acesta era pragul cel mai greu de trecut. Trebuia să fac tot ce-mi sta în puterea mea să nu dau greș. O singură greșeală mă putea costa viața.

O zi întreagă am stat ascuns într'un pom să văd cum se fac schimbările de grăniceri, să văd pe unde este sectorul mai puțin cercetat, până când obosit și informat, am coborât tiptil și hotărât să încerc trecerea Prutului chiar în noaptea ce urma, m'am culcat într'un lan de floarea soarelui cât mai departe de drumul pe care putea să circule cineva din partea locului.

Când m'am trezit, era întuneric de-a binelea. M'am ridicat în picioare și am început să adulmec zările ca o fiară sălbatică. Fiecare foșnet putea să mă piardă. La fiecare pas mă opream și ciuleam urechea ca un cumva să mă fi auzit cineva mișcându-mă.

Când am ieșit din floarea soarelui, am început să mă târăsc ca șarpele, spre Prut. De acum drumul meu ducea în pantă, prin răpi. Pe de o parte relieful mă avantaja pentru că nu putea să mă vadă nimeni dela distanță mai mare, dar pe de

altă parte, era periculos că nu vedeam nici eu în aceeași direcție. Singurul câmp de vedere era spre Prut. Spre acesta năzuim să ajung cu orice preț, cu multă băgare de seamă.

Socotind în cele din urmă că nu mai am decât cincizeci de metri până la mal, m'am oprit din mers și reținându-mi răsuflarea, am căutat să deslușesc vreun zgomot. Nu se auzea decât clipeștii râului desparțitor de frați.

Cred că trecuse de miezul nopții. În mod normal trebuia să aștept o oră mai târzie când veghea grănicerilor slăbește. Aceasta trebuia să se întâmple între ceasurile două și trei spre ziua. Dar foamea, nerăbdarea și mai ales teama de a fi descoperit, m'au făcut să iau cea mai riscantă hotărâre: "Orice s'ar întâmpla, mi-am zis, acum e clipa când trebuie să trec Prutul!"

Am scos de pe mine zdrențele ce le mai aveam și le-am făcut ghemotoc ca să le pot duce în spate. M'am lăsat, apoi, spre râu, privind în amândouă părțile. Când m'am convins că totul era așa cum voiam să fie, mi-am dat drumul în apă. Cu toate măsurile pe care se luaseră de a nu atrage atenția grănicerilor, la un moment dat am auzit un foc de armă și un glonț vinz pe la urechea dreaptă. M'am scufundat îndată aruncând ghemotocul cu zdrențe să se ducă pe apă, la vale. Cu niște zdrențe ude nu aveam ce face. După aproape un minut, am scos capul din nou la suprafață. Nu se auzea nimic. Nu știu dacă s'a mai tras vreun foc de armă. Din lopățări, cu brațele, am ajuns pe malul drept al Prutului. Cum am dat de pământ tare, m'am lungit pe iarba, la adăpostul stufărișului, să mă odihnesc un pic, după clipele grele prin care trecusem.

Liniștea mea, însă, n'a ținut mult. Pe de o parte eram sleit de puteri, pe de alta mă gândeam la grănicierii români care puteau să mă descopere. De aceea, după câteva momente de odihnă, m'am hotărât să trec și cel din urmă hop, lacul Brateș, pe care-l măsurasem din ochi când m'am apropiat de Prut. Mi-am dat seama că va fi greu, dar faptul că apa era liniștită, fără valuri, m'a încurajat să mă avânt într-o ultimă încercare.

Luminile orașului Galați erau călăuza mea, asemenea unui far pentru vapoarele de pe mări și oceane. Imotam înțec, cu prudență, din două motive: în primul rând să nu-mi irosesc puterile pentru că lacul era destul de lat și în al doilea rând să nu atrag atenția cuiva prin plescăitul apei. Încet, încet, am ajuns la mal.

Simțind pământ românesc sub picioare, mi-am zis: "De-acum sunt salvat!"

Acesta este povestea mea până în clipa când am început să fac ca șarpele.

Sfârșind cu spovedania, Vasile Mușat tăcu. Nu mai avea nimic de spus. Era rândul lui Ion Chirilă să vorbească.

- Dumnezeu te-a dus aici spuse Chirilă. Să faci așa cum te învață pentru că mai ai de îndurat. Te lau la mine. Stau aproape. Ai să poposești trei zile. Mai mult nu te pot ține. Mi-e teamă să nu atragi atenția cuiva. După aceea, ai să treci în Dobrogea. Acolo îți pierzi urma. Mai sunt și alții ca dumneata. Găsești de lucru la vreo gospodărie de stat. Spui că ești din Galați. Cu timpul ai să reușești să-ți faci un rost acolo.

Vasile Mușat simțea că plutește pe nori. Nu-l venea să creadă ceea ce îi spunea navelistul din Galați.

Dinspre Basarabia, cerul începuse să se rumenească. Răsăreau zorile.

G.N. VIFOREANU

FARA ARMÂNEASCĂ

FIERBERE ÎN BALCANI

—Gheorghe PADITU—

Sfârșitul celui de al doilea război mondial - cu consecințele lui - a pus capăt și ostilităților din Balcani, dar n'a adus nici pe departe pacea în această parte a Europei. Divizarea Europei pe sferă de influență - la Teheran, Yalta și Potsdam - a avut cele mai nefaste urmări pentru țările Erupei de Răsărit. Cu excepția Greciei care a fost lăsată în sfera de influență occidentală - dar care a trecut totuși printr'un săngerous război civil - toate țările balcanice: Albania, Bulgaria, România și Iugoslavia, au fost abandonate experienței comuniste care a distrus din temelii structura statelor și a răvășit mentalitatea și sufletul oamenilor.

A trebuit să treacă o perioadă de cincizeci de ani dela începutul celei de a doua conflagrații mondiale, pentru ca țările din Balcani să se elibereze treptat din coșmarul în care au trăit și să înceapă fundamentarea noilor așezări statale. Odată cu această încercare de revenire la normal se trezesc și dreptele aspirații ale națiunilor subjugate, încorsetate în legislații șovine, anacronice, ale unor state create în grabă în cancelariile străine de realitățile și aspirațiile celor care locuiau pe aceste teritorii.

Statul federal iugoslav troznește din toate încheieturile și nu se știe cât va supraviețui. Slovenia și Croația își revendică independența, Serbia rămâne la conservatorismul ei, Bosnia, Herțegovina și Muntenegru oscilează între statele din Apus și Serbia, iar Macedonia nu-și găsește justificarea ca stat slav în nici un sprijin istoric.

De această situație caută să profite Grecia, care, la rândul ei șovină și exclusivistă, ignorează existența populațiilor minoritare: latină, slavă și turcă, de pe teritoriul ei, căutând părțile slabe ale vecinilor.

Sunt interesante totuși unele articole apărute în presa greacă, prin tematica lor și dacă n'ar suferi de anacronism șovinism, ar putea fi luate în considerare ca surse de informație.

Reproducem o parte din ele, pentru a informa pe cititorii noștri de frământările din Balcani, a căror finalitate nu poate fi prevăzută, dacă punctele cuprinse în Charta Drepturilor Omului, Tratatul dela Helsinki, Comisia Europeană și alte legislații internaționale nu ar fi simple articole scrise pe hârtie.

Lată ce găsim înserat în ziarul TO VIMA din Duminică 16 Decembrie 1990:

"In comisia Adunării

Naționale a Democrației Socialiste din Macedonia, a avut loc zilele acestea o dezbatere neobișnuită în ceea ce privește relațiile dintre naționalitățile din Republica Federală Macedonia).

Pe ordinea de zi a figurat cererea Vlahilor (Aromânii) din Democrația Socialistă a Macedoniei (și aici urmează paranteza ziarului grecesc TO VIMA: "Natural este vorba de urmașii nesubjugăți Elinovlahi (? n.r.) din perioada dinaintea de 1913") pentru a beneficia de aplicarea drepturilor lor care le sunt recunoscute prin constituție. Despre aceste drepturi, spun ei, am auzit, am citit, dar nu înțelegem de ce nu se aplică. Cetățenii acestei naționalități din Republica Socialistă Macedonia, și-au cerut aceste drepturi și n'au renunțat niciodată la ele. De fiecare dată însă când au cerut să se discute aplicarea lor, au găsit poartă închisă.

Despre ce naționalitate vorbesc acești domni? (se întreabă cotidianul TO VIMA) Ea, (naționalitatea armeană) este grecească și se găsește natural, în cealaltă parte a dealului.

În legătură cu declarațiile făcute într'un interviu la televiziunea suedeză de Vasilav Seseli, șeful partidului Liberal, nou înființat, că pretențiile Aromânilor din Scoopie, despre originea lor macedoneană sunt copilărești, șeful unui partid sârbesc, Reimnoirea, Vuc Dracovici a declarat următoarele:

"Macedonienii (Slavi) sunt cea mai mare prostie istorică, fiindcă Macedonia ca termen geografic și istoric a existat cu două mii de ani înainte de venirea Slavilor pe teritoriul ei. Puteți să vă închipuiți că un popor care trăiește între Volga și Nistru era macedonean și care după ce s'a răstăcit ajungând în Balcani, a găsit deodată țara lui, care îi poartă numele? Aceasta este de neînchipuit."

În continuare Dracovici a spus și alte cuvinte aspre la adresa Macedonienilor slavi dela Scoopie. Astfel se poate explica izbucnirea postului de radio Scoopie în emisiunea sa din 6 Noiembrie 1990 împotriva lui Dracovici în care spunea: "...în ultima sa cuvântare, el face apel la putere, agită spiritele și pregătește opinia publică pentru o acțiune de forță sau altă faptă ilegală, pentru schimbarea granițelor dintre Serbia și Macedonia și se cere capul acestui politician, pe tavă!"

Pe de altă parte Bulgaria, al cărei Tribunal Suprem a refuzat irevocabil legitimarea partidului filosofian "Iliden", a

arătat în aceste momente foarte grele pentru ea, un mare interes de felul cum evoluează problemele interne din capitala Scoopie.

Tot în ziarul TO VIMA din 16 Decembrie 1990, DI. Steliu Papathelemi, deputat PASOK, fost ministru, scrie în articolul intitulat "Chestiunea Macedoniei de astăzi și evoluția ei probabilă", următoarele:

"Toată agitația regiunii este încadrată în inițiativele Consiliului European pentru salvarea minorităților lingvistice din Europa. În orice caz, cercetările care s'au făcut de Comunitatea Europeană sub direcția profesorului spaniol Miquel Siguan, pentru minoritățile lingvistice din Grecia, sunt făcute cu grijă și redau realitatea. Pentru Grecia, el scrie: "Faptul că guvernul Iugoslaviei a ales și a adoptat numele geografic de Macedonia, iar numele locuitorilor ei, Macedoneni, (nume grecești din antichitate) - paranteza aparține ziarului grecesc - pentru a caracteriza exclusiv republica iugoslavă unde locuiesc Slavi și se vorbește limba slavă, s'a urmărit negarea moștenirii politice grecești în Macedonia și presupune continuă contestare a Macedoniei grecești".

În același timp, propaganda își continuă activitatea ca și cum nu s'ar întâmpla nimic în Iugoslavia. Astfel, revista de circulație mondială - National Geographic - în numărul din August 1990 are o descriere a vecinei noastre (Iugoslavia) care abundă de amănunte false despre Macedonia și reprezintă opiniile istoricografilor dela Scoopie. Informațiile revistei au fost furnizate de cunoscutul dușman al Elinilor Kenneth C. Dahforth, cel care după Congresul pentru Macedonia ce a avut loc la Melbourne, se găsește aproape întotdeauna ca prieten al Scoopiei, ori de câte ori apare o discuție despre Macedonia.

La protestul făcut de Societatea (grecească) Makedonica din New York, direcția revistei National Geographic stăruie pe pozițiile ei, trimițându-i pe autori la o altă crimă contra adevărului istoric, pentru a se justifica: "For clarity we referred to all the people as ethnic groups, according to the Encyclopedia Britannica, Ethnologue-Languages of the World". Până și la Consiliul Parlamentar al Pactului Nord-Atlantic sau birocrații din Pactul Nord-Atlantic, au pus în circulație o hartă cu minoritatea scoopliană în Grecia.

Să recapitulăm:

Schimbările eventuale din Iugoslavia după dezmembrarea Federației, în legătură cu Scoopie sunt următoarele:

a) Statul federativ cu capitala la Scoopie să devină stat independent și suveran, cu toate consecințele juridice. Aceasta ar însemna pentru noi înmăltarea posibilităților adversarului de a înainta și întări comportarea lui, antieconomică, cu punct de plecare Macedonia.

b) Să se facă o nouă federație cu pivotul principal Serbia, și cu drepturi egale ale statului macedonean scooplian. Aceasta ar însemna urmărirea aceleiași poziții de astăzi a Scoopiei față de noi.

c) Să existe o Serbie mare, în care se va cuprinde ca înainte de 1944 și teritoriul cu capitala de azi dela Scoopie. Această posibilitate nu are sorți de izbândă, pentru că va trezi din nou opoziția și protestul violent al Scoopienilor.

Interpretările dela punctele b) și c) aparțin revistei Newsweek din 26 Octombrie 1990, în articolul intitulat: "Europe in the year 2000, New Borders, New Dangers, New Members of the E.C."

Față de cele de mai sus, Grecia are datoria să vegheze și să fie promptă pentru orice eventualitate".

Am redat mai sus articolele din presa greacă, vădit indispuș de noul curs al politicii de emancipare națională a minorităților din statele balcanice.

Suntem de acord cu autorii în ce privește falsa denumire de Macedoneni, a Slavilor, dar nu putem să fim de acord cu ei, atunci când cad în aceeași greșală cu Macedonienii slavi, susținând că populația aromână este o populație grecească latinofonă.

Macedonienii care au dus faima imperiului lor sub Alexandru cel Mare, n'au fost Greci, cum n'au fost nici Latini, nici Slavi. Au fost Macedoneni pur și simplu, o ramură a Tracilor, frați cu Dacii din Nordul Dunării. Din încurcarea lor cu Romanii după ce Peninsula Homos a fost cucerită de Roma, s'a născut o populație ai cărei urmași sunt Aromânii. Ei au fost și sunt de origine latino-tracă, iar asimilarea lor forțată din ultimul secol este o crimă de genocid cultural și național.

Să vedem acum ce spune profesorul spaniol Miquel Siguan dela Universitatea din Barcelona în raportul său către Consiliul European, despre Aromâni. Îl cităm pentru că și ziaristii greci fac apel la raportul său:

Vlahii sau "Aromânii":

Vlahii actuali sunt descendenții de astăzi ai unui popor stabil de foarte mult timp în Balcani, care din cauza romanizării au adoptat ca limbă, latină. Din latină a derivat o limbă neo-latină diferită, în consecință, de aceeași origine cu româna. Spre sfârșitul Evului Mediu, Vlahii au constituit o perioadă de timp regate independente și puternice, iar în timpul secolelor de dominație musulmană, ei au beneficiat de o oarecare autonomie. Totuși, atunci când noile state balcanice au fost constituite, cu toate că li s'a promis că le vor fi respectate drepturile și personalitatea lor, ei s'au găsit deposedați de structura politică proprie.

Între cele două mari răboaie, România, considerând că limba Valahilor era categoric legată de cea a Românilor, a reușit să ducă o politică susceptibilă de atragere a Valahilor, favorizând studiul științific al limbii lor în toți Balcanii, unde tinerii puteau folosi limba lor. Această politică a fost apoi abandonată, dar amintirea ei suscită încă suspiciuni în Grecia.

Estimările cele mai vrednice de încredere, calculează că există în Grecia între 150.000 - 200.000 de Valahi care vorbesc încă limba lor și care o folosesc la fel ca limba greacă, afară de mulți alții care au uitat-o.

NIHO

Părjațiți di aspra dimândare nu-aflăm loc ni tu surin, ni cheari. Chirum somnul s'nu avem rihati că blăstemu la firidă bati.

-Amputută fără s'ai luptată și te-așteaptă milete mărâtă?" Ruzvuiț pit lumi, și lai' bană va s'amintă soia-nă urfană?

Limba'nchidicată ti zburari easti ază hala nai ma mari. Nă mutrim ca xeni cu-afeli dit fară canda nu n'avem vidzută vroară.

Tuț s'entreabă -Ti lai tacsirati diparteazădă fratiți di frati? S'vărnu nu știe stepul, că strigoi, îl purtăm cu cafșun di noi.

Tra-s scăpăm di lăi s'di căsăveț, s'nă turnăm la limbă s'la adeț! Nu-alăgăt, că altă cale nu-i ma s'vrem iar, dulțea somnului....

Zahu PANĂ

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

"M și M"

În America M&M sunt bomboane învelite în ciocolată, în România M and M rămâne simbolul a doi prefecți de poliție înveliți în crime și corupție.

Un "M" Costică Manciuc, Prefectul Poliției din Iași, celălalt "M" Gabriel Marinescu, Prefectul Capitalei.

Nu repetăm istoria! Se știe ce-au comis, în calitate oficială de păstrători ai ordinii publice și cum au murit. Ne referim la unele amănunte care le "conturează" personalitatea.

Într-o zi, un grup de "păstrători ai ordinii" din orașul Iași, întorcându-se, dela o vânătoare, pe un drum îngust de țară, au văzut înaintea lor un țărân, ce-și ducea acasă fructul muncii de pe câmp... venea iarna.

La chiuirurile și sunetul claxoanelor, țărânul și-a văzut de drum și-a refuzat să dea cu căruța în șanț ca să facă loc drumeților accelerării.

Dar Manciuc a rezolvat problema circulației:

A scos revolverul și l-a împușcat pe țărân.

Omorul a fost comis în vecinătatea satului Ciurea de lângă Iași.

Criminalul n'a putut fi identificat, deoarece martorii n'au căzut de acord câte potârniche erau agățate de mânerul dela ușa din stânga ori dela ușa din dreapta mașinii, de unde coborîse șoferul asasin.

Din cauza potârnicilor criminalul n'a putut fi identificat.

Ciudat destin: după un an "necunoscutul" criminal dela Ciurea a fost omorât în prag de a comite o altă crimă.

Celălalt păzitor al ordinii, Gabriel Marinescu, era carțofor, "băiat de viață" cu canapea solidă în birou. Orice favoare era aranjată în jurul unei partide de pocher, (Notă: Madam Lucescu prefera jocul de table).

Unul din băieții actorului Constantin Tănase avusese un accident de mașină: o fată din baletul "Cărabuș" fusese omorâtă.

În ziare nu s'au dat amănunte, intervenise cenzura; iar în locul unei anchete a avut loc o partidă de pocher între Prefect și tatăl copilului. După câteva zile Junior Tănase și-a dat bacalauratul.

Adeseori, Prefectul Capitalei se ducea la Cazinoul din Sinaia, și striga din pragul sălii de joc:

"Banco".

A pierde o sută de mii de lei la bacara era o bagatelă.

Cei doi "Monștri Malformați" (MM), cu mâinile pătate de sânge: Manciuc & Marinescu au fost doar vârfuri de ghețari.

Manciuc servea interesele unor oameni de afaceri infiltrați în partidele politice, iar Gabriel Marinescu servea interesele camarilei Majestății Sale, ex-Carol nr. 2.

PĂRINTELE HAȚEGAN RĂMÂNE O ENIGMĂ

Grupul românesc din Statele Unite a sărbătorit la Cleveland, Ohio, 50 de ani de activitate a părintelui Vasile Hațegan.

Un omagiu la care ne alăturăm.

Nu știm însă cum să-l descriem cititorilor pe cel sărbătorit:

Este părintele Hațegan, un American de origine română ori este un Român de origine americană?

O viață întreagă a alergat ca o suvelcă să coasă legături culturale și artistice între cele două țări care-i sunt deopotrivă de dragi și pe care le-a servit și le servește din adâncul mulțumirii sufletestii.

Iar ca Apostol al Ortodoxiei pe Noul Continent a realizat mai mult decât ceilalți frați intru credința în care a fost botezat.

El a fost acela care a convins autoritățile din Washington ca în rândul clericilor din armata americană să fie incluși și preoții ortodocși.

Armata recunoștea, până la stăruința părintelui Hațegan, doar două rituri creștine: Catolic și Protestant, acum s'a adăugat și ritul Ortodox.

Așa a scris, părintele Hațegan, o pagină de istorie.

BRÂNZĂ

SAU BRÎNZĂ?

Am întâlnit un distins conștient dela săptămânala bucureșteană "Flacăra" Dl. Tudor Octavian. I-aș spune confrate dar e o gaură de două generații între noi.

M'am referit la ortografia actuală din țară: a din i, etc.

Răspunsul a fost în spiritul realității:

"Înainte de a mă gândi cum să scriu brânză, mă gândesc de unde aș putea să cumpăr brânză."

A avut dreptate! Primo "brînza", deinde filosofare.

COLȚURI DE "LINIȘTE"

Se spune că în România azi cetățenii nu sunt urmăriți, anchetați, iar omul nu se plânge că-i flămând, că tremură de frig ori că stă la coadă ca să-și cumpere o butelie de aragaz.

Avem rude, prieteni care nu se gândesc la pașapoarte ori să treacă clandestin granița.

Când vă duceți în țară, faceți-le o vizită!

Vizitați cimitirele.

Cum că dragostea învinge moartea, asta era o ineptie care acum mă face să surâd foarte amar. Eram mort de o săptămână; eram mort, eu, bărbat tânăr, a cărui dragoste de viață nu învinsese nicicum neantul. Nu, citisem prea multă literatură romantică! De asta, mort fiind, surădeam atât de jalnic amintindu-mi despre iubire și trecerea în neființă.

În neființă? Ciudat mod de a spune...Stiu bine că din primele trei zile ale morții mele nu-mi amintesc nimic; apoi m'am trezit dintr'odată ca spirit liber care vede tot și poate face orice. Dar eu eram totuși acum o "neființă"? Nu mai înțelegeam sensul cuvântului.

Mă obișnuisem deja cu noi - cei morți - , nu făceam cunoștință, nu ne salutam, dar fiecare urmăream mereu toate ființele vii și lucrurile pe care le-am iubit, le urmăream cu frunțile încruntate și cu un dor sfâșietor.

Cel mai des mergeam pe urmele maică-mii. O însoțeam pe toate străzile, prin toate casele unde făcea vizite, o însoțeam la cimitir unde erau îngropate cizvârtele mele și unde ea plângea în fața unei cruci cu numele meu care pentru mine nu mai însemna nimic. Seara mă așezam lângă ea și oțtănim când vedeam cu câtă tristețe îmi privește fotografiile și obiectele.

Da, cel mai mult o urmăream pe maică-mea, dar mă interesau și restul, restul, cei care formaseră lumea vie și pentru care acum eu eram un Simplu Mort.

Eram foarte mulți Morți, Ingrozitor de mulți Morți, ne ciocnam mereu unii de alții, triști și fără vorbe, dar nu se întâmplase niciodată ca vreunul dintre

Sărutări mute

Diana ILIEȘ

noi să răvnească la a urmări viii celuiilalt. Nu, eram cinstiți și apatici, ne interesa doar lumea pe care fiecare am părăsit-o. Din punctul ăsta de vedere, toți Morții eram ridicol de corecți.

Toată corectitudinea mea s'a sfârșit brutal într-o zi. Rezemată de un zid, o Femeie tânără privea distrată la noroiul de pe cladarăm. Nu e posibil, mi-am zis când mi-am simțit pulsul accelerându-mi-se. Nu e corect. Femeia asta desigur e urmărită de morții ei. Nu pot și nu trebuia să fac nimic. Însă vorbindu-mi singur ca să mă conving, am lăsat pe maică-mea să meargă spre cimitir, iar eu, tulburat, m'am rezemat de clădire, lângă Femeie. Privea noroiul, privea noroiul. Eu îmi făceam remușcări și-mi juram ca până număr la zece să mă dezlipeș și să plec după viii mei.

Numărasem de vreo zece ori până la zece, rămânând în continuare țepăn. Si ea privea noroiul. Când i s'a făcut frig, s'a hotărât să plece. A scuturat capul și-și alunge imaginea caldarâmului înnoiruit și și-a frecat brațele să le încălzească. Mi se părea că mor a doua oară; dădăiam. Mi-am pus și eu palmele pe umerii ei și i-am frecat încheietor...s'o încălzesc. Femeia s'a răscutit pe călcăie și a pornit-o zgribulită. Părul ei în mișcare mi-a atins vârful degetelor, sigur mor a doua oară, mi-am zis.

În câteva zile uitasem de tot ceea ce iubisem până atunci. Mereu în dreapta Femeii, înghițeam în sec la fiecare gest obișnuit al ei, îmi puneam mâna peste mâna ei când ducea un pahar la gură, îmi plimbam degetele pe piaptân când îmi alinta părul lung, stăteam lângă gura ei când

surădea cuiva, îi apăsam degetele subțiri când întorcea foile la carte.

Nu mai zâmbeam deloc când eram lângă ea. Mă tortura tot mai des propoziția "Dragostea învinge moartea". Îmi doream să mor a doua oară, să nu-mi mai amintesc nimic. "Dragostea învinge moartea". Dacă aș fi cunoscut-o înainte, poate ar fi fost adevărat așa ceva. Dar? Dar? Dar? Nimic nu-mi mai putea învinge moartea. Eram doar un Mort caraghios care venera o Femeie vie ce nu numai că n'avea cum să-mi simtă prezența, dar nici măcar nu auzise vreodată de mine.

Eram deja un Mort nebul, un Mort necinstit, un Mort incorect, care sufeream datorită infidelității mele față de cei vii ce mă înconjuraseră pe vremuri.

Dragostea învinge moartea? Ah, stupidă, stupidă idee! Imposibilă idee!!! Si totuși Femeia asta trebuie să fie a mea! Trebuie să ne iubim! Si cum? Si cum?!

Să aștept? S'o aștept? S'o aștept pe această Femeie până va muri și ea? Nu! Nu! De când o urmăream, de când mă chinuiam, trecuseră acum doi ani și eu vedeam pe fața ei că a trecut acest timp. Femeia tânără îmbătrânise și eu nu o doream așa, nu așa! Ea trebuia să învingă moartea, asta trebuia, să învingă moartea, și să ne iubim amândoi tineri!

În gândul meu o îndemnam tot timpul la gesturi necugetate. Îi doream să pășească neatență pe stradă și s'o lovească mașinile, să cadă sub tren, să fie cutremur, să se înnece. Cu ce disperare îi doream moartea! Ajunsesem să pândesc pe toți borfașii și criminalii rugându-i în mîntea mea s'o înjunghie la vreun colț de stradă; să mă bucur de fiecare pod șubred peste

care ea trecea, de fiecare zi rece care o făcea să tușească.

Nimic! Nu i se întâmpla nimic! Treceau zilele cumplite de repede și eu mă temeam de bătrânețea ei. Eu o vroiam tânără și splendidă, cu privirea ei stranie cu care fixa noroiul pe stradă acum doi ani. Nu doream Femeia de peste zece ani, chiar dacă ar fi rămas frumoasă. Eram un Mort care nu avea răbdare cu veșnicia. Eram bărbat tânăr, o vroiam tânără, tânără, tânără, doi Morți tineri...care se vor iubi!

Lacrimile mele înclinate de Mort curgeau pe palmele ei, pe rochia ei. Iar ea rămânea tânără și vie. Vie! Ea dorea să-și trăiască toată Viața, iar eu o așteptam cu disperarea unui nebul și cu pumnii înclistați.

Vie! Vie! Cuvântul ăsta îmi năucea mințile! Doream să piară toată omenirea, numai să moară ea, ea.

Cele mai tragice situații îi treceau pe lângă, fără să-i clintească un fir de păr. Îmi mușcam buzele la fiecare pas al ei pe lângă moarte. Rămânea vie!

O zi ploioasă. Femeia s'a rezemat de un zid ca acum doi ani și privea atentă noroiul. Eu, lângă ea, obosit de atâta frământare. Cu mâinile pe umerii ei. După o vreme Femeia a zvâcnit capul, s'a scuturat de frig și s'a răscutit să pornească spre capătul celălalt al străzii. Pantoful negru cu toc fin i-a alunecat pe noroiul care o obseda atâta. Măinile mele au scăpat umerii ei. Am văzut-o jos, cu privirea fixă...totul atât de simplu...

Ah, muream a doua oară! Trei zile trec repede...

M'am așezat pe bordura trotuarului și-am început s'o aștept.

RĂBDAREA LA ROMÂNI

românesc, anume că ne găsim în calea "tuturor răutăților" și că "nu sunt vremile sub oameni ci sunt bieții oameni sub vremi".

Aflați în calea năvălitorilor de tot felul Românii au ales să supraviețuiască. Au făcut asta în toate felurile: luptând și vărsând sânge, trăgându-se sub paza ascunzătorilor din munți sau sub poala codrului, îmbălbâzind pe năvălitori cu daruri, scrâșnind din dinți și plângând și mai ales răbdând, răbdând până dincolo de hotarul închipuirii.

Atunci când cineva caută să deslușească ce putere tainică a dat Românilor această tărie va afla cu uluire un răspuns foarte simplu.

Credința în lucrarea cea dreaptă a lui Dumnezeu. Credința că toate au un rost și sunt lăsate din voia Celui care a făcut și stăpânește toate cele văzute și nevăzute. Astfel răbdarea românească este de fapt certitudine că vremea lor va

veni. Ea mai apare și ca o formă superioară de curaj. Curajul celor care generație după generație se lasă martirizați mărturisind pe Christos și dreptatea neamului lor.

În același timp însă cei care cred că liniștea Românilor sub nedreptate este făcută din nepăsare

sau oboseală se înșală. Ea este tot răbdare. O răbdare viclenă, încăpățănată, însădită cu greu și chin, răbdarea oamenilor îndelung batjocoriți și asupriți.

Este liniștea amăgitoare premegătoare furtunilor cumplite. Din ea poate oricând izbucni o mănăie distrugătoare.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

" CUVÂNTUL ROMÂNESC "

LUPTAȚI ÎMPOTRIVA DUȘMANULUI COMUNIST

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

PRINCIPESA MARGARETA LA NEW YORK

Miercuri 20 Februarie 1991, Secția Română a Postului de radio Europa Liberă din New York a fost gazda întâlnirii dintre Prințesa Margareta a României cu reprezentanți ai presei române libere și o parte dintre organizațiile

românești din New York.

Domnul Justin Liuba a precizat că întâlnirea a fost proiectată de Europa Liberă în localul postului de radio din New York, care a fost declarat "loc neutru", atât conducerea postului de radio cât și secția română,

situându-se pe poziție independentă de orice păreri sau tendințe ale celor prezenți. A urmat prezentarea prințesei Margareta a României, care pentru prima dată face cunoștință cu o parte a exilului românesc din Statele Unite.

PRIMUL MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA LA NEW YORK

Duminică 13 Ianuarie, domnul Mircea Druc, Prim-ministru al Republicii Moldova, aflat în Statele Unite, a vizitat și comunitatea românească din New York, fiind oaspetele Parohiei Sfânta Maria din Queens. Înaltul oaspe a fost primit de către Consiliul Parohial al Bisericii, reprezentat de Zahu Pană, Președintele Consiliului Parohial, Elana Kalagian, Președinta Reuniunii Doamnelor, care îmbrăcată

într-un frumos costum național l-a întâmpinat pe oaspe cu pâine și sare și Lucian Costi, Secretarul Consiliului Parohial. Cuvântul de bun venit a fost rostit de preotul paroh Părintele Casian Fetea, în numele Parohiei Sfânta Maria și de către Zahu Pană, în numele Consiliului Parohial. Dăm mai jos cele rostite de Domnul Prim-ministru Mircea Druc, cu această ocazie.

CUVÂNTAREA DOMNULUI MIRCEA DRUC PRIM-MINISTRU AL MOLDOVEI

Surori și frați,

Vă mulțumesc pentru primirea pe care mi-ați făcut-o și de la bun început vreau să știți că eu nu sunt cum spunea Octavian Goga că: "din Românul care moare, sunt strigătul care-a mai rămas". Eu sunt solia unei lumi care renaște din propria ei cenușă, și dacă am venit aici, în America, am avut trei miracole care sunt bucuriile ce m-au impresionat cel mai mult: prezența Românilor pe acest continent, prin întâlnirile pe care le-am avut la Miramar în Florida, la Washington și aici la Dvs., și de fiecare dată cu credincioșii, în biserici românești. Acesta este cel mai mare miracol și chiar numai pentru acest lucru merita să vin în America.

Cine sunt eu?

Sunt Prim - ministrul Republicii Moldova. Fac o mică precizare: Noi evităm să utilizăm termenul de Basarabia, care din punctul nostru de vedere este impropriu, este numirea dată spațiului vital în care noi am fost și am luat începuturile și nu putem spune Basarabia, fiindcă este denumirea improprie dată de către țarism acestei părți a Moldovei. Evităm și Bucovina pe baza aceluiași motive, termenul este dat acelei părți din Nordul Moldovei răpită la 1775, numită Bucovina de către alt imperiu. Nu putem să utilizăm termenul de Basarabia fiindcă imi sună în urechi strigătul disperat al celor din Transnistria, care ne spun: Nu ne lăsați fraților!

Basarabia nu există fiindcă a fost mutilată. Nordul Basarabiei și Sudul Basarabiei se află în Ucraina, precum și Bucovina de Nord.

Republica Moldova are pretenții legitime și poate revendica toate teritoriile românești, care astăzi se află în componența imperiului sovietic. De aceea,

cea mai adecvată denumire din punctul nostru de vedere este Republica Moldova, fiindcă din cele trei componente istorice care au format ceea ce nouă ne este drag și sfânt, ROMANIA, MOLDOVA a fost cea mai ciopărită și dezmembrată, fiindcă de bine de rău, Transilvania-dacă eu cunosc bine istorie - se află în teritoriile ei în România, Muntenia la fel, numai Moldova a avut cel mai mult de suferit, asta pentru a înțelege de ce noi pronunțăm Moldova și nu Basarabia.

Nu știu dacă România poate pretinde - așa cum putem noi la ora actuală - pretinde Transnistria, unde avem atâtea sate și atâtea populație moldovenească.

Ar fi bine să ne conformăm, să ne împăcăm cu gândul că așa a vrut Dumnezeu, destinul, ca să fie cum nu demult, două state germane, mai sunt două state coreene, până odinioară erau două state vietnameze, există două state chineze, la ora actuală există două state românești, vrem noi sau nu vrem. Trebuie să ieșim din această situație: un stat cu peste 23 milioane, circa 25 milioane, România, cu capitala la București și alt stat românesc, Republica Moldova cu o populație de circa 5 milioane de oameni, cu capitala la Chișinău. Deci eu reprezint cel de al doilea stat românesc.

Sunt Prim - ministrul basarabean, după 50 de ani, sunt Primul-ministru necomunist și primul Prim-ministru mers la biserică, credincios, lată dar, mari argumente din punctul de vedere al opoziției, care pierzându-și poziția cheie, dezinformează, saltă și torpilează la ora actuală toate încercările guvernului de a ieși din impas.

Scenariul care se derulează la Vilnius, este pregătit și pentru Chișinău și poate să se declanșeze din

oră în oră, de aceea, deși sunt în America, am stat tot timpul cu gândul la Chișinău și sper că mâine să mă pot îndrepta spre țară, ca să putem rezista cu ochii deschiși și să privim drept în față toate pericolele care ne înfruntă.

Regret, că așa cum orice șef de stat ar putea să acorde ajutor bisericilor, nu avem suficiente fonduri pentru a acorda ajutor bisericilor noastre de pretutindeni. Facem și noi ceea ce putem face acum și în Republica Moldova; și practic, în fiecare comună sau sat au fost reparate sau reconstituite bisericile din nou. Ministerul Cultelor și al Culturii din cadrul guvernului nostru, ajută în cadrul guvernului și în tot cazul, nu sunt piedici în cadrul renașterii Bisericii Creștine pe teritoriul republicii noastre. Să sperăm că vom ieși cândva și noi din impas și atunci vom fi foarte fericiți să putem, ca țară, să susținem și bisericile din tot teritoriul care a fost menționat aici, la Washington și pretutindeni.

Cu 20 de ani în urmă sau aproape 25, m'am mișcat spre Răsărit, ajungând până la Baikal, în Siberia, deci aproape de Extremul Orient și pretutindeni am întâlnit Români, moldoveni. Era greu! Pe meleagurile acelea ei nu aveau nici biserici, nici școli și se pierd, se mistuie, se asimilează. Am văzut și am constatat că Dvs. sunteți într-o situație mult mai reușită, mai fericită și de aceea vă rog să vă păstrați sănătatea, să existați și dacă, precum sper, vom reuși victorii cât de mici, să aibă cine se bucura pentru noi, cine să se roage pentru noi, căci sper că nu vom fi învinși două mii de ani la rând. Acest blestem, Vae victis, nu poate să dureze la infinit. Sper că vom învinge și noi odată.

CEREMONIA DEZVELIRII MONUMENTULUI POETULUI MIHAI EMINESCU LA MÜNCHEN

Luna Ianuarie 1991 a însemnat pentru Românii din München și din Germania, de fapt pentru Românii de pretutindeni, un moment însemnat: dezvelirea primului bust al marelui nostru poet Mihai Eminescu în Europa apuseană. Operă a apreciatului sculptor român Alexandru Pană, bustul și festivitățile care au însoțit dezvelirea au fost realizate din inimoasă inițiativă a unui comitet münchenez și din contribuții voluntare, am putea spune din mai toate colțurile lumii unde trăiesc Români.

Bustul a fost amplasat în Parcul Christoph von Gluck, situat nu departe de cartierul olimpic și de o serie de străzi care poartă faimoase nume din literatura germană (ca de pildă Nietzsche sau Kant); de fapt, marele nostru poet privește spre strada Schopenhauer, filosoful german care l-a influențat în gândirea sa. Pe soclu se poate citi inscripția: "Mihai Eminescu, 1850-1889, poet român, liric al școlii germane". În spatele bustului se profilează în mod simbolic trei tei.

Dezvelirea oficială a bustului a avut loc Marți 15 Ianuarie, chiar în ziua în care s'a născut marele nostru poet. Ceremonia din această zi a avut loc mai ales în prezența autorităților müncheneze, dar a fost de față și un mare număr de Români deși era zi de lucru. Trei

preoți (doi ortodocși: Simion Felecan și Gheorghe Bota și unul unit, Mihai Căitar) au binecuvântat monumentul. Apoi, a luat cuvântul prof. dr. Dionisie Ghermani (Institutul de Cercetări asupra României din München) care a predat bustul capitalei bavareze. Din partea municipalității a mulțumit doamna Constanze Linder-Schaedlich. Bine cunoscutul critic de artă german Reinhardt Muller-Mehlis a făcut o prezentare a bustului și a personalității artistice a sculptorului Alexandru Pană, iar actrița Eva Christian a recitat "Mai am un singur dor". Asistența s'a deplasat apoi în una din sălile Clubului Sportiv TSV-Milbertshofen, din apropiere, unde a avut loc o festivitate în limba germană, în beneficiul gazdelor și al oaspetilor. Au vorbit inginerul Theodor Christen (din partea Comitetului de Inițiativă - Eminescu), deputatul bavarez H. Fraz Maget, Dr. Phil Rudolf Wagner (în numele Germanilor din Bucovina), Dr. Adolf Armbruster (în numele Germanilor din România) și prof. Dr. Horst Glassl.

Invitați special din țară au fost poeta Ana Blandiana (din conducerea "Alianței Civice") și profesorul Adrian Marino, din Cluj, bine cunoscut critic literar (purătorul cuvânt al "Forumului democratic anti-totalitar") Ei au adus salutul in-

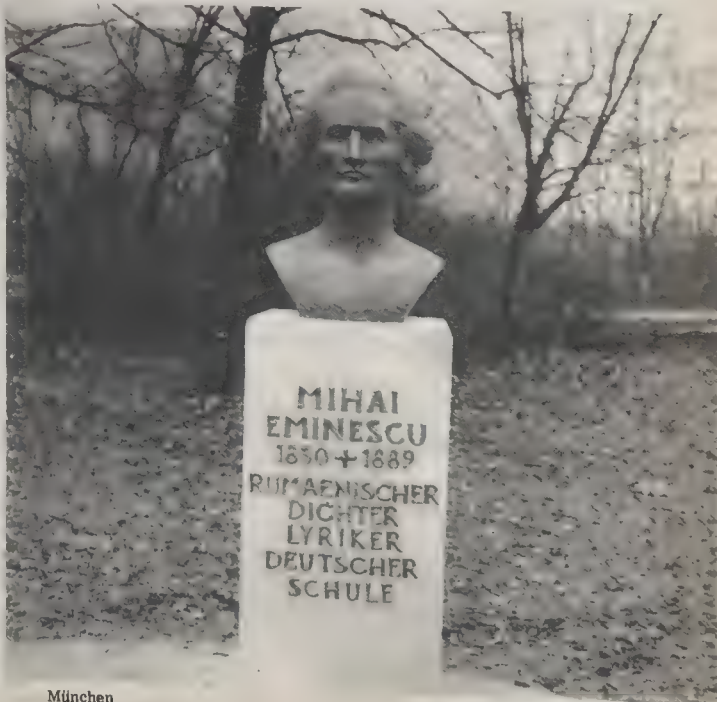
telectualității din țară.

Prof. Marino a spus în mesajul său, între altele: "Noi, intelectualii români din țară, ca și cei din exil, am suferit adesea de pe urma discriminărilor și a acestor bariere. Strălucitul exemplu al lui Eminescu ne dovedește însă că poezia este mereu deasupra dictaturilor. Acestea, mai devreme sau mai târziu, se prăbușesc. Ceea ce rămâne este doar marea poezie și spiritul de libertate.

Mesajul Anei Blandiana a fost urmărit cu emoție de întreaga asistență. Poeta dela București a încheiat cu aceste cuvinte: "Sunt ani de zile de când, într'un turburător exercițiu de purificare morală, odată pe an, la 15 Ianuarie, amintindu-ne de el, ne amintim de noi înșine și ne visăm cu nemăisprăvită emoție un popor, poporul lui Eminescu. A venit, cred, clipa să înfăptuim, în sfârșit, acest vis. A venit, cred, clipa în care singura noastră salvare este să devenim, în sfârșit, poporul lui Eminescu. Cred cu toată ființa mea că în secolul XXI - ca să parafrzez un celebru adagiu - poporul român va fi eminescian sau nu va fi deloc".

Duminică, 20 Ianuarie, a avut loc o a doua festivitate închinată lui Mihai Eminescu, de data aceasta în limba română.

Gabriela CARP

München

Foto: George GANE

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Zenaida Pasa, în vârstă de 35 ani, de profesie economist și programator calculatoare, blondă cu ochii negri, 1,60 m înălțime, doresc corespondență și eventuală căsătorie cu bărbat mai în vârstă, adresa: Str. Spania, Bloc P 6, Ap.11, Et.2, Sc.1, 1100 Craiova, România.

*Român, 38 ani, 1,75m, 74 kg, pregătire medie, fără obligații familiare, serios, casnic, econom, doresc corespondență în vederea căsătoriei cu Româncă din orice țară occidentală. Vă rog răspuns și fotografie la adresa: Aurel Dumitrașcu, Muhlheimstr. 10, 7246 Empfingen, Germania.

*Marin Radu, timișorean, 38 ani, 1,76 m, 78 kg, ochi albaștri, creștin baptist, doresc căsătorie cu o femeie de 28-35 ani, de asemenea baptistă, liniștită, să fie după cuvântul Domnului și să mă urmeze; poate să fie Româncă din România sau din orice altă țară. Adresa mea este: 4 Caird Place, Seven Hills 2147, Sydney, Australia. Telefon: 02.674-5972.

*Româncă, intelectuală, 48 ani, dorește cunoștință cu partener între 50-65 ani în vederea căsătoriei. Scrieți la: Anton Laura, Obere Hauptstr.11, 6742 Herrheim bei Landau, Germania.

*Româncă, divorțată, 37 ani, fără copii, doresc să corespund în vederea căsătoriei cu un domn intelectual, nefumător, maximum 40 ani, cu situație bună și stabilă, din USA, sau Europa de Vest. Răspundeți pe adresa: Christa Gregori, Strombergerstr. No.36 C, D6530 Bingen, Germany.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Cine a cunoscut pe CONSTANTIN FEDOREAC, care a trăit în Mississauga sau în altă parte și care a decedat în 1979 în Mississauga, este rugat să scrie direct la adresa ziarului nostru. Orice detalii despre acesta vor fi mult apreciate. Feciorul dumealui se găsește refugiat în Austria și dorește să cunoască cât mai multe despre tatăl său.

THE SOVEREIGN LIFE
INSURANCE COMPANY

Paul Sarbu
Representative

Scut. 626
21 Four Seasons Place
Toronto, Ontario
M4B 6J8
Tel: (416) 622-2941
Tel: (416) 424-0951

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI
pentru numai
\$25

această ofertă de abonament este
valabilă pe

TOATE CONTINENTELE

FULL-SERVICE
ADVERTISING
AGENCY
REQUIRES:

ROMANIAN COPYWRITER WITH A TOTAL UNDERSTANDING OF ENGLISH.

We're looking for qualified Romanian copywriters for our full-service advertising agency. This is a freelance position which offers the right candidate an opportunity to grow with us while pursuing other avenues. To qualify, you must be dedicated, fully understand English and have the ability to write creative copy in Romanian. Please send in a resume and a sample of your work (if available), to: P.O. Box 1120, Postal Stn "F", Toronto, Ont. M4Y 2T8.

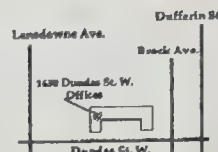
DENTAL OFFICE

DR. AUREL DAVILA & DR. SIMION MUSULAN

PROGRAM

Luni - Vineri:
10 a.m. - 7 p.m.

Simbata:
9 a.m. - 3 p.m.

ACCEPTAM URGENTE

531-8704

1630 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

TRAVEL

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI	de la \$ 775
MONTREAL - BUCUREȘTI	\$ 775
HALIFAX - BUCUREȘTI	\$1039
VANCOUVER - BUCUREȘTI	\$1300
EDMONTON - BUCUREȘTI	\$1238
NEW-YORK - BUCUREȘTI	\$ 675
CHICAGO - BUCUREȘTI	\$ 675

TELEVIZOARE

PHILIPPS MULTI-SYSTEM 21"

\$657

JVC PAL-SECAM 21"

\$621

TRANSPORT ȘI ASIGURARE INCLUSA

TORONTO - FRANKFURT	\$590
TORONTO - LONDRA	\$490
TORONTO - AMSTERDAM	\$590
TORONTO - LOS ANGELES	\$350
TORONTO - NEW YORK	\$199

FLORIDA	\$199	ACAPULCO	\$299
JAMAICA	\$299	VENEZUELA	\$399

VCR AKAI \$345

PLAYER AKAI \$285

VIDEO CAMERA JVC \$1150

MICRO WAVE \$245

CONVERTOR SATELIT \$240

TELEFOANE CU ANTENĂ \$59

ANSWERING MACHINE \$49

FAX \$399

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb = \$57.33

peste 25lb = \$2.80/Kg

LIVRAREA LA DOMICILIU ÎN BUCUREȘTI ȘI MARILE ORAȘE

ÎNCHIRIERI DE MAȘINI PE TERMEN LUNG/VÂNZĂRI DE MAȘINI NOI TAX FREE
CURIER SAPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE, ETC.)

TRIMITERI DE BANI ÎN ROMÂNIA ÎN 48 DE ORE
PRODUSE ALIMENTARE LIVRATE ÎN 24 DE ORE

SERVICIILE NOASTRE SUNT DISPONIBILE
ȘI CU PLATĂ ÎN RATE (PLĂȚI PESTE \$1000)

TORONTO

TEL: (416) 463-6000
FAX: (416) 463-7990

CHICAGO

TEL: (312) 561-3168
FAX: (312) 000-0000

BUCUREȘTI

TEL: 10 10 47
FAX: 00 00 00

Comisia Parlamentară de anchetă prezintă:

DOUĂ FEȚE ALE ACELUIAȘI EVENIMENT: BUCUREȘTI 13-15 Iunie 1990

—George DONEV—

Între mușamalizare și demascare

22 Decembrie, 1989: Românul a rupt jugul dictaturii ceaușiste. 13-15 Iunie, 1990: Vechii tovarăși, care și-au însușit pe furis puterea, au încercat prin dezinformare, intimidare și forță brută să suprimă orice voce de protest.

Planul de a compromite pe cei care cereau libertate, a eșuat.

În schimb au rămas compromiși președintele țării și guvernul.

Prea mare a fost sălbăticia, prea multe dovezi de incriminare.

În trei zile simpatia lumii față de conducerea post-revoluționară s'a evaporat, secând ajutoarele economice.

Pentru ca România să fie readmisă în sânul țărilor din Apus și să poată obține un ajutor economic "Consiliul Europei" a cerut Bucureștiului să facă o anchetă ca să afle cine's autorii tragicilor evenimente din 13-15 Iunie.

În consecință s'a format "Comisia Parlamentară de Ancheta".

Guvernul dorea un singur raport unde vorurile fesenistilor puteau să dea cu tăvălugul peste protestele opoziției; dar la "insistența" țărilor cu dolari, guvernul a admis ca rezultatul anchetei să fie prezentat în două variante: "A", a guvernului, și "B", a opoziției.

Ancheta s'a terminat în Ianuarie 1991, rezultatul a fost acceptat; iar dela 1 Februarie, România a obținut un loc ca "invitat special" în C.E.

drumurile se despart

Raportul majorității, redactat de 14 membri a fost susținut de F.S.N., P.U.N.R., P.D.A și celelalte naționalități afară de cea maghiară.

Raportul minorității este semnat de P.N.L., P.N.T.c.d., U.D.M.R. și grupul parlamentar ecologic și social-democrat.

Între aceste două rapoarte există ca punct comun, brutalitatea minerilor și protestele din Piața Universității.

Raportul majorității recomandă ca stabilirea vinovăției intră în atribuțiile justiției.

chemarea minerilor justificată?

"În condițiile stării de necesitate existente în după amiaza zilei de 13 Iunie, scrie raportul majorității ("A") -- președintele ales și guvernul provizoriu au recurs la o modalitate excepțională pentru apărarea ordinii publice atunci când, confrunțați cu acte de violență împotriva unor instituții fundamentale ale Statului... au lansat apeluri populației de a contribui la oprirea acestora".

Odată chemarea

minerilor justificată, sunt justificate indirect și crimele lor: "...pe lângă elemente de spontaneitate și elemente de organizare care nu aveau capacitatea de a acționa după regulile specifice forțelor de ordine".

Minerii sunt nevinovați pentru că nu cunoșteau "regulile specifice forțelor de ordine".

vox F.S.N.-ul,

vox dezinformarea

Deputatul Sorin Butnariu (F.S.N-ist) adaugă la raportul "A": "se spune că există indicii de implicare a unor personalități de opoziție în evenimentele din 13 Iunie", adăugând că "nu s'au produs dovezi împotriva unor personalități..."

Deci vinovați de distrugerea sediilor partidelor istorice, sunt chiar victimele pentru că... ar fi "indicii" c'ar fi trecut prin Piața Universității și... multe alte "indicii" și "ar fi".

Raportul "A" confuz și plin cu generalități, conține:

"Parlamentul și guvernul să dispună măsurile optime, de natură să asigure ca astfel de evenimente să nu se mai întâmple".

În schimb, raportul opoziției, ("B"), găsește responsabil de cele întâmplate în 13-15 Iunie, în primul rând pe Președintele Iliescu, apoi Internele, Guvernul și după aceea pe minerii.

o șopărlă

În Septembrie guvernul a prezentat "Comisiei un raport asupra evenimentelor din 13-15 Iunie 1990, elaborat fără știința și consultarea membrilor semnatari ai opiniei separate de față și s'a propus spre citire și semnare, pentru a fi prezentat Consiliului Europei... Raportul a fost anunțat de președinții celor două camere ale Parlamentului fără consultarea Comisiei".

După citirea raportului, "fabricat" de mașina dezinformării, raportul a fost respins pentru conținut, de mai mulți membri și oficialități ale fost silite să-l retragă.

adevărul e periculos?

"S'a refuzat de către membrii majorității audierea reglementară individuală a minerilor la București... scopul fiind să se descopere elementele dezinformatoare și instigare la violență..."

Continuăm să cităm din raportul "B" al opoziției: "Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații și Procuratura Generală au întârziat și prin aceasta au împiedicat desfășurarea lucrărilor comisiei, prin refuzul de a preda informații complete și edificatoare, necesare de a efectua anchete în vederea depistării celor care au manipulat minerii în practica actelor de cruzime și

Desen de Nik Lengher

vandalism din 14-15 Iunie... în schimb furnizau Comisiei... detalii nesemnificative... De aceea evenimentele din 14-15 Iunie nu au putut fi elucidate în întregime."

În ultimul moment s'au prezentat la comisie doi reprezentanți ai FSN-ului ca să îscalăscă raportul "B"; au fost refuzați.

protestele din Piața Universității

După un scurt istoric al evenimentelor dela 22 Decembrie 1989 până la 13 Iunie, 1990, raportul "B" precizează:

"Principalele motive de protest au fost următoarele": (redăm câteva din ele, N.R.)

--nedezevăluirea adevărului asupra celor care au executat masacrele din Timișoara, București, Sibiu, Cluj, Arad și din alte localități în Decembrie 1989.

--Preluarea conducerii de către membrii partidului comunist;

--Manipularea de către putere a mijloacelor din informare în masă; în special a televiziunii.

--Nemulțumirile s'au exprimat prin discursuri, cântece și slogane: "Jos Iliescu" "Jos Chițac" și "Timișoara, punctul 8".

complotul fesenistilor

11 Iunie 1990, seara: Iliescu-Roman au convocat o sedință la care au participat ministrul de interne și adjunctul său, ministrul apărării naționale, directorul Serviciului Român de Informații, primul vicepreședintele F.S.N.-ului reprezentanții Procuraturii, Ministerului Sănătății, cadre de conducere civile și militare, etc.

"În sedință s'a hotărât să se ia măsuri pentru degajarea Pieții Universității... acțiunea s'a aibă loc în zorii zilei de 13 Iunie".

În Piața Universității, în 13 Iunie, "se aflau circa 60-70 de persoane..." dintre greviștii foamei se mai găseau două persoane."

În fața "forței" de 70 de persoane, guvernul a intervenit cu: "650 cadre și 750 militari din partea poliției, 100 soldați din partea armatei, ...din partea S.R.I. au participat 11 oameni..."

evacuare ori vânătoare?

"Manifestanții au fost capturați fără ca în prealabil să fi fost avertizați sau somați. Nu s'a semnalat nici o reacție violentă din partea acestora. O mare parte a încercat să fugă, unii refugiindu-se în holul Hotelului Intercontinental, unde au fost urmăriți de poliție, care spargând geamurile au capturat pe toți cei considerați suspecti aflați în holul și culoarele hotelului."

"Manifestanții și apărătorii acestora au fost imobilizați și... duși la ducele pregătite în apropiere."

"Din balconul Universității unii lideri ai Pieții, ca de exemplu Marian Munteanu, au apelat la calm și non-violență..."

un pas înapoi și trei devastări înainte

Prin "retragerea poliției aparent în debandadă, dar cum apare în probe filmate, cu reguparea imediată, ordonată și dispariția totală... din Piață."

Acest "pas înapoi" a fost urmat de indemnul agenților infiltrați care au început să strige: Victorie! Victorie! "O parte din manifestanți s'au îndreptat spre sediul poliției capitalei pentru a cere eliberarea arestaților din zorii zilei..."

Dela Sediul Poliției, același "grup" s'a dus la sediul Serviciului Român de Informații și la Ministerul de Interne.

demascarea agitatorilor

"Violentele au crescut... tineri, mulți copii, au început să arunce spre

poliști cu sticle incendiare. Benzina... a fost scoasă din rezervoarele autoturismelor parcate prin apropiere."

"Au început să se aprindă autovehiculele poliției și autobuzele cu care se baricadaseră căile de acces spre piață."

Raportul "B" subliniază: Nu a fost prins și identificat nici un incendiar, acuzat ca atare. Există însă un fapt grav care rezultă din înregistrarea pe bandă a convorbirii generalului Chițac, cu generalul Diamandescu (care conducea întreaga acțiune? N.R.) în timpul operațiilor, convorbire recunoscută ca adevărată, din care ar rezulta supoziția că forțele poliției erau implicate într-o acțiune de autoincendiere a autovehiculelor proprii într-o situație dată. Supoziția se coroborează cu o scenă filmată în care se observă că autovehiculele s'au aprins în interiorul barajelor de poliție, înainte de dezagregarea acestora."

dl. Iliescu vede verde

13 Iunie, seara: Președintele țării "Prin intermediul Televiziunii Române și al posturilor de radio", a lansat două apeluri.

"...Ne adresăm tuturor cetățenilor capitaliei... să se adune în jurul clădirii guvernului și televiziunii pentru a curma încercările de forță ale acestor grupuri extremiste... etc."

Al doilea apel e ceva mai... serios: identifică pe extremiști:

"În cursul după-amiezii, acțiunile violente ale elementelor extremiste de tip legionar s'au intensificat..."

DL. Iliescu știe exact ce s'a întâmplat: "Au fost atacate și incendiate clădirile Poliției Capitalei, Ministerului de Interne..."

"Forțele de ordine au fost sistematic împiedicate de aceleași elemente anarhice legionare... pregătite de a lua prin forță conducerea..."

"Lichidarea acestei rebeliuni legionare..."

"Să înăbușim din fașă rebeliunea legionară..."

Ca surplus s'a dat și un comunicat oficial la ora 23:08:

"... prin seria de acțiuni grave, iresponsabile, declanșate de forțele extremiste legionare... etc."

din furie la nebulie?

Raportul opoziției clarifică coșmarul președinției: "Cele două comunicate din partea președintelui României și comunicatul Guvernului României rețin, în esență, că în țară ar avea loc o rebeliune legionară, ori de tip legionar, o încercare de lovitură de stat premeditată în vederea răsturnării ordinii existente. Este posibil că în lipsa unei ANALIZE LUCIDE (Sublinierile noastre) o stare sufletească emoțională să fi conturat o asemenea posibilitate, dar realitatea e alta..."

Legionarii, câți mai sunt

în viață, probabil c'au suferit."

14 Iunie, "În zorii zilei de Joi", câteva mii de minerii se aflau deja în București, iar DL. Iliescu a ținut să le spună bun venit "din balconul palatului din Piața Victoriei".

dl. Iliescu

etern recunoscător

După purificarea Bucureștiului de bețivi, drogați și legionari, Președintele și-a arătat recunoștința față de minerii:

"Vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut în aceste zile, în general pentru toată atitudinea dumneavoastră de înaltă conștiință civică," amintindu-le evenimentele din 13 Iunie ca fiind o lovitură de stat, o lovitură de nuanță legionară, fascistă."

provocări și acte criminale

Comisia Parlamentară de Ancheta (Varianta "B") notează:

Oprirea, pentru o oră a emisiunii de televiziune din 13 Iunie, (dela 10:15 la 12:15) s'a făcut cu intenția de a alarma lumea:

În ziua de 14 Iunie au fost atacate, devastate și jefuite mai multe locuințe ale romilor, localnici fiind bătuți în mod brutal;

Există mărturii, fotografii și înregistrări video despre violența de o brutalitate ieșită din comun a unor grupuri de minerii și muncitori.

Până în prezent organele poliției și procuraturii n'au identificat nici o persoană implicată în aceste acțiuni agresive;

Televiziunea, "Rompres" și unele ziare au difuzat știri incitătoare: "Bande legionare și-au făcut apariția în uniforme" (Adevărul nr. 142 din 14 Iunie);

În zilele de 13-15 Iunie au fost 6 morți (patru împușcați, unul înjunghiat și un atac de inimă, 542 de răniți, 139 cu leziuni grave, 1021 de persoane au fost reținute ilegal și au fost maltratate;

După evenimentele 13-15 Iunie a sporit îngrozitor numărul Românilor care au părăsit țara.

o licărire de speranță

Faptul că s'au publicat ambele variante ale "Comisiei Parlamentare" e un semn bun. (Condiție impusă României ca să fie acceptată în sânul Comunității Europene), dar întrezărim o altă rază promițătoare:

"La început a fost Cuvântul!"

Când s'a citit în fața Parlamentului Raportul Opoziției ("B") în loc de vociferări și interuperi (gen Alba Iulia), reprezentanții țării au ascultat cu atenție.

A fost o aprobare tacită. Undeva, ascunsă de Dumnezeu în sufletul Românului, e sămânța omeiei,

ȘTIRI DIN ȚARĂ

DIN 30 ÎN 30 DE ZILE

ÎN ROMÂNIA GĂSEȘTI DE TOATE

Se găsesc copii de înfiat, fete de măritat și bărbați gata de înșurat. (Dacă mirele ori mireasa au pașaport, N.R.) și, o dovadă că despre abundența din România s'a auzit în toată lumea, citim în "Libertatea" (28.2.91) oferte transmise prin agenția "MERIDIANS" cu titlul în limba engleză "Overseas jobs Agency".

"Agenție specializată oferă contracte de muncă (în număr limitat) în toate domeniile de activitate pentru AFRICA DE SUD, AUSTRALIA, NOUA ZEELANDĂ ȘI INDIA".

"Pentru informații-continuă reclama-este necesar a se trimite autobiografia profesională, adresa, nr. de telefon și chitanța prin care ai achitat la poșta 150 lei (o sumă ridicol de mică, N.R.) în contul nr. deschis la BNR-Filiala Sector 5 pe adresa MERIDIANS..."

După ce-a secat stocul în gros al copiilor, după ce-au părăsit țara aproape un milion de tineri, acum vin oferte de servicii din colțurile lumii pentru a ne recruta și ultimul tezaur: tineri educați ce ar putea scoate țara din falimentul economic.

Nu acuzăm țările care caută să-și înfițieze oameni învățați gata, ci acuzăm regimul care posedă o avere de elemente bine pregătite și cărora nu le poate oferi funcții pentru care s'au pregătit profesional deoarece posturile au rămas umplute de cei cu prioritate în partid.

În România, totul se transformă: am ajuns dela PCR la FSN, dela Nicolae la Ion, dar nu s'a schimbat nimic.

Sunt acești tineri care au luptat pentru libertate, cei ce-și iau drumul peste munți și oceane!

Ei au pierdut mai mult decât fructul revoluției, ei au pierdut speranța într-o Românie de mâine, liberă și mândră.

Parcă-i aud spunând, din zări, departe, atunci când se gândesc la țara unde s'au născut:

Teroarea cea de ieri
"Ne urmărește încă".

ÎN ACEEAȘI ZODIE

Dl. Bărlădeanu, savant care a înlocuit în Academia Română pe nu mai puțin Savanta Lenuța, primește pentru patriotismul de comunist în ilegalitate o pensie lunară de 6.700 lei, plus salariul de Președinte al Senatului de 10.000 lei. Pensia unui țaran: câteva sute de lei.

Sunt speranțe: Lenuța, Nicolae și Bărlădeanu sunt născuți în aceeași lună: Ianuarie.

MÂNĂȘTIREA LUI MANOLE...

Legenda spune că ce se zidea ziua, se dăra noaptea. Azi s'a contemporaneizat legenda: Tot ce rămâne pe șantierul de construcție ziua, se fură noaptea. Blocurile a căror construcție se face în timpul zilei sunt vandalizate în timpul nopții sau când se întrerup temporar lucrările. Dispar uși, ferestre, căzi, cabine, cabluri, etc. Constructorii au hotărât să stea de gardă.

CINE-I TRĂDĂTORUL?

Ion Mărculescu, procuror, a plecat din țară, s'a dus la radio Europa Liberă, și-a acuzat fostul regim. Apoi s'a întors în țară și a fost arestat. (Ziarele au scris la timp despre acest eveniment, N.R.) Pentru atitudinea anti-ceaușistă I.M. a fost făcut "trădător" de Dl. V.C. Tudor în săptămânalul "România Mare".

Dl. Mărculescu l-a dat în judecată pentru calomnie și Dl. V.C. Tudor a primit sentința dela 1 la 3 luni închisoare.

Un alt titlu din același ziar: "Timișoara, rușinea României."

ÎNAPOI LA A DIN A

Adunarea generală a Academiei Române din 31.1.91, pe baza raportului asupra unor îndreptări ale ortografiei limbii române, a decis să solicite președinția, parlamentul și guvernul țării să fie împuternicită să stabilească unele îndreptări ale ortografiei limbii române pentru eliminarea unor exagerări impuse în anul 1953.

Academia Română propune dezbaterea problemei revenirii la a din a și păstrarea lui i din i.

Stălcirea alfabetului, realizată de tovarășul Roller, era parte din planul de a ne îndepărta de originea noastră latină și a ne înrudi cu iubita vecină de unde răsar soarele.

Propunerile vor fi înaintate până la sfârșitul anului.

ACHITAREA LUI ȘTEȚA

Primarul comunei Săpânța, Toader Ștețca, care a luat în serios revoluția, desființând sistemul comunist local, dând țăranilor pământul și vitele înapoi, a fost arestat, dat în judecată și condamnat de Tribunalul din Brașov la un an închisoare, cu suspendarea sentinței...dar veste bună din partea Curții de Apel.

Toader Ștețca din Săpânța a fost achitat.

F.S.N. SAU SPERIEȚOARE?

O statistică sumară arată că "peste 300 de artiști români beneficiază la ora actuală de contracte pe termen lung în 14 țări ale lumii..." (Libertatea, 30.1.91).

Întrebare: se vor întoarce acești artiști în țară?

"Cine se va mai dăruie imobilizând spiritul, mai ales al tineretului? De ce acest adevărat exod al valorilor?" Poate că unii artiști preferă să rămână "Ube bene" dar cei mai mulți se gândesc: la ce să venim? Să ne stălească minerii?

Atât timp cât nu văd o diferență între Iliescu și Ceaușescu, nimeni nu-i tentat să se întoarcă la teroarea de care a fugit.

GREVĂ LA C.F.R.

După ce conducătorii comunisti i-au împăcat pe minerii încă dela începutul anului 1990 și i-au folosit apoi după cum se cunoaște, mai nou au avut surpriza să constate că "i-au uitat" pe ceferiști. De data aceasta,

lașul, confirmând proverbul cu ulcioul, a fost primul centru care a luat poziție, declanșând greva ceferiștilor. Au urmat curând timișorenii ceferiști și ceilalți. Parlamentul "ales" a reacționat imediat, elabo-

rând și votând în numai 14 ore Legea 15, care îngrădește mișcarea sindicală.

Dar guvernul cameleonice știe cu siguranță să-și dovedească "înțelegerea", când n'are de ales.

TREI ÎNTR'O ZI

Ziarul "R.L." din 11.1.91, notează pe prima pagină:

"Fostul avion prezidențial" al lui Ceaușescu s'a prăbușit... pe una din pistele aeroportului Otopeni. Nu se știe dacă e vreo legătură între accident și fosta grevă dela Tarom";

"Din cauze încă necunoscute s'a produs o puternică explozie la generatorul turbinei nr. 2 dela C.E.T. Halinga. Ca urmare, au fost afectate sistemul energetic național, cât și încălzirea orașului Turnu Severin";

"Incendiu la rafinăria nr. 1 dela Ploiești. Focul a cuprins mai multe vagoane cisterne încărcate cu produse petrolifere..."

CRESC LIPSURILE

În spitalele județului Mehedinți "nu se găsește penicilină ori vreun alt antibiotic" (R.L. 24.1.91).

În spitalele județului Piatra Neamț, Bicăz, Tg. Neamț, etc. nu se găsesc scuteci, biberane; la aceste lipsuri noi se adaugă lipsurile vechi: hrană, căldură și așa mai departe...

PLUSURI DE LIPSĂ

Toate lipsesc: s'a importat de patru ori mai mult și produs cu 20% mai puțin. (Comparând "statisticile" ceaușisto-feseniste, N.R.). Articolele a căror lipsă se resimte: cărbunele, petrolul, gazul natural, medicamentele, pantofii și untul.

ILIESCU

ȘI-A SCHIMBAT CAPUL

Fotografia cu Dl. Iliescu, plină de ură-când răspunde indignat unei doamne din New York: "Stii D-ta de pildă, ce înseamnă noțiunea de comunism?" -publicată într-un săptămânal din New York, a fost publicată în țară, dar cu un alt cap prezidențial:

Dl. Iliescu de dată asta surăde!

Un prezervativ, o diafragmă, o pilulă pentru a nu rămâne însărcinată-articole ce se vând la bursa neagră-- costă de multe ori mai scump decât un avort.

Pentru a evita actele de terorism s'a întărit securitatea la aeroporturi, ambasade, fabrici, depozite de carburanți, etc. De asemenea a fost intensificată paza frontierelor.

Au sosit în București 200 de Somalezi refugiați din cauza războiului civil. Ei au primit viza de intrare la aeroport. Sunt protejați și hrăniți de "Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare" din București.

Taxe, plătite în timbre, care însoțesc cererile adresate oficialităților s'au îmbolnăvit de inflație: Timbrele pentru o acțiune de revendicare a bunurilor reprezintă valoarea a 500 lei (înainte 50 lei) costul unei acțiuni pentru existența unui drept s'a ridicat dela 50 la 400 lei etc.

Metroul suferă de "scurt circuite" cauzate de "cablurile românești unice ca performanță în lume"; așa erau omagiate cablurile realizate în "Epoca Progresului".

S'a propus și repropus o lege ca să reducă pensiile foștilor nomenclaturisti. E ca și cum ai cere Parlamentarilor Fesenști să voteze contra prietenilor tovarăși.

Lipsește de pe piață apa minerală: Borsec, Căchulata, Vatra Dornei etc. Mai exact apă este, dar nu se distribuie, deoarece comercianții fug de răspundere: sticlele trebuiesc răscumpărate, spălate, numărate, manipulate cu grijă, etc. ceea ce provoacă dureri de cap.

Au murit în timpul revoluției 1053 de inși. Probabil c'au fost împușcați de teroriștii din "Farfurile zburătoare", căci în România nu s'a găsit până acum nici un terorist vinovat de crime.

Circulația a devenit un haos. În capitală, într-o singură săptămână (7-14 Ianuarie) au fost 53 de accidente de mașină ce s'au soldat cu 6 morți și 14 grav răniți.

România a obținut din Canada un credit de \$30 milioane pentru achiziționarea de cereale furajere.

S'au primit din partea Uniunii Internaționale de Comunicație echipamente de telecomunicații fabricate în Italia. De asemenea Germania și Franța au oferit burse inginerilor români pentru a studia telecomunicațiile moderne.

S'a început construirea unei șosele inel în jurul Capitalei.

În 1990 volumul investițiilor a fost sub 60 miliarde lei, iar în 1991 investițiile au fost reduse la jumătate. Directorul Direcției generale a vâmlor, Eugen Vasiliu, a fost destituit de Primul ministru, pe motiv că s'a opus ca vâmile să treacă sub controlul Ministerului de Interne. (E.V. face parte din vechia gardă ceaușistă, iar despre purtarea vameșilor nu prea putem spune cuvinte bune).

În anul 1990 au fost deschise în București trei noi stații de metrou. Până în anul 2000 liniile metroului vor avea o lungime de 125 de km.

S'a revenit la tradiția ceaușistă: cetățenii se îmbracă mai gros, seara, când se culcă.

Partidul Liberal Monarhist din România a dat în judecată pe generalul Valeriu Rozoleanu "pentru grave prejudicii morale aduse țării prin expulzarea Regelui Mihai I".

Generalul Rozoleanu și-a asumat în mod public răspunderea extrădării fostului Rege Mihai.

Prefectului de Vâlcea, Octavian Fieroiu, (puterea administrativă) care-i senator FSN-ist (puterea legislativă), nu-i place de cea de la putere (presa) și a hotărât suspendarea cotidianului independent "Curierul din Vâlcea". Rămâne ca puterea a treia (Juridică) să-și dea sentința.

Snagovul, fosta reședință a fostului "Mare Nefost" va deveni o societate comercială pe acțiuni" cu capital de Stat. Snagovul va fi redat publicului, se vor deschide restaurante etc.

România privește peste gard la cele trei țări: Cehoslovacia, Polonia și Ungaria care au acceptat o cooperare economică între ele.

Prea Fericitul Teoctist a fost primit în audiență de Președintele Iliescu. Ziarul "Libertatea", 30.1.91, subliniază: "Nu s'au făcut precizări în legătură cu gradul de fericire pe care l-a atins președintele".

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

UN RĂZBOI TERESTRU DE 100 DE ORE

Americanii au căutat să întârzie cât mai mult declanșarea ofensivei terestre pentru ca prin intensile bombardamente aeriene asupra Irakului (în medie 2000 de atacuri pe zi), să slăbească mașina de război a Bagdadului. Au fost atacate în special bunkărele gărzii republicane, ca și pozițiile fortificate din Kuwait.

În mod surprinzător, pe data de 15 Februarie Saddam a anunțat că se retrage din Kuwait condiționat de o serie de puncte considerate de Washington ca o adevărată farsă.

A urmat o încercare a Moscovei de a găsi o soluție de compromis prin propunerea unui plan de opt puncte, apoi, după două zile ale altuia de șase puncte, Gorbaciov vroind probabil să arate că URSS este încă o mare putere care vrea să participe la viitorul Orientului Mijlociu, unde mizează pe simpatia Arabilor.

Deoarece și ultimul plan propus de Moscova nu respecta toate cele 12 rezoluții date de Consiliul

de Securitate, George Bush l-a respins două îndelungi convorbiri telefonice cu Mihail Gorbaciov.

În această situație, președintele american a dat pe data de 21 Februarie un ultimatum Irakului pentru începerea retragerii necondiționate din Kuwait până pe data de 23 Februarie ora 24, ora Washingtonului.

Neprimind nici un răspuns până atunci, forțele aliate din Golf au început atacul terestru la ora 20,30 a Washingtonului (ora 3,30-24 Februarie, fusul orar al Bagdadului).

Sprijinite masiv de aviație, complet inexistentă la Irakeni, trupele coaliției au înaintat rapid în Kuwait, făcând în același timp o manevră de învăluire a gărzii republicane, pentru a tăia calea de retragere a acestora spre centrul Irakului. După prima zi de luptă, Irakenii au început să se predea cu miile.

Pe 25 Februarie, Saddam a dat ordin de retragere a trupelor sale din Kuwait, dar deoarece Bagdadul nu a

anunțat că acceptă toate rezoluțiile Consiliului de Securitate, atacurile aeriene și terestre ale coaliției au continuat asupra trupelor irakene în retragere, chiar pe teritoriul Irakului. Pe data de 27 Februarie, s'a anunțat de către aliați eliberarea Kuwaitului.

Numărul mare de prizonieri irakieni (30.000 după două zile de lupte terestre), a devenit o adevărată problemă în ceea ce privește asigurarea cu hrană și apă potabilă a acestora. Supuși unui bombardament continuu de peste o lună de zile, izolați și cu căile de aprovizionare tăiate, majoritatea soldaților irakieni s'au predat în condiții de totală epuizare fizică. Unii s'au predat chiar reporterilor de război....

Distrusă în cea mai mare parte de atacurile aeriene ale coaliției încă înainte de începerea atacului terestru, armata irakiană a fost aproape complet nimicită după încercuirea gărzii republicane și a celei mari batalii de blindate

ȘI ÎN ALBANIA A FOST RĂSTURNATĂ STATUA UNUI DICTATOR COMUNIST

La începutul lunii Februarie, studenții din Tirana au declarat grevă, cerând reforme democratice, îmbunătățirea condițiilor lor de viață și de studiu ca și schimbarea denumirii universității lor, care purta numele fostului lider stalinist Enver Hodja.

Acțiunile de protest împotriva încetării cu care sunt aplicate reformele democratice au culminat Miercuri, 20 Februarie, când zeci de mii de demonstrații s'au adunat în piața Skanderbeg din Tirana, iar uriașa statuie de 10m a lui

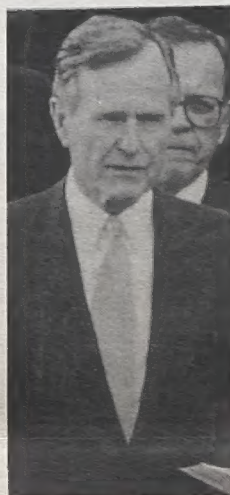
Enver Hodja a fost răsturnată, cu toată opoziția forțelor de ordine. A doua zi, 10.000 de manifestanți scandând "Libertate" și "Democrație", au ars în aceeași piață cărți și portrete ale fostului dictator.

În fața presiunii maselor, Președintele Ramiz Alia a anunțat demiterea guvernului condus de Adil Carani și numirea ca Prim-ministru a economistului Fatos Thanasi Nano, care a format un nou guvern în care au fost păstrați numai 5 miniștri din vechea

formație, pentru cele 19 posturi.

În zilele următoare au avut loc ciocniri între forțele democratice și cele comuniste conservatoare, în care forțele politicești au deschis focul și s'au făcut arestări printre membrii partidului democratic. Tancuri au fost postate în diverse părți ale capitalei.

Deși pe data de 31 Martie au fost anunțate alegeri libere (primele din 1946), sunt temeri pentru instalarea unei dictaturi militare.

GEORGE BUSH

dela cel de al Doilea Război Mondial, care a avut loc la Vest de Basra.

Zona dintre Kuwait City și Sudul Irakului prezenta un aspect apocaliptic, cu mii de vehicule și care blindate distruse, mii de cadavre și mii de prizonieri irakieni.

În această situație, președintele Bush a anunțat în seara zilei de 27 Februarie, încetarea focului începând cu ora 24, ora Washingtonului, pentru a se pune la punct următoarele etape ale încetării ostilităților prin întâlnirea reprezentanților militari ai celor două părți.

După 100 de ore de la declanșarea ofensivei terestre, pierderile armatei irakene erau de peste 3.000 de tancuri distruse și peste 50.000 de prizonieri. Pierderile în vieți omenești dela începutul războiului erau apreciate la aproape 100.000 de soldați irakieni.

Distrugerea mașinării de război irakene, s'a datorat în primul rând superiorității aeriene și a tehnicii net superioare a echipamentului de luptă cu care au fost dotate forțele coaliției, ceea ce a făcut ca pierderile în vieți omenești ale Americanilor și aliaților să fie extrem de mici, în jur de 200.

Generalul american Norman Schwarzkopf, comandantul suprem al forțelor coaliției, a adoptat pentru prima oară tactica de atac a tancurilor inamice prin atac simultan al elicopterelor la joasă înălțime, coordonat cu carele sale blindate.

El a simulat o debarcare dinspre Golful Persic, făcând în același timp o pătrundere a unei puternice coloane blindate franco-anglo-americane care a intrat în Irak cu mult la Vest de linia frontului și a făcut o largă manevră în semicerc, căzând în spatele gărzii republicane.

Superioritatea armamentului și tehnicii de luptă a Americanilor a cam pus pe gânduri pe conducătorii militari ai Uniunii Sovietice, de unde

Saddam Hussein și-a procurat cea mai mare parte din carele blindate, avioanele și rachetele sale. Celebrele tancuri T-72 au fost o pradă ușoară pentru carele blindate americane dotate cu artilerie computerizată de ultim tip, iar rachetele Scud au fost în mare parte anihilate de rachetele Patriot.

La această dezamăgire se adaugă și faptul că Moscova a fost nevoită să privească neputincioasă la distrugerea militară a Irakului, țara cu care avea un tratat încă din 1972 fiind un client solid pentru vânzarea armamentului său și a căruiluzareafost instruită de mii de consilierii sovietici. Nu trebuie neglijat nici aspectul nedorit al prezenței unor forțe militare occidentale care vor să introducă o nouă ordine într-o regiune totuși atât de apropiată de URSS.

Șfârșitul războiului din Golf a reprezentat un triumf al Președintelui Bush care a reușit să mențină coaliția fără fisuri, prin convingerea Israelului să nu riposteze, și a Iranului să rămână neutru. El s'a ținut de cuvânt. Nu a fost un nou Vietnam, iar pierderile aliaților au fost miraculos de mici.

Desigur, partea cea mai grea va începe de acum înainte, când se va încerca rezolvarea problemelor politice, atât de încurcate și de spinoase ale Orientului Mijlociu.

ȚĂRILE BALTICE AU VOTAT PENTRU INDEPENDENȚĂ

Imperiul comunist sovietic părăie și troznește din încheieturi. Se pare că diabolul comunism nu mai are scăpare și aceasta chiar la elacasa.

În 9 Februarie 1991, Lituania a luat inițiativa și la referendumul care a avut loc mai mult de 85% din populație a votat pentru independență. A fost urmată de Letonia și

Estonia în ziua de 4 Martie 1991. În aceste două republici, procentul de Ruși, Ucrainenii, Bieloruși, etc. este mai ridicat. Aceste minorități au fost chemate să boicoteze referendumul. Au avut loc ciocniri, care l-au făcut pe primul secretar al p.c. din Letonia, Alfred Rubiks să ceară ajutorul pe față, Kremlinului.

În Letonia întrebarea din referendum a fost: "Favorizezi o Letonie democratică cu un statut independent?", iar în Estonia: "Ești de acord cu reinstalarea autonomiei statale și a independenței Estoniei?"

La aceste întrebări Estonienii au răspuns pozitiv în raport de 78%, iar în Letonia - 74%.

DIZOLVAREA TRATATULUI DELA VARȘOVIA

Pe data de 25 Februarie a avut loc la Budapesta semnarea de către miniștrii de externe și ai apărării, ai țărilor aparținând Tratatului dela Varșovia, hotărârea de dizolvare a acestui pact, începând cu data de 1 Aprilie 1991.

Tratatul dela Varșovia a

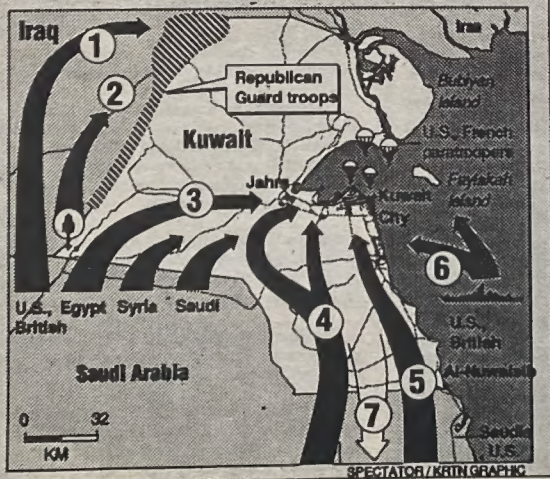
fost înființat la 14 Mai 1955, în componența sa intrând URSS, RDG, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, România, Bulgaria și Albania.

În 1962 Albania a fost exclusă, în urma rușii legăturilor diplomatice cu URSS în 1961, iar în 1990

RDG a dispărut ca stat. Din acțiunile militare ale acestui pact sunt de reamintit: înăbușirea în sânge a revoluției din Ungaria în 1956 de către trupele sovietice, ca și invadarea Cehoslovaciei (fără participarea României) în 1968.

Progress of the ground war

- 1 U.S., British destroy 35 Iraqi tanks in first major encounter with Republican Guard
- 2 2,000 U.S. Army troops land 50 miles into Iraq in largest helicopter operation in history
- 3 Egyptian armored forces move across Iraqi mine fields toward Kuwait City
- 4 U.S. Marines push through sand walls, trenches, minefields
- 5 Saudi, U.S. forces march up coastal road toward Kuwait City
- 6 31 U.S., British warships shell Kuwaiti coast and Faylakah Island
- 7 25,000 Iraqis captured

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

BLESTEMUL AURULUI NEGRU

—Lucian G. COSTI—

La începutul secolului XX, întregul ținut aflat la vârsarea fluviilor Tigru și Eufrat părea adormit într'un somn letargic, din care se trezise doar oarecâteva ruine antice ale civilizațiilor ce se perindaseră odinioară. Locurile acoperite cu dese dune de nisip păreau definitiv condamnate să fie doar oaze arheologice într'un deșert neospitalier, traversat de sărace caravane grăbite să poposească în puținele așezări care nu mai păstrau nimic din gloria trecutului. Chiar și cea mai recentă lăcășuire de civilizație, califul din Bagdad, era undeva departe, în negurile unui uitat ev mediu. Imperiul Otoman, aflat la amurg, deținea o supremație vagă asupra pustului locuit de volatile așezări arabe; cucerirea britanică a fost, la rândul ei, mai mult un exercițiu de strategie geopolitică, decât un real beneficiu pentru puterea insulară. Urmasii vechilor Asirieni și ai Arabilor își duceau existența modestă, indiferenți la schimbările stăpânilor, pe care și așa îi vedeau rău la față. Creștinii din vechea Asirie, ce rămăseseră ca prin minune cruțați de tăvălugul islamic din secolul VII, își continuau tradițiile, în demnitate și săracie, fără să atragă atenția nici măcar a savanților europeni, pentru că este un fapt notabil că vechea limbă aramaică, în care a predicat Iisus Hristos, să fie încă o limbă vie a acestor comunități.

Primul Război Mondial a marcat o cotitură în însemnate consecințe pentru soarta viitoare a fostei Mesopotamii: armata britanică cucerește Bagdadul în 1917, iar pacea din 1920 consfințește protectoratul englez asupra Orientului Mijlociu. Ceea ce era doar o enormă întindere de nisip și piatră ascundea de fapt una din cele mai de preț bogății pentru civilizația tehnologică a Occidentului: petrolul. Aflat în cantități ce depășeau orice imaginație, aurul negru avea să fie deopotrivă binecuvântarea și blestemul locului. O febrilă activitate de prospectare și exploatare trezește brusc la viață orașe paupere în care nu se întâmplase nimic de secole. Civilizația Vestului intră brutal pe un pământ ce se hrănea mai puțin cu bunurile materiei, atât de onorată de Vest, și mai mult cu o tradiție păstrată cu înverșunare. Aurul

negru atrage imediat rivalitatea principalilor parteneri, Franța și Anglia. Coincidența descoperirii vastelor zăcămintelor de petrol în Orient cu dorința avidă de petrol a civilizației vestice nu poate să scape observatorului atent. Sfera de interese a Americii și Europei de Vest se deplasează spre Orientul Mijlociu. Asumarea puterii în regiune se face, nu fără corelație cu evenimentele contemporane, prin mandate primite de la Liga Națiunilor, de către Franța și Anglia.

Nou înființată companie Irak Petroleum, care n'avea nimic în comun cu localnicii decât numele, este fiinta contenciosului, soluționat prin Tratatul de la Mosul, care stipula împărțirea bogatelor câmpuri petrolifere de la Mosul, în Nordul Irakului, între Britanici, Americani și Francezi. În 1930, Irakul este recunoscut independent și admis, doi ani mai târziu, în Liga Națiunilor. Vechea aristocrație, adusă la putere de armata britanică, intră în conflict cu noua burghezie și intelectualitatea irakiană, conflict culminat cu asasinarea regelui Feisal II în 1958 și preluarea puterii de un grup militar. Pasiunile stărnite de neașteptata îmbogățire ca urmare a prezenței aurului negru se adaugă rivalităților locale, antagonismului față de civilizația vestică și exacerbarii tendințelor de dominație asupra vecinilor.

Pașnicul deșert se transformă dintr-o dată într-o involburată zonă de ciocniri de interese ireconciliabile. Stabilirea statului Israel în 1948 complică și mai mult fragila balanță a Orientului Mijlociu, aruncând întregul ținut dela Mediterană la Golful Persic într-o permanentă instabilitate. Primul ministru al Irakului postregal, Kassem, revendică teritoriul numit Kuwait, locuit de Arabii de aceeași religie cu majoritatea Irakienilor. Kuwaitul se afla sub protectorat britanic și se bucura de garanția acordată de Liga arabă, înființată în 1945, și care cuprindea și Irakul printre membrii săi. Inevitabil, Irakul s'a apropiat de Moscova pentru sprijin în favoarea pretențiilor emise asupra Kuwaitului, provincie aflată la găsirea la mare spre Golful Persic și extrem de bogată în petrol. Grăbiți să

lichideze conflictul în fașă, puterile vestice acordă Kuwaitului statut de independență în 1961.

Nimicitorul război la care asistăm acum nu este decât prelungirea unui întreg sir de ostilități și pasiuni politice nesatisfăcute. Ar fi o naivitate să credem în poveștile cu bau-bau istorisite cu atâta seriozitate de presa occidentală, care-l portretizează pe dictatorul Saddam Hussein ca un nebun periculos. Injustițiile trecute se repercează fără îndoială în faptele prezente și din nefericire, viitorul nu va fi scutit de aceeași repetare, pentru că indiferent ce fel de pace va fi administrată Irakului, Arabii nu vor uita nici înfrângerea, nici umilirea la care sunt supuși. Blestemul aurului negru face ca o problemă în exclusivitate arabă să constituie o înclăștare pe viață și pe moarte între Vestul ahtiat de petrol și de continuarea controlului asupra exploatării acestuia și statul irakian, trezit brusc în ritmurile accelerate ale civilizației tehnologice, în mod paradoxal, de același petrol.

Este greu de presupus că invadarea unui Kuwait lipsit de abundența resursă ar fi provocat o reacție atât de violentă din partea Occidentului. Ar fi fost încă o bucată de nisip care ar fi mărit suprafața geografică ocupată de Irak, și cam atât; ar fi dispărut câțiva obscuri emiri, și incidentul s'ar fi încheiat cu ceva muștrări făcute lui Saddam, care putea rămâne în continuare un bun client al produselor vestice și un important aliat în stăvilirea periculoasei influențe a Iranului fundamentalist.

Aridele pământuri ale Arabiei și Irakului au devenit teatrul de experimentare a celor mai sofisticate arme folosite în scopul distrugerii obiectivelor militare, dar n'a existat nici o garanție că populația civilă va fi în afara pericolului. Nu există cifre oficiale, dar corespondenții de presă vest-europeni estimează la peste zece mii de morți-numărul victimelor umane. Merita oare efortul degajării ministatului Kuwait această hecatombă omenescă? Bagdadul, al cărui nume însemna "dat de Dumnezeu" în vechea persană, a ajuns un câmp de ruine, iar vestigiile civilizației asiriene, cum ar fi cele dela Ninive, au fost

irremediabil avariate. Lipsa de flexibilitate a conducerii irakiene a împins țara într'un dezastru fără ieșire: războiul cu Iranul a fost la fel de lipsit de sens ca și încăpățănarea de a nu părăsi Kuwaitul, deși era evident că armata irakiană nu se poate măsura cu zdrobitoarea mașină de război a SUA.

Pe de altă parte, vocea rațiunii a amuțit și la Washington, deși era de așteptat ca administrația americană să dea dovadă de maleabilitate și să lase ușa deschisă negocierilor, nu să persiste cu obstinație în cererea de a nu admite nici o abatere dela regula retragerii necondiționate. Regulile sunt făcute de oameni, și e de presupus că aceștia au datorită să gândească matur înainte de a lua o decizie, mai ales când e vorba de sacrificarea vieților altor oameni. Dar poate că unii nici nu-l consideră pe Irakienii ființe omenesti, căci altfel cum s'ar explica intervenția unui obscur deputat care îndemna cu mânie să se utilizeze cât mai grabnic bomba atomică, spre a se încheia odată mai repede socotelile în Golf. Care i-ar fi reacția acestui distins domn cu haine fine și cravată, dacă propria sa familie ar fi la Bagdad?

Ambiția de a nu ceda, chiar în fața evidențelor înfrângerii, îl caracterizează pe conducătorul irakian. Irakienii, de voie, de nevoie, vor asculta de ordinele sale; Românii au ascultat de ordinele unui dictator agramat și antieretnic timp de un sfert de secol. Este o soluție să nimicești un întreg popor spre a îndepărta doar un mic grup aflat la conducere? Intelpeciuirea unei mari puteri trebuie să cântărească ce cale trebuie urmată pentru realizarea obiectivelor strategice fără să piardă din vedere că orice conducere este efemeră, dar națiunile sunt perene și memoria colectivă nu iartă ofensa din trecut.

Dar cine spune că doar marile puteri au latitudinea de a aplica principiile de drept internațional? Gestul Islandiei, țara gheturilor, de a recunoaște independența Lituaniei, la scurt timp după intervenția trupelor sovietice la Vilnius, este o lecție exemplară de comportare demnă într-o lume care crede că doar supraputerile au un cuvânt de spus în destinele națiunilor.

EFEMERIDE

Idele lui Marte se pare că nu-l afectează pe Don Pedro, pentru că le ignorează total, deși zodiacul i-a prezis sfârșitul. Este o schizofrenie inoculată de descendența din c.c. în acești indivizi crescuți de mici în ideea că lor li se cuvine totul, manifestându-și disprețul pentru poporul pe care nu l-au cunoscut dar trăiesc de pe urma muncii lui, mai desfățați decât sultanii din 1001 de nopți.

Seicii arabi din lumea contemporană își permit luxul și desfrăul cheltuind miliarde din veniturile câștigate din vânzarea petrolului care zăcea de mii de ani sub nisipurile deșertului, dar oricum vând din bunul lor, din ce le aparține.

Petre Roman, ceaștești, iliești, brucanii și alte brucănturi se desfată și destrănează din miliardele câștigate din vânzarea sudorii și sângelui unui popor care trăiește în vatra lui de mii de ani, cu care ei nu au nici o contingență, pentru că nu pot fi Români.

Nu poți să fii Român, când cu bună știință și sânge rece distrugi toate valorile românești, trecute și prezente, și cauți să rezezi aripile întinse spre viitor.

Ziarele din Occident au publicat alarmanta cifră de un milion de avorturi făcute de peste 600 de mii de femei din România, numai în cursul anului 1990. Aproape două avorturi pe an de fiecare mamă potențială. Nu mai putem spune "Este strigător la cer" pentru că Dumnezeu și-ar întoarce fața dela noi, dar putem striga la toate răspântiile din lume: Opreți genocidul din România!

Ce holocaust mai mare ca acesta poate fi arătat în altă parte a globului după cel de al doilea război mondial?

"N'ai ucis un singur rege, ai ucis un sir de regi", spunea Gh. Coșbuc în al său poem, Regina Ostrogoților. Câte șiruri de Români ai ucis Petre Roman, prim dirigitor al țării, care din cel mai crunt blestem al soartei te-ai cocoțat, sinistru Harap Alb, în fruntea dregătorilor României?

Genocidul din România se desfășoară pe două planuri: unul împotriva exploziei demografice a natalității și reducerea mortalității infantile; iar celălalt în cea de a doua explozie demografică, prelungirea vieții oamenilor bătrâni.

Pe vremea lui Ceaușescu s'a aplicat genocidul doar pentru cea de a doua explozie demografică, oamenii în vârstă erau lăsați și împinși să moară, prin neacordarea nici unei asistențe medicale, nici internarea în spitale. Se stimula însă până la terorizarea familiilor, explozia demografică a natalității, fie că această creștere a nașterilor provenea din familii încheiate prin căsătorie - prin controale periodice - fie că se încuraja nașterea bastarzilor, care nu mai erau "copii din flori", ci biete ființe care ajungeau în așa zisele maternități sau leagăne de copii, unde se făceau pe ei experiențe, pentru care acum circa 45 de ani, experimenterii mai dibaci, lucrând cu oameni maturi, au ajuns la Tribunalul dela Nürenberg.

Unde a dus această politică de creștere a natalității s'a văzut din fama căpătată în lume cu renumele de "Răzina unei Națiuni" prin halul de degradare umană la care au ajuns copiii din orfelinate.

Politica fesenistă a sărit peste cal, cu o întoarcere de 180 de grade. Fără a atenua politica de genocid a bătrânilor, neo-comuniștii au perfectat genocidul nenăscuților, cu mult mai grav decât cel al bătrânilor, pentru că îl lovește departe, în viitor, diminuând atât forța fizică a unui neam cât și potențialul său spiritual. Dacă actualul ritm al avorturilor va continua în România, adversarii din interior, dar mai ales cei din afara țării, pot aștepta liniștiți dispariția unui popor întreg, pentru că nu peste mai mult de 25 de ani, nu va exista o forță care să mai poată apăra țara.

Grava reducere a natalității va afecta peste circa cinci ani grădinițele de copii care nu vor avea ce face, iar peste alți câțiva ani, o parte din școli și un număr mare de învățători nu-și vor găsi utilizarea.

Crima lui Roman este mai mare decât a criminalilor de război despre care am pomenit, pentru că în război se confruntă două forțe, pe când aici se ucide în masă, cu sânge rece, fără nici o posibilitate de apărare a victimelor.

Poetul Ion Alexandru, a vorbit la Washington despre incredibilă situație din țară. În sălile de intrerupere a sarcinilor din România, se umplu zilnic vase cu zeci de prunci români, care se aruncă apoi la canal. Mai cade pe jos și câte un fetus sângărând, smuls cu lăcomie de vreun câine sau pisică pripăsit prin apropiere, după mirosul de sânge de acolo. Sunt groaznicele realități ale României de azi și nu figuri de stil.

Fesenul a câștigat însă alegerile, opoziția moție în fotolii, iar exilul? Așa cum este...

Ne pregătim de Florii, de Paști, de vacanțe...numai ginecologii n'au timp, muncind fără intrerupere...

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

SURPRIZE ÎN GOLFUL PERSIC

— Ion BOIERU —

Discuțiile care au loc la ora aceasta în Moscova, între Irak și Gorbaciov, în legătură cu încetarea ostilităților, sunt rezultatul direct al înfrângerii militare a lui Saddam Hussein. Ravagiile făcute de bombardamentele aeriene, de către aviația coaliției anti-irakiene, pe întreg teritoriul Irakului, precum și evidența superiorității tehnologice a armatei americane și a celorlalte asociații cu Americanii, nu mai îngăduie Irakului nici un fel de șansă de victorie finală. Atunci, a apelat (sau a acceptat) la sprijinul lui Gorbaciov, pentru o soluție de retragere din Kuwait și încetarea ostilităților. Prin aceasta, Irakul vrea să-și păstreze o parte considerabilă din forțele sale militare, să obțină, în grabă cu care s'ar accepta condițiile sale, o serie de avantaje, prin care țara lui ar beneficia în viitor, fără prea multe sancțiuni sau umiliri. Iar Saddam Hussein ar fi în poziția de a continua să guverneze și deci să-și urmărească obiectivele sale, în Orientul Mijlociu, pe alte direcții și cu alte planuri strategice.

Oricare ar fi atitudinea Americii și a aliaților săi, la ora aceasta (22 Februarie, 1991) Irakul a fost scos din luptă. Potențialul lui militar este redus și nu poate fi utilizat cu maximum de desfășurare, după bombardamentele violente și precizie ale aviației țărilor din coaliția anti-Irak. Este greu de înțeles aventura politică și militară a Irakului, prin ocuparea agresivă a Kuwaitului. Tara întreagă este sfărțecată, potențialul militar, de acum, ca și cel din viitor, rămâne îndoielnic și Hussein nu a demonstrat deloc că ar reprezenta, în vreun fel sau altul, aspirațiile lumii arabe, așa cum apăreau pretențiile sale, la începutul conflictului actual. Toate calculele privind o biruință irakiană au fost greșite dela punctul inițial al intențiilor sale.

INTERVENȚIA LUI GORBACIOV

Pentru Gorbaciov, care se zbate în Rusia cu tot felul de greutăți, înfrângerea Irakului este un beneficiu neașteptat. Îi oferă lui Gorbaciov a platformă de ieșire la suprafața vieții politice

internaționale, ca un campion al păcii. Iar, pe plan intern, Gorbaciov își consolidează poziția, căci prin acțiunea sa a câștigat de partea sa "puterea armată", care era îngrijorată de soarta războiului din Golful Persic, care deschidea perspectiva de a avea "în apropiere primejdioasă" trupele americane sau ale ONU-ului, după terminarea războiului. Alianța lui Gorbaciov cu Armata, în această împrejurare, va influența substanțial desfășurarea politicii interne și criza care are loc în Rusia de azi. Deci, pentru o bună perioadă de timp, poziția de presedinte, a lui Gorbaciov, nu este periclitată, așa cum se întrevădea în ultima vreme. Gorbaciov mai are un timp oarecare de respirație politică, deci și șanse bine definite de a continua operațiile de refacere economică, care este buba internă a Rusiei de azi, pentru populație; ci nu atât de mult chestiunea naționalităților, a repubiilor care își cer independența; asta este o chestiune de altă natură, care nu va înceta chiar în ipoteza că Gorbaciov va ajunge la stabilitate economică, adică va ieși din criza de azi.

Se mai poate adăuga un element semnificativ în legătură cu intervenția și interesul lui Gorbaciov de a interveni în sprijinul Irakului. Este vorba de vechile legături de prietenie și ajutor, dintre cele două țări, Rusia Sovietică și Irak. Armamentul actual de care dispune Irakul este în bună parte de proveniență sovietică. Pe lângă acest aspect, Gorbaciov este foarte interesat în problemele Orientului Mijlociu, și, dacă a pierdut influența lui, în mare măsură, odată cu formarea coaliției americane cu țările arabe, Gorbaciov nu poate rămâne indiferent la evoluția viitoare a relațiilor din acea regiune, atât de importantă pentru stabilitatea politică a Rusiei și pentru exercitarea influențelor politice rusești, asupra Orientului Mijlociu.

Gorbaciov nu dorește să piardă cartea politică din lumea arabă, sub nici o formă, căci i se diminuează, Rusiei, alura de putere mondială. De aceea spuneam că înfrângerea Irakului devine o șansă pentru Gorbaciov să

apară la suprafață, în circumstanțele actuale, într-o formă majoră, în postura de campion al păcii pentru o țară arabă și, în același timp, să-și recâștige poziția de influență în această regiune a lumii.

INCEPEREA OSTILITĂȚILOR

Surpriza cea mai deosebită a fost intervenția Președintelui George Bush, care în cursul zilei de Vineri, 22 Februarie a dat ultimatum guvernului din Bagdad să înceapă imediat retragerea din Kuwait, dacă dorește să evite ofensiva terestră. Termenul ultimatum-ului a fost ora 12 a.m. Sâmbătă (23 Februarie). Saddam Hussein a respins și acest ultimatum, și ca o consecință a poziției ferme a lui Bush, după ce s'a consultat cu ceilalți membri ai coaliției, președintele Americii a dat ordin de eliberare a Kuwaitului. În dimineața zilei de 24 Februarie, trupele coaliției, sub comanda Generalului Norman Schwarzkopf, au pătruns în Kuwait, și după 10 ore dela punctul de pornire a înaintat circa 45 de mile, trecând peste primele linii defensive ale lui Hussein, fără multă rezistență, căci acele linii fuseseră deja cumplite bombardate de forțele aeriene, înainte de pornirea la atac. Fără să fim copleșiți de succesele inițiale, nu avem nici o îndoială că forțele armate angajate în luptă, pentru eliberarea Kuwaitului, vor fi victorioase, adică își vor atinge obiectivul principal. Asta, pentru că ținem seama de elementele de strategie, de tehnologia avansată a armamentului și de pregătirea militară a trupelor participante. Orice surpriză militară a pregătit Irakul, trupele americane și cele din coaliție nu mai pot fi oprite din înaintarea lor. Războiul va fi scurt, va fi expresia celor mai avansate mijloace și tehnici în domeniul războiului, organizat pe temeiul unor resurse uriașe, care nu pot fi egale de nici o putere militară de azi. Acesta este un memento pentru toți acela care ar mai dori să se măsoare cu armata americană. Nu se poate nega faptul că dotarea și pregătirea armatei americane nu s'a făcut din senin, fără viziune și fără o

ideologie politică clară și bine punctată în definiția și încheierea ei.

DESPRE VIITOR

Prin însăși conținutul său, ideea de viitor implică și elemente de surpriză. Într'un anume fel, ideea de viitor nu se poate concepe fără surprize. Aici, ne gândim la surprizele politice, căci războiul nu e decât un instrument al politicii. Ce surprize ne va aduce viitorul, pe planul vieții politice? Nu se pot face decât presupuneri, dar acestea nu au caracter de realitate, decât în imaginația oamenilor. Există o sumedenie întreagă de propuneri, proiecte și planuri privind organizarea viitoare a lumii, acolo, în Orientul Mijlociu. Chiar președintele Bush a vorbit de o Nouă Ordine a Lumii, după terminarea acestui conflict regional, dar care are ramificații multiple, complexe, complicate și mondiale. Am văzut și alte planuri în legătură cu viitorul. Toate au ceva îmbietor în ele, dar conțin și multe aspecte și formule, care nu se pot împăca cu realitățile geopolitice, nici regionale și nici internaționale. Dar realitatea este mult mai cuprinzătoare decât factorii geopolitici, fie că acești factori ar include manifestările economice, juridice, sociale și naționale, cum se poate face o distincție sumară. În toate conferințele de pace din trecut, în toate Charțele Ligii sau Societății Națiunilor, s'au stipulat tot felul de principii, dintre cele mai nobile și ideale, în în cadrul ideologiilor care au fost dominante în vremea aceea și s'a urmărit un "modus vivendi" între națiuni. Dar totdeauna au rămas părți desuse de istorie și neluate în seamă, căci înseși ideologiile nu luau în seamă aceste părți. Toate ideologiile dominante au fost fondate pe idei morale, dar o morală care nu avea un caracter universal. Numai o ideologie care va fi expresia unei noi viziuni, a unui nou concept despre om, și cu o morală care va avea un caracter universal, va putea întocmi o lume nouă.

Comunitățile omenești sunt morale, numai atunci când sunt întemeiate pe dragoste.

NOTE ȘI COMENTĂRII

MĂCELARUL DIN BAGDAD ȘI FRATELE SĂU DE CRUCE DIN MOSCOVA

Dictatorul Irakului, Saddam Hussein, cântând cu lumânarea un război pe care nu-l poate câștiga, invadează cu trupe emiratul independent Kuwait, pe care-l trece prin foc și sabie, călcând în picioare toate legile internaționale de pace și bună înțelegere între vecini. "Raisul" adică "stăpânul", cum îi place să i se spună, sfidează întreaga opinie publică mondială care protestează împotriva acestui act de agresiune. Trupele sale de elită, "Armata Republicană" de ocupație, se dedă la furturi, violuri, arestări și asasinat. Și astfel, Kuwaitul devine cea de a 19-a provincie a Irakului. Toate încercările conducătorilor lumii libere de a-l face să înțeleagă că a pășit cu stângul în această aventură, sunt și rămân zadarnice. Hussein se visează deja datorul de cuvânt al întregii lumi arabe. Acest ne-am, căruia supușii săi îi sărută mâna și epoleții, căruia Alah i-a luat, se vede mișcările, din nebulă sau orgoliu personal, s'a ridicat să lupte împotriva unei coaliții de nebiruit, dotată cu cele mai sofisticate și moderne arme, declanșând astfel "mama tuturor războaielor", cum singur numește acest război din Golful Persic. Război pe care l-ar fi vrut un război al întregii lumi arabe împotriva "infidelilor". Război pentru care se pregătise din vreme, construindu-și un "buncăr" solid care să reziste până și unui atac atomic și pe care-l dotase cu alimente și toate cele de trebuință pentru un an de zile.

Toate aceste pregătiri războinice ale măcelarului din Bagdad, care nu ezită să trimită la moarte propriii săi compatrioți, auzărind asupra lor arme chimice în cadrul războiului cu Iranul, s'au dovedit inutile. Rachetele "Scud" îndreptate împotriva Arabiei Saudite și Israelului, au fost vânațe de cerul și din spațiul Golfului de către contra-rachetele americane numite "Patriot". "Scud"-urile irakiene, de proveniență sovietică, pe care le credea drept arme invincibile, dovedindu-se ineficiente, Saddam Hussein s'a văzut pus "în corn de capră" și pierzând "războiul sfânt" pe care și-l dorise atât de mult, război ce urma să-l catapulseze drept erou și salvator al unei lumi arabe unite, sub comanda lui.

Se face atâta zarvă pe chestia bombardării populației civile de către aviația forțelor de coaliție, aruncându-se cu noroi propagandistic mai ales în fața Americanilor, vrând să dovedească astfel, cât de inuman sunt Americanii. Războiul, în sinea lui este inuman și Hussein a avut la dispoziție tot timpul de a-l evita. Zadarnic varsă acum lacrimi de crocodil pentru a câștiga simpatia celor slabi de înger.

Să ne întrebăm însă dacă acțiunea lui necugetată de a azvârli ulei în apele golfului, a fost dreptăți umană? Petele de ulei ce se întind pe zeci de kilometri, nu numai că au destabilizat fauna și flora golfului pentru zeci de ani, ci au urmărit să lipsească de apă potabilă pe locuitorii din Arabia Saudită. Unde-i deci umanismul de care face atâta caz măcelarul din Bagdad? Si apoi comportamentul său față de piloții forțelor aliate făcuți prizonieri, de a-i plimba în fața aparatelor de televiziune, după ce au fost bătuți și schingiuiți, uman să fie?

Propaganda dusă de acest ne-om s'a întors însă împotriva-i, scandalizând nu numai pe Americani, ci întreaga lume civilizată.

Curios pentru noi rămâne faptul că în chiar noaptea de 16 spre 17 Ianuarie, când aviația forțelor de coaliție bombarda Irakul, soldații sovietici treceau la acte de un barbarism inimaginabil împotriva Lituanienilor. Să fi fost oare o stranie coincidență sau un act bine chibzuit și aranjat de mai înainte?

Stiindu-i pe Americani ocupați în Golful Persic, deci incapabili de a interveni, Gorbaciov ordonă trupelor de ocupație din Lituania să înăbușe mișcarea de independență, a Lituanienilor ca apoi să declare cu nonsalanță că el n'a știut nimic, fiindcă...dormea când soldații lui spărgeau capetele și omorau trecând cu tancurile peste trupurile sărmanilor Lituanieni neînarmați, dar dornici de libertate. Si când te gândești că unui asemenea individ i-a fost acordat Premiul Nobel pentru pace? O mai mare rușine pentru comitetul care i-a decernat un premiu nemeritat, nici că se putea.

Ziaristul american Cal Thomas spunea într'un articol din "Los Angeles Time" pe această temă următoarele: "Comitetul pentru decernarea Premiului Nobel ar trebui să-l ceară să returneze medalia și premiul în bani primite". Si noi suntem de aceeași părere...

Saddam Hussein, nu numai că a pierdut războiul din care Irakul a ieșit complet înfrânt și distrus economic, dar și-a pierdut și locul pe care-l deținea ca fiind cea mai mare putere arabă din regiune. Pe de altă parte, Gorbaciov se află deja cu "dricul pe el", asistând la dezagregarea marelui imperiu sovietic. Căci așa cum spunea Boris Ielțin, Președintele Republicii Rusia, filele istoriei nu mai pot fi date înapoi.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

THE ROMANIAN VOICE
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L8
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

\$ 25 TOATE ȚĂRILE

☐ NOU

☐ REÎNNOUR

NUMELE DE FAMILIE

PRENUMELE

STRADA/Nr.

ORAȘUL STATUL/PROVINȚIA

COD POȘTAL ȚARA